

Utopia

STUDENTAVISA I TROMSØ • NR 11 • UKE 39 • 31. ÅRGANG • WWW.UTROPIA.NO

27. SEPTEMBER 2006

NYHETER	NYHETER	NYHETER	NYHETER	NYHETER	NYHETER
					
Kritisk for byggeplaner Studentsamskipnaden kan ikke bygge studentboliger på Maritime med mindre fylkeskommunen senker prisen. SIDE 6	Borgermester for fred Hiroshimas ordfører synes situasjonen i verden i dag på mange måter er patetisk. SIDE 12	TV-aksjonen 2006 Leger uten grenser stiller med bøsser og håper på bærekraftige studenter. SIDE 18			
			FOKUS	FOKUS	FOKUS
			KULTUR	KULTUR	KULTUR
			MENINGER	MENINGER	MENINGER

FUSJON PÅ TRAPPENE

Programerklæring for fusjonen mellom Universitetet og Høgskolen er nå vedtatt. Det nye universitetet vil få problemer med identifikasjon av studietilbud, og NOKUT avviser dispensasjon fra kvalitetskravene. Studentstyret frykter for den faglige kvaliteten, og dekanene ved begge institusjoner mener de har blitt oversett i fusjonsprosessen.

Side 2, 8, 9, 10 og 11

ANIMASJON	KONSERT	KRONIKK
		
OVER THE HEDGE Bruce Willis stemmelegger råfestlig animasjonsfilm med elendig musikk. SIDE 25	RIVER CITY TANLINES Garasjerock ekstravaganza fra Memphis til Kaos. SIDE 27	DRØMMEN OM FN Sudan ble valgt inn i menneskerettighetskommissjonen, og Irak skulle, under Saddam Hussein, lede en FN-konferanse om nedrustning. SIDE 28

LEDER

Kaldfusjon

I fysikken er det slik at uten tilstrekkelig høyt trykk og temperatur er det ikke dokumentert vellykkede fusjoner. Hvor høyt er trykket fra studenter og ansatte ved Universitetet og Høgskolen i Tromsø for å fusjonere disse to? Skal man dømme etter hvor det snakkes om fusjon, er det ikke særlig høyt. I ledelsen ved disse institusjonene virker temperaturen imidlertid høy, betraktelig høyere enn temperaturen på det offentlige ordskifte i saken, der de involverte gruppene knapt nok vet hva de skal mene noe om. For mye synes uklart i visjonene om én stor utdanningsinstitusjon i Tromsø.

Representant i Universitetsstyret, Frode Henriksen mener de to rektorene har interesse av at fusjonen fremstår som en vedtatt sannhet, selv om det som er vedtatt er en intensjon om å fusjonere, samt en programmerklæring for denne fusjonen. Også studentstyreleder Øyvind Johnson mener det ligger strategiske vurderinger til grunn. Det man sitter igjen med er at det er størrelsen på institusjonen og posisjonering på utdanningsmarkedet som er hovedmotivet bak sammenslåingen.

Hvor er de berørte partene i dette spillet? Med unntak av studentpolitikere virker det som de færreste studenter vet at noe slikt er vedtatt, de fleste ansatte er usynlige og ledelsen ved institusjonene virker ikke spesielt opptatt av å diskutere forholdet i åpenhet. Når høringen kun går på hvordan og ikke om man skal fusjonere og når flere har gått ut og kritisert prosessen for å være udemokratisk, hastverkspreget og toppstyrt, gir det grunn til undring. Hvorfor vil man ikke diskutere det, hva ligger under og hva er alle så redd for?

Kan det tenkes at argumentene som brukes for sammenslåing ikke vil holde når de møter offentlighetens kritiske gjennomgang, eller at de figurerer som skinnargumenter for de virkelige argumentene? Kanskje er ikke temperaturen mellom de to institusjonene på fusjonsnivå enda, selv om

administrasjonene muligens er det. Derfor er det godt å se at studentstyrelederen har brukt sin posisjon til å gå ut å mene noe om dette og at studentorganisasjonene engasjerer seg i arbeidet med saken.

Det synes altså som om toget er gått, men det er slett ikke sikkert man vil mistrives om bord. En samlet institusjon vil sikkert kunne bety bedre forskningssamarbeid, større forskningsmiljøer, bedre og utvida studietilbud, samlet administrasjon og mindre utgifter, men hva om noe går tapt underveis? Det gode og nære klassemiljøet ved Høgskolen, de små forholda og den anvendbare og praktiske lærdommen, eller det frie livet ved Universitetet og den forskningsbaserte undervisningen.

Man kan risikere at alle fagre ord om en fullintegrert institusjon bare blir snakk og at det meste blir som før, bare under nytt navn. Da er det ikke faglige motiver som ligger til grunn, men kjøttvekta. Dekan ved SV-fak. Petter Nafstad uttalte til Utopia i vår at ingen av Universitetets problemer i forhold til forskning løses av en fusjon.

For at visjonen om en fusjon skal kunne realiseres på en vellykka måte må det være tilstrekkelig med trykk fra studenter og ansatte ved institusjonene og tilstrekkelig temperatur og varighet på ordskiftet, så alle parter blir hørt og føler at de har fått sagt sitt. Hvis man etter en slik prosess fortsatt kommer frem til at en fusjon er løsningen, så er jo det flott, men inntil da får vi sette vår lit til fysikerne.

Frelse fra fylkeskommunen?

Fylkeskommunen eier Sjømannsskolen og sitter derfor med jokeren når det gjelder å mjuke opp boligsituasjonen for studenter i Tromsø. Vi håper de ser verdien av å ha studenter i fylket og tar til fornuft og selger eiendommen billig til Studentsamskipnaden. Så kan det endelig bygges studentboliger i Tromsø igjen.

CA

KOMMENTAR

Har studentene en sytekultur?

AV JONAS EILERTSEN
ILLUSTRASJON MARIANNE STØRSETH

Det hevder i hvert fall Høyres stortingsrepresentant Andre Dahl. Han går kraftig ut mot det han kaller for studentenes sytekultur, og til VG sier han at "å fly rundt i skjortene på mor og far som enkelte gjør, synes jeg er ganske patetisk.". Dahl har vært student selv, så han mener at han vet mye om hvordan studentlivet egentlig er. I samme intervju får man vite også at Høyre-politikeren fikk studielånet nedbetalt av foreldrene etter at han var ferdig med studiene. Han bodde også i hybel på Majorstua og fikk av og til pengehjelp hjemmefra. Da er det kanskje ikke så rart at han ikke forstår hvorfor vi klager?

Krever studentene for mye? Vel, det er ikke slik at vi skal kreve å ha full komfort når vi studerer. Vi kan heller ikke kreve at staten skal finansiere byturer på oss flere ganger i uka. Men vi kan kreve å få en liten del av den økonomiske utviklingen som resten av samfunnet vårt har opplevd. Det er et paradoks at mens resten av samfunnet har opplevd en eventyrlig økonomisk vekst de siste årene, har studentenes inntekter stagnert. Årets økning er på 140 kr i måneden, det kunne de rød-grønne like gjerne ha spart seg for. En økning på 1,75% blir smålig når vi vet at studenter ikke har opplevd lønnsøkning på flere år. Studentene har en samlet årsinntekt på 81 400 kr i et land hvor fattigdomsgrensa er på ca. 88.000 kroner i året. Vi lever altså under fattigdomsgrensa, men det ser verken ut til å ha bekymret Bondevik eller

Stoltenberg. Spesielt er dette ille siden de rød-grønne politikerne i valgkampen i fjor sa at det første de skulle gjøre i regjeringen var å gi bedre studentvelferd. I følge de siste budsjettlekkasjene vil kunnskapsminister Øystein Djupedal (SV) bruke sine midler til å satse på barnehager.

Noen mener at man heller burde bruke økt studentvelferd til boligbygging og andre rabatttiltak. Dette er ikke bare mye mer kostbart og mer byråkratisk, det vil også redusere studentens frihet og ansvar for sitt eget liv. Studenter bør selv få velge hva vi skal bruke inntektene våre til. Vi er ikke en masse med samme behov og ønsker, men forskjellige. Det må være rom for det også i fremtiden.

Så hva kan gjøres? Et rimelig krav vil være å få indeksregulert stipendiet og få tilbakebetalt noe av etterslepet. En annen smart løsning vil være å innføre studielån også i juni. Mange studenter er ikke ferdig før midten av juni med eksamenene sine. Da har de brukt hele mai på å studere og bør ikke ha jobbet noe særlig ved siden av studiene. Mange står da på bar bakke og synes ikke det er noe særlig å leve på mor og far, for andre er det ikke en mulighet. Selv om man begynner på jobb rett etter eksamen, må man som regel vente til juli eller august for å få lønning. Hvis de rød-grønne innfører stipend i juni vil det ikke bare rette opp mye urett, det vil også være meget god politikk.

REDAKSJONEN

UTROPIA
Universitetet
i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø
utropia@utropia.no
www.utropia.no

Telefon: 77 64 59 00
Fax: 77 64 51 99

ANSVARLIG REDAKTØR:
Clemet Askheim
redaktor@utropia.no

NYHETSPÅR:
Emille Ekeberg
nyhet@utropia.no

KULTURREDAKTØR:
Frithjof Eide Fjeldstad
kultur@utropia.no

ASS. FOTOGRAF:
Ingrid N. Halvorsen
foto@utropia.no

LAYOUTSJEF:
Kristian O. Gundersen
kristian@utropia.no

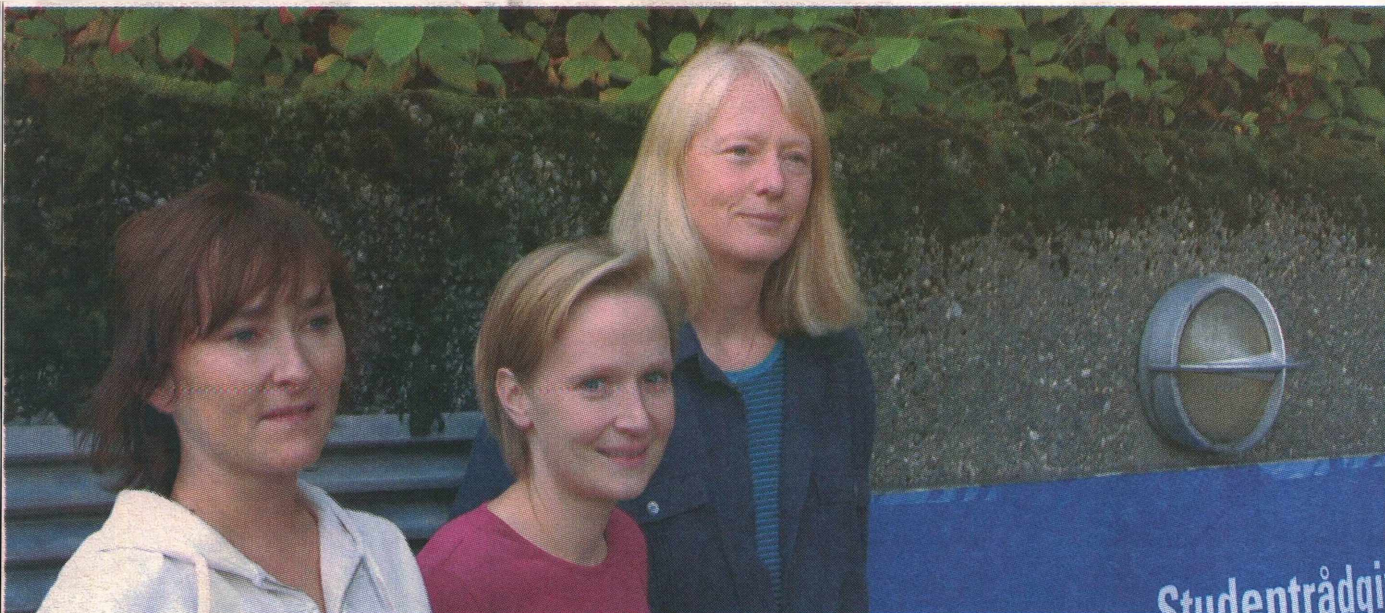
IT-ANSVARLIG:
Ole M. Scheie Anti
it@utropia.no

FRIVILLIGE:
Åsgeir Mortensen
Benedikte Aas
Eik Mjelva Kolstrup
Finn-Henning
Johannessen
Glenn Fagervik
Hanne Bjertnes
Inga Baardsen Tøllefsen
Jonas Eilertsen

Joep Aarts
Jørn Normann Pedersen
Kjell-Sture Johansen
Kjersti Hellesøy
Magnus A. Holte
Magnus Dale
Marianne Størseth
Morten Harnang
Nina Wertholz

Ruth Helen Thorheim
Siri Katrine Gaski
Tale Severina Halsør
Therese Merete Lindseth
Tim Dassler
Tobias Eilertsen
Trude Thomas Høitorp
Viktor Emanuel Sanden
Øystein Harsem

Åpnet studenthelsestasjon

HELSETEAM: Sekretær, lege og helsesøster er klar til å ta imot studenter.

TEKST: EMILIE EKEBERG
FOTO: KJELL STURE JOHANSEN

Tromsøs nye studenthelsestasjon er den første i landet med egen sexolog.

- To do, or not to do it. Med disse ordene åpnet leder av Studentrådgivningen, Kaare Olsen, i forrige uke Studenthelsestasjonen. Dermed er Tromsø ikke lenger den eneste norske universitetsbyen uten en helsestasjon for studenter.

Initiativet til Studenthelsestasjonen ble tatt av studentrepresentantene i Studentsamskipnadens styre for om lag et år siden. Den nyåpnede studenthelsestasjonen er oppstått i et samarbeid med Tromsø kommune og ungdomshuset Tvibit, og er et gratistilbud, der studenter tilknyttet Studentsamskipnaden i Tromsø kan får veiledning, samtale eller undersøkelse innen prevensjon, kjønnssykdommer, graviditet og seksualitet. Helsestasjonen består av en lege, en helsesøster og, som den eneste i landet, en sexolog.

- Ut fra et seksualpolitisk standpunkt er jeg veldig glad for at en offentlig etat inkluderer en sexolog i helsetjenesten. Det viser blant annet at man er innstilt på å drive forebyggende arbeid, sier sexolog Dagfinn Sørensen. Han er utdannet psykolog, med seks års erfaring fra Institutt for klinisk sexologi i Oslo, og har tidligere jobbet med studenter som har blitt henviset til ham fra Studentrådgivinga i Tromsø. Nå skal han ikke lenger drive med behandling, men med forebyggende arbeid.

Vanskelig for homofile studenter

- Stadig flere tar høyere utdanning, så studentene er en stadig mer representativ gruppe. Likevel er det jo mange unge og mange nyetablerte, og dermed også mange nye parforhold, sier Sørensen. - For studenter handler mye om det å ha tiltro til seg selv som partner for noen. Vil noen ha meg, eller er jeg bra nok i forholdet jeg er i? Det handler ofte om å bli tydeligere på egne behov, både følelsesmessig og seksuelt, og være bevisst om og tydelig på sine egne grenser.

Sexologen opplever at mannlige og kvinnelige studenter sliter med ulike problemstillinger, men at problemene bunnar i den samme usikkerheten. - For jenter handler det ofte om lystproblematikk, men når man går dypere inn i årsaken til manglende lyst er årsaken ofte usikkerhet. Gutter sliter oftere med prestasjonsangst og ereksjonsproblematikk, men det er de samme mekanismer som ligger bak, sier Sørensen. Han forteller at mange studenter som henvises til ham har opplevd samlivsbrudd. - Det er oftest jenter, de er kanskje bedre til å snakke med andre om følelsene sine, og dermed også til å snakke med en sexolog. Jeg tror det er mange gutter som går rundt med ubearbejdede samlivsbrudd i bagasjen.

For mange homofile studenter er det ekstra vanskelig. - Vi liker å tro at vi har kommet veldig langt på dette området, men homofile har fortsatt vanskelige kår. Homofile studenter som flytter til en ny plass for å studere sliter ofte med spørsmål rundt hvor åpne kan de være, og

Sexolog Dagfinn Sørensen skal gi Tromsøstudentene bedre seksuell helse.

hvem kan de åpne seg for, sier Sørensen.

20 til 24-årige tar flest aborter

Nord-Norge har uforholdsmessig høye tall for uønskede graviditeter og aborter, særlig i aldersgruppen 20 til 24 år. Arild Myrberg fra Helsedirektoratet tror disse tallene vil synke som følge av den nye helsestasjonens arbeid. - De høyeste tallene for både aborter og klamydia er i aldersgruppen 20 - 24 år. Det må ses i sammenheng med at det blir stopp for helsestasjonstilbudet ved de 330 norske helsestasjonene når man fyller 20 år. Jeg tror man vil se fallende aborttall i Tromsø som en konsekvens av den nye Studenthelsestasjonen.

Studenthelsestasjonen er foreløpig bare åpen tre timer i uka, onsdag ettermiddag. Greta Jentoft, enhetsleder for forebyggende helsetjenester i Tromsø kommune, antar at Studenthelsestasjonen vil måtte utvide sitt tilbud i nær fremtid. - Det er viktig med et lavterskeltilbud for spørsmål og sex- og samliv. Det er en terskel for mange å gå til fastlege uten å være syk. Jeg tror behovet for Studenthelsestasjonen er underestimert, sier hun.

News in Brief

Sexual Healing

Being the last of the university cities in Norway to open a new student health service, Tromsø attempts to make up for it by being the first to offer a sexologist to students in need. The student health service focuses on issues related to sexuality, such as protection, STD's, pregnancies and general guidance, counseling and examinations. For now, it will only be open on Wednesday afternoons at the student guidance offices, but, depending on how many people use them, the opening hours might be extended.

Come Together

The University of Tromsø, UiTø, and the Tromsø University College, HiTø, have decided to merge, and now they are in a process of figuring out how to do it. Students and employees are looking forward to the merger with trepidation, and it is very clear that the university students are more skeptical than the students at HiTø. But both leaders of the two student boards agree that they would have preferred to have more opportunities to discuss to pros and cons before being forced to discuss how to go about with it. - The administration at the University has spent five years debating a merger, and yet no one seems to know quite why it should be done, says Øyvind Johnson, leader of the student boards at UiTø.

Paper cut

In 2005 UiTø bought about 22 million white A4 sheets of paper. That is 110 tons of paper, and 2800 sheets per person at the university. Now there is paperwork on the amount of paper used, with suggestions as to how one can go about decreasing the staggering numbers. One of the suggestions is that students will be made to pay for the things they print, an option that has been implemented in most of the other universities in Norway. Other options are that students begin employing more common sense and don't frantically press the print button when something refuses to print, because this usually leads to ten copies of the same thing being printed once the computer technician has been around and the student has run off to get to their lecture in time.

NYHETER Sparetips

Utskrift venter

PAPIRSLØSERI: Folk må tenke seg litt om, før de printer ut tre kopier av Bibelen med en side per ark og fargeillustrasjoner.

AV EIK MJELVA KOLSTRUP OG
NINA WERTHOLZ
FOTO: INGRID HALVORSEN

Mens vi venter på papir-reduksjonsutvalgsnotatet.

I 2005 kjøpte Universitetet i Tromsø inn omtrent 22 millioner hvite A4 ark. Dette er 110 tonn papir. Fordelt på alle studenter og ansatte er det over 2800 ark, eller 14 kilo per person. Økonomidirektør Atle Engebretsen understreker at dette kun er et estimat, for det er egentlig ingen som har oversikten over papirforbruket, noe som er mer skremmende enn antallet ark.

At vi i den overprivilegerte delen av verden bruker og kaster rundt oss med ressurser, kommer vel ikke som en nyhet for noen, men for å sette noen tall på sløseriet, kan det nevnes at vi i Norge hvert år kaster papir som det trengs 2,4 millioner trær for å produsere. Det gamle slagordet om at man skal tenke globalt mens man handler lokalt, gjelder også her. Fordi Universitetet i Tromsø består av en så stor samling av papirhungrige akademikere som skriver ut ethvert hint fra foreleser som er i nærheten av periferien av pensum, skal det lite til for å gjøre en stor forandring her. Dette er også universitetsledelsen klar over. Derfor har studieavdelinga bestilt et notat om papirforbruket på UiTø.

En av de som har skrevet notat, Stig Wennevold, sier at beslutningsgrunnlaget er for dårlig for å ta noen endelig beslutning om hva som skal gjøres. Fordi det ikke er noen som har oversikten over papirforbruket på UiTø, er det vanskelig å vite hvor problemet ligger. Han skisserte flere mulige alternativer for hvordan tekniske spissfindigheter, kompabilitet og utredninger kunne løse ulike problemer, men at prosesser tar tid, og at det er mange spørsmål som står ubesvart.

Betaling for utskrifter

Så mens vi venter på papirreduksjonsutvalgsnotatet, tok vi en runde på campus for å spørre de med et eget kontor hva som var grunnen til at studentene, som er spydspissen i de digitale mediers tidsalder, skriver ut flere nedhogde, bleika trær enn noensinne. Alle vi spurte ventet på

en utredning eller var midt i en prosess, ingen visste helt hva de kunne gjøre, men alle var enige om at noe burde gjøres.

Det var ingen av de vi spurte som la skjul på at betaling for utskrifter er ett av virkemidlene de vurderer for å få studentene til å redusere papirforbruket sitt, men ingenting er vedtatt. Lignende systemer finnes på mange andre Universiteter og Høgskoler i Norge, men som Wennevold sukkende forteller har andre institusjoner erfart at dette er et svært krevende administrativt prosjekt, hvor det koster store penger å drive inn småpenger.

Tre kopier av bibelen

Slike drastiske grep er kanskje nødvendig for å få folk til å tenke seg litt om, før de printer ut tre kopier av Bibelen, med en side per ark og fargeillustrasjoner. Målet er å få bort sløseriet, uten å senke den faglige kvaliteten. Oslos studentavis Universitas melder at innføringen av en betalingsordning for utskrifter på

» **Når printerne bryter ned danner seg en utskriftskø av fortvilte studenter som får kortslutning og trykker ti ganger på print, før de løper gråtende og papirløse til forelesningen.**

Universitetet i Oslo er noe av det som har engasjert flest studenter de siste årene. Sannsynligheten er stor for at reaksjonen blir relativt lik i Tromsø. Derfor må vi studenter komme universitetsledelsen i forkjøpet, og vise at vi kan redusere papirsløseriet uten at de river ut neglene våre først. En enkel analyse foretatt på grasrota og med innspill fra de administrerende, viser at problemet ligger på tre nivåer: studenter, forelesere og IT-ansvarlige.

Hvis vi studenter viser en viss kritisk sans til forelesernes oppguling av dårlige Power Point-presentasjoner og artikler, og bedømmer relevans og nødvendighet av utskrift ved å se litt gjennom dokumentet

før man skriver det ut, kan man ta de få sekundene ekstra det tar å fjerne skillearket med navn og nummer, og å stille inn utskriften på flere utskrifter per side. Vår jobb er også å advare forelesere om papirsløseriet de er delvis ansvarlig for.

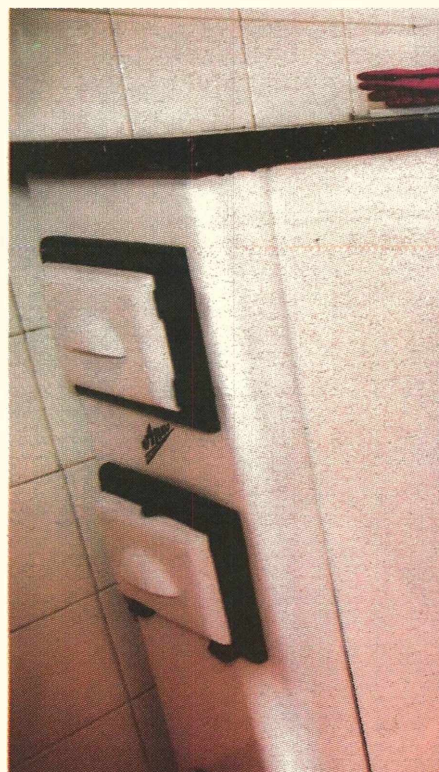
Gråtende utskriftskøer

Hvis foreleserne holder seg innenfor pensum, og tenker på at det de legger ut mest sannsynlig blir skrevet ut av en hærskare unge, kunnskapshungre studenter uten tid til kritisk refleksjon klokken ti over åtte en mandags morgen, kan de redusere papirforbruket betraktelig. Her er tiltak for eksempel å ha flere ord på hvert lysbilde i forelesningsnotatene de legger ut, kun relevante slides, flere slides per side og en viss kritisk refleksjon over undervisningsmetode sent en søndags kveld. De kan legge ut forelesningene i god tid slik at studentene har tid til å være kritiske, og ikke ender opp i en utskriftskø en morgen. Disse køene fører til at enorme mengder papir blir etterlatt i printerne fordi utskriften deres først kommer når studenten for lengst har løpt til forelesningen.

IT-avdelingen må også ta sin del av ansvaret, og forandre grunninnstillingene på printerne slik at for eksempel alle utskrifter i utgangspunktet skrives ut på begge sider, slik administrasjonen nå krever. Når printerne bryter ned danner seg en utskriftskø med fortvilte studenter som får kortslutning og trykker ti ganger på print, før de løper gråtende og papirløse til forelesningen. Når servicemannen til slutt kommer, kommer også alle de utskriftene som har stått i kø, men studentene er for lengst borte.

Så mens vi venter på papirreduksjonsutvalget, er det bedre at vi selv tar de nødvendige grep for å stanse papirsløseriet, enn at studieadministrasjonen må gå til det drastiske steget ingen vil at de skal, nemlig å innføre betaling for studentutskrifter.

Sparetips i

STRØMSPARING: En god vedovn bør brukes.

TEKST: KJERSTI HELLESØY
FOTO: MORTEN HARNANG

Med dagens strømpriser er det nok mange som får en smell når regningen kommer. Det er enkle ting studenter kan gjøre for å redusere strømforbruket.

Trude Thornes Høitorp bor i kollektiv, og viser oss rundt. Det første Svein Gunnar Karlstrøm fra Grønn Hverdag vil se er varmtvannsberederen. Berederen står på badet, og Svein Gunnar tester hvor varmt vannet i springen er. Det er veldig varmt. Termostaten på en varmtvannsbereder er ofte innstilt på 80 grader. Anbefalt temperatur er 60-65 grader. Trude blir forsikret om at det ikke betyr at varmtvannet varer kortere.

Vi går forbi en trekkfull dør og Svein Gunnar stopper opp. - 60% av energiforbruket i norske hjem går til oppvarming. Da er det viktig å huske på god isolering! Mye varme forsvinner ut gjennom trekkfulle vinduer og dører. På en vanlig jernvarehandel får du kjøpt gummilister som kan klistres på karmen for å få den tett. Det er ikke så dyrt, og veldig enkelt. Og du slipper å fyre for de berømte kråkene, sier han.

Gjør el-ovnen overflødig

Oppe i kjøkkenet finner vi en vedovn. - Om denne kan brukes bør dere absolutt gjøre det, slår ENØK-eksperten vår fast. En god vedovn gir mye varme, og gjør elektriske ovner overflødig. I kollektivet har de tre elektriske ovner i stua. En panelovn, en hvit olje-ovn, og en vifteovn. Trude har hørt noe om at vifteovnen bruker mest strøm. Svein Gunnar Karlstrøm sier at det uansett er viktig å rengjøre ovnene, for effekten går ned om de er støvete. Dessuten kan det være brannfarlig.

NYHETER Brann

kulda

På soverommet har Trude Thornes Høitorp ingen varme i det hele tatt og vinduet står åpent. - På soverommet liker jeg at det er kaldt. Hvis jeg fryser tar jeg bare på meg ullundertøy. Eller en ekstra dyne, sier hun.

Og varme klær er et annet stikkord. Ta på deg en ullgenser, ha noe godt og varmt på beina, og vips er du ikke så kald likevel. Tepper på de kaldeste gulvene kan også gjøre sitt for at man holder varmen.

- Du skal slippe å fryse deg gjennom vinteren, men det er viktig å være bevisst på hva man bruker strøm på. Det er både økonomisk og miljøvennlig, sier Svein Gunnar Karlstrøm og avslutter med det ENØK-inspeksjonen.

SPARETIPS:

- Ta ut telefonladeren av kontakten når du ikke bruker den
- Ikke la varmen stå på i rom som ikke er i bruk.
- Lukk vinduet helt igjen!
- Bruk gardiner eller tepper for å isolere for trekk fra vinduene
- Frysere avgir mye varme. Sett den i et rom hvor varmen kan utnyttes!
- Skaff sparedusj
- Bruk sparepærer
- Ikke la pc og annet stå på standby
- Bruk lokk når du koker, og en plate som passer til kjelen
- Å installere en varmepumpe koster om lag 15 000 kroner. Det kan spares inn på reduserte strømgifter på 2-3 år.
- Få huseier til å isolere godt. Mange hus har dårlig isolasjon og varmen siver ut gjennom veggene. Kulde fra loftet fikses lett med noen matter med glava.

Brann på Åsgård

TOTALSKADD: Tromsø Politi har fortsatt ikke funnet årsaken til brannen i Åsgårdveien studentboliger.

TEKST: EMILIE EKEBERG
FOTO: OLE ÅSHEIM/NORDLYS

Fire personer ble brakt til sykehus og åtte studentboliger er skadd etter brann.

Brannvesenet fikk melding om brannen kvart på fem natt til onsdag 20. september.

- Tre voksne og et barn kom på sykehus med lettere røyk- og brannskader. Tre av de fire ble utskrevet senere samme dag, og en ble utskrevet dagen etterpå, forteller Boligsjef i Studentsamskipnaden, Guri Nilsen.

To familieleiligheter i Åsgårdveien studentboliger ble totalskadede i brannen, mens seks leiligheter har lettere skader. Politiet i Tromsø har fortsatt ikke funnet årsaken til brannen. - Vi har undersøkt åstedet, men fortsatt ikke funnet noe avgjørende. Jeg frykter at det kan bli vanskelig å finne brannårsaken i dette tilfellet, forteller politiførstebetjent Pål Mo. Han understreker likevel at det ikke nødvendigvis er en sammenheng mellom tidsbruk og vanskelighet i oppklaringen av brannsaker.

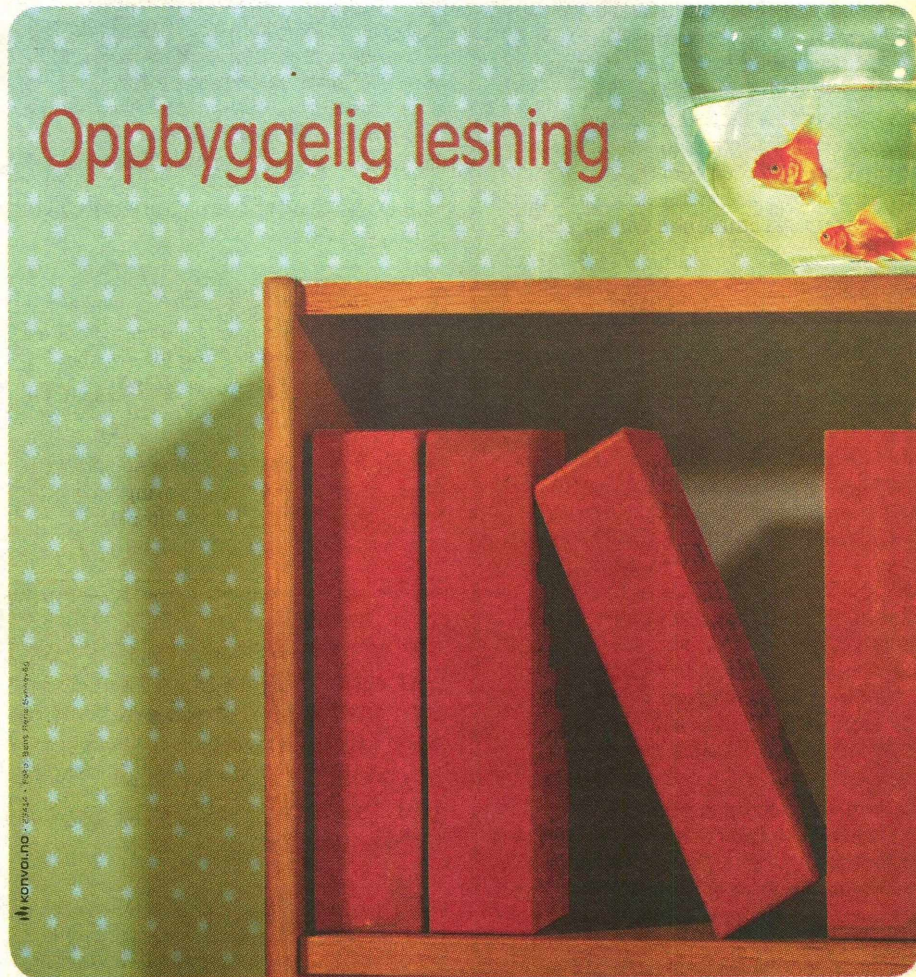
Ikke sentralvarsling på familieleiligheter

Alle studentsamskipnadens hybelhus har sentrale brannvarslingsanlegg, noen med direkte varsling til brannvesenet. Leilighetene, som de som ble rammet på Åsgårdveien, har utelukkende batteridrevne røykvarslere. - På Prestvannet varsles brannvesenet direkte hvis brannalarmen går. På Ørndalen vil en brannalarm utløse alarm på alle omkringliggende studentboliger. Leilighetene våre har batteridrevne røykvarslere, som ikke er koblet til sentrale anlegg. I tillegg er alle leilighetene utstyrt med pulverapparat og brannslange, forteller bygge og vedlikeholdssjef i Studentsamskipnaden, Jarle Trondsen. Mens brannvarslingsanleggene på studenthyblene kontrolleres årlig, har studentene som bor i leiligheter selv ansvar for å sjekke om røykvarslerne fungerer og har fungerende batterier. - Ved utflytting sjekker vi røykvarslerne,

og vi deler ut friske batterier årlig, men studentene har selv ansvar for å skifte disse, sier Trondsen.

Trondsen forteller videre at man nylig har skiftet alle detektorer og sentralanlegg på

Storelva og Ørndalen studentboliger. Han understreker at dette ikke betyr at resten av studentboligene er mindre sikret for brann. - De moderne detektorene skiller bedre mellom brann og eksempelvis stekeos. Det betyr færre falske alarmer, sier han.

Fagboksalgget 06: 2.-14. oktober

Tunge bøker gir større hjernemuskler

NYHETER Studentboliger

Notiser

Lønner seg å klage

UiTø-studenter som klager på sensuren ender generelt sett opp med høyere karakter. Høsten 2003, da Kvalitetsreformen trådte i kraft og bokstavkarakteren ble innført, klaget 68 studenter på sensuren. Av disse fikk 38 en bedre karakter, 8 fikk en dårligere karakter og 22 karakterer forble uendret. Også i 2004 og 2005 var det et betydelig større antall studenter som fikk en bedre enn en dårligere karakter. Høsten 2005 jevnet tallene seg imidlertid ut, der 46 av 115 klager endte opp i bedring av karakteren, og 43 klager endte opp i en dårligere karakter. For våren 2006 er det til dato 51 studenter som har klaget på sensuren, av disse har 19 fått en bedre karakter, fem har fått en dårligere karakter, og 27 studenter endte opp med en uendret karakter.

Stadig flere forskere

Det blir stadig flere forskere i Norge. Fra 2003 til 2005 økte antall årsverk innen forskning og utvikling med 1500. Økningen er størst innen universitets- og høyskolesektoren, med 800 nye forskere, mens 700 nye forskerstilling er opprettet i det private næringsliv. Ifølge NIFU STEP og Statistisk sentralbyrå jobber cirka 30.600 mennesker som forskere i Norge.

(Morgenbladet)

Best karakter i Bergen

De høyeste karakterer på mastergraden får ved Universitetet i Bergen (UiB). Studenter på mastergradsnivå får også generelt sett bedre karakterer ved UiB. Det kommer frem i en rapport utgitt av Universitets- og høyskolerådet. (Under Dusken)

Lula verner regnskog

"Lula" da Silva er den presidenten i Brasil som har vernet flest områder i Amazonas. Bare siden 2003 er 200.000 km² vernet. Samtidig har aldri så mye regnskog gått tapt i en presidentperiode som under Lula. Fra august 2004 til august 2005 ble 18.790 kvadratkilometer regnskog rasert.

(Regnskogsfondet)

Institutter på stram line

Ved Universitetet i Oslo sliter flere institutt med stadig større underskudd. Særlig institutt for kjemi, med et underskudd på 18 millioner, og Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk, med et underskudd på 4 millioner. Enkelte mener den uforutsigbare finansieringsmodellen må ta deler av skylda.

(Universitas)

Lam rotte på fote igjen

Forskere ved Northwestern University i Chicago har for første gang klart å helbrede lamme rotter ved hjelp av nanoteknologi slik at de kunne gå igjen.

(NRK.no)

Fortsatt håp for Maritime

FOR DYRT: Studentsamskipnaden vil omgjøre Maritime til landets fineste studentboliger, men prisen er foreløpig for høy.

TEKST: BENEDIKTE AAS
FOTO: INGRID HALVORSEN

Det er fortsatt en mulighet for at Tromsø Maritime skole blir studentboliger i fremtiden, dersom fylkeskommunen senker prisen.

Tromsø Maritime skole ligger nå for salg hos fylkeskommunen for 85 millioner kroner pluss omkostninger. Studentsamskipnaden viste tidlig interesse for å kjøpe bygningen og omgjøre den til studentboliger, men foreløpig er prisen for høy.

Boligmangel

Det er et kjent fenomen at Tromsø by har for få boliger for studenter. I år som mange år tidligere måtte flere studenter tilbringe sin første tid av semesteret i bomberommet, som et resultat av boligmangel. I prospektet til Tromsø Maritime skole står det at bygningen vil kunne romme 180 nye studentboliger, noe som vil redusere boligproblemet betraktelig.

Styreleder i Studentsamskipnaden, Tor Arne Morskogen, mener det fortsatt ikke er uaktuelt at Maritime en dag kan bli studentboliger. - På styremøtet vårt som ble holdt 19. september, kom vi med et

nytt enstemmig vedtak om å ikke kjøpe Maritime med mindre fylkeskommunen senker prislappen, sier Morskogen.

Støtte blant studentene

Før styremøtet 19. september ble det lagt ut et administrerende forslag om å ikke kjøpe Tromsø Maritime skole. Forslaget ble ikke godt mottatt blant studentrepresentantene i styret.

Studentrepresentantene har vist at de er svært interesserte i et kjøp av Maritime. De gjorde det klart at de ikke ville støtte det administrerende forslaget. Derfor ble det endringer i vedtaket som alle til slutt ble enig om, forteller Morskogen.

Guro Fosse i Studenttinget ved Høyskolen er positiv til det nye vedtaket. - Det første forslaget var veldig negativt, men det nye er mer åpent. Det betyr at saken ikke er avslutta og at det fortsatt er håp, sier Fosse. Hun mener også at saken har støtte blant studentene. - Det er ingen tvil om at studentene syns Tromsø Maritime Skole vil bli en bra plass å bo. Det er jo en veldig bra beliggenhet, og det trengs flere boliger til studenter, mener Fosse.

Kan gi bedre miljø

Samskipnadens overordnede målsetting er å skape og videreutvikle et godt miljø for studentene i Tromsø. Flere studentboliger vil bidra til å styrke denne

målsettinga. Dessverre er det ikke billig å bygge flere studentboliger. Det lar seg vanskelig finansiere med husleier som skal være nede på et studentvennlig nivå. Men med en lavere prislapp fra fylkeskommunen kan det fortsatt hende Maritime en dag blir rimelige studentboliger. - Fylkeskommunen må kunne se verdien av flere studentboliger. Nå ligger ballen hos dem for fremtiden til Tromsø Maritime Skole, sier Morskogen.

Lite studentvennlig

Studentstyreleder Øyvind Johnson mener fylkeskommunen opptrer lite studentvennlig. - Fylkeskommunen viser ikke noe politisk vilje med å sette en så høy prislapp på skolen. De bør inngå en avtale om at det skal bygges studentboliger der, og dermed selge til Studentsamskipnaden for en lavere pris, mener Johnson.

- Tromsø trenger definitivt flere studentboliger. Flere boliger hos Studentsamskipnaden vil kunne presse ned prisene på det private boligmarkedet også, avslutter Johnson.

NYHETER Handel med utdanning

Dannelse på tilbud

TEKST: MAGNUS AAMO HOLTE
FOTO: ESPEN SANDBERG

- Det er naturlig å legge forholdene til rette for at norske utdanningsinstitusjoner kan konkurrere med utenlandske aktører, sier statssekretør i utenriksdepartementet, Liv Monica Stubholt.

Handel med tjenester utgjør en stadig større del av verdenshandelen. I løpet av de siste 20 årene har handelen med tjenester hatt større vekst enn handelen med varer. Dermed øker også presset fra multinasjonale selskaper som ønsker å åpne tjenestemarkedet slik at de kan selge sine tjenester på verdensmarkedet. Dette har ført til et behov for et internasjonalt avtaleverk for tjenestehandel. Resultatet er GATS-avtalen under WTO som trådte i kraft i 1995, en avtale som stiller krav til liberalisering av blant annet offentlige tjenester, slik som utdanning, en sektor som har vist seg å være svært lukrativ. Allerede i 1990 var den anslåtte verdien av den globale handelen med utdanning på rundt 200 milliarder kroner. Helga Hjetland, leder i Utdanningsforbundet, som nettopp har sluppet et temanotat om handel med utdanning, stiller seg kritisk til utviklinga.

- Jeg blir sint når utdanning omtales som en vare å la laks. Utdanning skal handle om kunnskap og dannelse. Vi ønsker ikke at det skal drives kjøp og salg av utdanning, slik det legges opp til i GATS-avtalen.

Hemmelighetskremmeri

Bondevik II-regjeringa førte en offensiv linje når det gjaldt utdanningstjenester i GATS, og la inn krav om markedsadgang innenfor høyere utdanning overfor 17 land, både i-land og u-land. Hjetland forteller at det var svært vanskelig for Utdanningsforbundet å få informasjon om de pågående forhandlingene, på grunn av hemmelighetskremmeriet som råder i WTO. Det har likevel blitt forbedringer siden de rød-grønne vant makta i fjor høst. Utenriksminister Jonas Gahr Støre har trukket kravene om liberalisering av utdanningssektoren til de minst utviklede land. Åpenheten rundt WTO- og GATS-forhandlingene har også utviklet seg til det bedre, skal vi tro statssekretær i Utenriksdepartementet, Liv Monica Stubholt.

- Etter en omfattende gjennomgang av GATS-forhandlingene i fjor høst, bestemte Regjeringa at man skulle offentliggjøre hvilke land Norge har stilt krav mot, og innenfor hvilke sektorer kravene ble stilt. Norge er med dette et av de landene i WTO som har gått lengst i åpenhet med tanke på krav og motkrav i tjenesteforhandlingene, forteller hun.

Liberalisert utdanning

Helga Hjetland sier at lærerorganisasjonene verden over er samstemte i at den beste garantien for å nå FNs tusenårs mål om utdanning for alle er en offentlig styrt utdanningssektor.

- Det betyr at barnehager, skoler, høyskoler og universitetet bør være offentlig finansiert, styrt og evaluert i tråd med mål og prinsipper som er vedtatt på demokratisk vis av offentlige myndigheter.

Hun har sett seg lei på at løsningene som lærerorganisasjonene skisserer blir underminert av den rådende ideologien i WTO.

- Ved å ta i bruk handelsprinsipper og økende liberalisering endres det internasjonale miljøet radikalt for skolene og universitetene, for de tilsatte og for studentene. Multilaterale, regionale og bilaterale handelsavtaler, ikke minst GATS, truer med å låse utdanningsinstitusjonene fast i en markedsliberalistisk utvikling på et globalt plan, mener Hjetland.

Statssekretær i Kunnskapsdepartementet, Per Bortolf Maurseth, sier dette ikke vil gå ut over det offentlige utdanningstilbudet i Norge.

- Soria-Moria-erklæringa slår fast at høyere utdanning i Norge skal være basert på frie og uavhengige universiteter som eies av det offentlige. Men private institusjoner skal fungere som et supplement til det offentlige tilbudet.

- Hvorfor skulle liberalisering av høyere utdanning ha mindre konsekvenser for det offentlige tilbudet enn i u-land?

- Vi er helt klare på at private institusjoner kun skal fungere som et supplement. Vi har et nøye utvikla system for å regulere utdanningsinstitusjonene, og en rekke krav må oppfylles før en privat institusjon får statsstøtte. Grunnen til at Regjeringa trakk utdanningskravene overfor utviklingslandene i fjor, men ikke til i-landene, har å gjøre med at de rike landene er i mye bedre stand til å regulere den utdanninga som gies. Dette har ikke u-landene, og derfor er det urimelig å stille

de samme kravene til dem, poengterer statssekretæren.

BI ut i verden?

Både Utenriksdepartementet og Kunnskapsdepartementet signaliserer at vi i framtiden vil få et økt innslag av private utenlandske aktører innenfor høyere utdanning.

- Det er naturlig å legge forholdene til rette for at høyere norske utdanningsinstitusjoner kan konkurrere med- og møte konkurranse fra utenlandske aktører, sier statssekretær Stubholt i Utenriksdepartementet avslutningsvis. En annen kilde Utopia har snakket med i UD sier det er en naturlig utvikling at utenlandske utdanningsinstitusjoner kommer til Norge, dersom norske utdanningsinstitusjoner skal komme seg opp og fram ute i verden.

GATS-AVTALEN:

The General Agreement on Trade in Services (GATS) er et avtaleverk under Verdens Handelsorganisasjon (WTO) som trådte i kraft i januar 1995 som et resultat av forhandlinger i den såkalte "Uruguay-runden. Målet med avtalen var å utvide det multilaterale handelsregimet til også å inkludere tjenester, som utdanning og helse.

FOKUS Fusjon

Ett skritt nærmere fusjon

Aarba

TEKST: MAGNUS DALE

Optimistiske men realistiske styremedlemmer vedtok Programerklæringens førsteutkast.

På to parallelle styremøter den 14. september ble fusjonen mellom Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Tromsø drøftet og en programerklæring for fusjonen vedtatt. Peter Arbo, førsteamanuensis ved NFH, sitter i universitetsstyret som representant for de vitenskapelige ansatte og deltok på møtet. Her kritiserte han universitetsledelsen for ikke å ha kommet "langt nok" i prosessen:

-Jeg var skuffet over at det ikke var større framdrift siden styremøtet i juni. På veien mot en fusjon er det flere prosesser som må kjøres samtidig: For det første er det nødvendig med en grundig gjennomgang av begge institusjonene. Vi må tittle hverandre i kortene. Vi må få en oversikt over alle relevante aspekter ved en sammenslåing, slik som studentrekruttering, produksjon av studiepoeng, fagprofil, kompetansesituasjon, økonomi, bygningsmasse osv. Her gjenstår det ennå et betydelig arbeid. For det andre er det viktig å gå i en dialog med fagmiljøene. Ambisjonen er å få til noe nytt og annerledes gjennom en fusjon. Da må fagmiljøene ved begge institusjonene inviteres til nyttenkning. Vi må forberede oss på hvordan vi skal integrere ulike kulturer, og vi må få alternative forslag til studieutforming og organisering på bordet, sier Arbo.

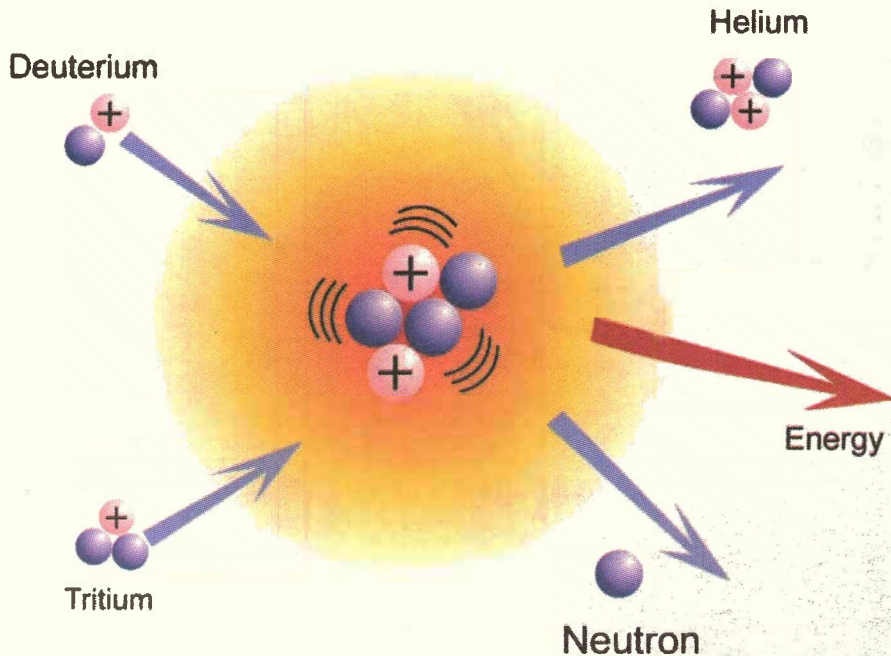
Kombinert kompetanse

I Programerklæringa legges det stor vekt på samarbeid og faglige muligheter på tvers av studieretninger som til nå ikke har vært kombinert: "Det skal legges til rette for nyskapende miljøer med et vidt spenn i fagkompetansen". Videre i dokumentet heter det: "Det nye universitetet har gode muligheter til å utvikle nye kombinasjoner av studier basert på kompetansen i de to fusjonerte institusjonene, eksempelvis innen teknologi, økonomi, helsefag og kunsthøgskolen".

-Naturlig å fusjonere

Bakgrunnen for vedtaket om å arbeide mot en sammenslått utdanningsinstitusjon blir også drøftet i erklæringen. Det pekes på at "De ytre rammebetingelsene for universiteter er endret blant annet gjennom felles lov om styring, ledelse og organisering" samt at "...konkurransen om studenter og forskningsmidler er betydelig skjerpet".

Arbo viser til flere forhold som taler for en fusjon: -Flere høyskoler jobber i dag med å tilby master- og etter hvert doktorgrader, sier han og refererer til utviklingen i eksempelvis Bodø og Agder. - Det er en underliggende trend at universitetene i større grad tilbyr profesjonsutdanninger, mens høyskolene ønsker universitetsstatus. De prinsipielle forskjellene mellom de to institusjonstypene viskes

FUSJON: -Proessen vil sluke energi, sier universitetsstyreprerentant Peter Arbo.

mer og mer ut. Dette kan bringe Høgskolen og Universitetet i et økende konkurranseforhold.

Han fortsetter: -Begge institusjonene ligger jo i Tromsø. Både Høgskolen og Universitetet er opptatt av å rekruttere studenter til byen. Vi har allerede felles studentsamskipnad. I tillegg tilbyr begge institusjonene flere studieretninger som enten overlapper eller utfyller hverandre. Vi kan utnytte ressursene bedre og profilere oss sterkere ved å gå sammen. Jeg mener fusjon er en god idé.

-Vil sluke energi

Programerklæringen beskriver fusjonens visjon på følgende måte: "Gjennom full integrasjon, skal det nye universitetet være et nasjonalt og internasjonalt kraftsenter for kompetanse, utvikling, vekst og nyskaping i nordområdene". Arbo tror en sammenslåing vil kunne øke byens studentmasse: -Vi vil få et bredere og mer variert utdanningstilbud. Tromsø går igjen foran med noe som skiller seg fra de andre universitets- og høyskolebyene. En fusjon vil gjøre den nye institusjonen mer attraktiv og Tromsø mer synlig som studieby. Jeg tror at Universitetet og Høgskolen vil kunne berike hverandre gjensidig. Universitetet er sterk på forskning, mens Høgskolen er dyktig på utdanning og har tettere kontakt i forhold til profesjoner og arbeidsliv. Dette vil være fordelaktig for studentene. Arbo innrømmer likevel at fusjonen vil være krevende: -Proessen vil sluke energi. Nødvendigvis vil det legges beslag på arbeidskapasitet og oppmerksomhet. Det tar tid å utvikle nye studieprogrammer og organisatoriske enheter, etablere felles administrative systemer og få fagmiljøene til å fungere sammen. Alt må finne sin form. Fusjoner går vanligvis ikke så galt som noen frykter, men de gir heller ikke alle de synergiene som andre håper på.

-Når vil det nye universitetet være tilbake til "det normale" igjen etter fusjonen?

-Skal vi tilbake til det normale da?, spør Arbo. -Det er spennende å tenke nytt. Denne muligheten må vi bruke.

Programerklæringen trekker også inn NOKUTs kvalitetskrav til høyere utdanning og Kunnskapsdepartementets grunnleggende holdning til fusjonen som svært viktige spørsmål å få avklart.

DETTE ER SAKEN:

-Universitetet og Høgskolen ønsker å kartlegge hvordan en fusjon best mulig kan gjennomføres
-En fusjon vil ha stor betydning for utdanningstilbudet i Tromsø
-NOKUTs krav til kvalitet i utdanningen truer opprettelsen av nye fagtilbud og studieprogram ved et nyfusjonert universitet
-Styrene ved Universitetet og Høgskolen vedtok på parallelle styremøter 14. september en programerklæring for den forestående fusjonen

OPTIMIST: Universitetsrektor Jarle

Tekst: MAGNUS DALE
Foto: ESPEN SANDBERG

Det kan bli vanskelig for den nye institusjonen å imøtekomme NOKUTs akkrediteringskrav: - Vi gir ikke dispensasjoner, sier en rådgiver i NOKUT.

I fusjonsarbeidet mellom Høgskolen og Universitetet i Tromsø, utarbeides det i disse dager en programerklæring som skal beskrive målet med "det nye universitetet". Her legges det stor vekt på et sterkt samarbeid mellom fagmiljøer som til nå kun har eksistert hver for seg i de forskjellige institusjonene.

- Vi har jo styrker på forskjellige felt og sammen kan vi utnytte disse styrkene til å skape noe nytt. Ønske vårt er jo at noe positivt skal komme ut av det, sier rektor ved Høgskolen i Tromsø, Ulf Christensen til Tromsøflaket.

Videre konstateres muligheten til å tilby brede utdanningstilbud på ulike nivå i studieretninger som til nå har tilhørt Høgskolens studiespekter samt muligheten til å utvikle nye

e i motbakke

litetskravene til høyere utdanning i fremtiden må justeres.

studieprogram basert på en kombinasjon av kompetansen til de to fusjonerte institusjonene innen for eksempel teknologi, økonomi, helsefag og kunsthøgskolen.

Kvalitetskrav kveler

For å kunne opprette "tverrinstitusjonelle" studieretninger på master- og doktorgradsnivå ved det nysammenslåtte universitetet, må imidlertid visse krav være oppfylt. I NOKUTs (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) forskrifter om akkreditering er det nemlig fastslått følgende: På høyeregradsnivå skal minst halvparten av de faglige ansatte tilknyttet studieretningen inneha førstestillingskompetanse, hvorav minst en fjerdedel skal være professorer. Når det gjelder doktorgradsstudier skal mer enn halvparten av de tilknyttede akademikerne være professorer, og resten være førsteamanuenser.

Dispensasjonsløsning

I dag er 30% av de ansatte i faglig hovedstilling ved Universitetet på professornivå og 39% på førstestillingsnivå. Tallene fra Høgskolen representerer problemet: her er kun 17% av de ansatte i faglig hovedstilling på førstestillingsnivå, og kun én ansatt kan smykke seg med professortittelen. Denne konflikten mellom visjonen til styrene på Universitetet og Høgskolen og det offentlige regelverket omtales

i Programerklæringen som "...et helt avgjørende spørsmål som må avklares før et bindende fusjonsvedtak kan fattes, og "...et forhold som kan tale imot en fusjon". I en artikkel i Tromsøflaket i midten av september, tar universitetsrektor Jarle Aarbakke stilling til dilemmaet: - Det er en reell bekymring. Slik kriteriene foreligger nå, kan det bli vanskelig for et fusjonert universitet å oppfylle alle kravene. Men skulle det dukke opp departementale betenkeligheter, kan det kanskje gis adgang til dispensasjon for en fusjonert institusjon, sier han.

Aarbakke skal ha foreslått at Universitetet, som sammenslått institusjon, blir gitt et "vindu" på fem år for å oppfylle kravene fra NOKUT. Rektoren avviser så at "dispensasjonsdrevne" studietilbud ved Universitetet på noen måte vil represetere nivåsenkning: - Tvert imot. Det vil bli en styrkning av den samlede kompetansen. Vi vil få en ny struktur og være sterkere bemannet, siterer avisen rektoren. Ikke alle er like positive til en slik løsning. Lederen i studentstyret ved Universitetet, Øyvind Johnson, stiller seg kritisk til at deler av Universitetet skal drives "på dispensasjon": - Hva vil det da bety å gå ut med en grad herfra?, spør han seg.

Eller ikke?

Muligens må universitetsrektorens dispensasjonstanker tenkes på nytt. NOKUT er nemlig klare i sitt syn på en eventuelle dispensasjonssøknader: -Dersom det blir gjennomført en revidering av akkreditering på programnivå, er det ikke aktuelt å gi dispensasjon fra forskriftens krav. Dette ville bryte med prinsippene for hva et universitet skal være, sier rådgiver ved akkrediteringsseksjonen i NOKUT, Sverre Redtrøen. Han forklarer videre at "prosentreglene" har sin bakgrunn i Universitets- og Høgskoleloven og forskrifter vedtatt av Kunnskapsdepartementet.

-NOKUT er gitt oppgaven å utvikle standarder og kriterier for høyere utdanning i Norge. Vi betrakter disse bestemmelsene som én indikator på kvalitet og de gitte prosentsetningene ser vi på som et minimum. Er ikke disse oppfylt i et studieprogram, vil det ikke bli akkreditert. Et program som ikke blir akkreditert er et program som ikke oppfyller kvalitetskravene, påminner Redtrøen.

Forskriften åpner imidlertid for at utdanninger som har mangler ved fagmiljøets kompetanse, kan gis en frist på inntil to år for å oppfylle kravene. Nylig ble akkrediteringen til landets sykepleierutdanninger revidert med et noe oppsiktsvekkende resultat. Hele 28 av 29 sykepleierutdanninger oppfylte ikke kravene, utdanningen ved Høgskolen i Tromsø inkludert, og ble gitt toårsfristen for utbedringer. Redtrøen understreker at NOKUT-reglene ble vedtatt etter bred høring blant alle landets institusjoner for høyere utdanning. En henvendelse angående dispensasjon fra reglene har imidlertid aldri før forekommet:

-Det høres rart ut å søke fritak fra et prinsipp som er fastslått, sier Redtrøen. At søknadsavsenderen er en nyfusjonert utdanningsinstitusjon ser ikke ut til å rikke ved reglene: -Som universitet er man gitt en tillit og et ansvar. Akkrediterte universiteter gis retten til å bestemme sitt eget tilbud i alle fag og på alle nivåer. Forutsetninger er at man opererer i tråd med NOKUTs forskrifter.

I fusjonsprosessen har ennå ikke NOKUT eller departementet blitt kontaktet. Aarbakke blir overrasket når han konfronteres med NOKUTs holdning til dispensasjonssøknader.

-Nokut sier de ikke vil gi dispensasjon til en slik søknad - hva tenker du om det?

-Det betrakter jeg som en preliminær meddelelse fra saksbehandlernivå. Jeg vil forholde meg til dette som en foreløpig uttalelse, og gå inn i en saklig dialog med NOKUT og Departementet. Universitetsrektoren virker optimistisk og har tiltro til at ting "vil ordne seg": -Det som idag ikke ligger på kartet av løsninger, vil vi få på plass.

Omdiskuterte regler

NOKUTs regler om akkreditering av studier og utdanninger samt krav til kvalitetssystem har blitt mye diskutert. Offentlig tilgjengelige notater fra høgskolene i både Oslo, Bergen og Telemark viser at kravene har blitt omtalt som "strenge" og den nevnte artikkelen

i Tromsøflaket omtaler reglene som "rigide". Universitetsrektoren selv ønsker ikke å kommentere om han finner reglene for strenge eller ikke. Han mener likevel at reglene, slik de fremstår idag, ikke vil ha livets rett i fremtiden: -Jeg tror de på sikt må vurderes av NOKUT, og mener reglene kommer til å bli justert, sier Aarbakke. NOKUT sier de er klar over at det finnes "kritiske røster": -At noen omtaler reglene som rigide og strenge tar jeg til orientering, svarer Redtrøen. Dette må være et perspektiv andre har og vi ikke deler. Jeg forholder meg til NOKUT-styrets vedtak.

Kan forhindre nye studieprogrammer

Dersom Høgskolen og Universitetet fusjonerer, vil det unektelig bli spart penger innenfor administrasjon, markedsføring og studentrekruttering. NOKUT er ikke kjent med liknende fusjonsplaner fra tidligere, og vet ikke om en slik sammenslåing vil øke den generelle kvaliteten på utdanningen: - Det kan jeg ikke si noe om, det kjenner vi alt for lite til. Men jeg vil tro at når to institusjoner fusjonerer på en slik måte, vil det være basert på ønske om faglig gevinst hvor større fagportefølje og større fagmiljø står i fokus, sier Redtrøen.

-Hvilke følger vil det ha for et universitet dersom master- eller doktorgradsprogram ikke oppfyller "prosentkravene"?

-En allerede akkreditert institusjon kan kun miste fullmakter etter en revidering av akkrediteringen og eventuell "utbedringsperiode". Oppfylles fortsatt ikke kravene, risikerer lærestedet å miste retten til å tilby studieprogrammet.

NOKUT

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga (NOKUT), ble opprettet av Stortinget i 2002 og er et statlig, uavhengig organ som gjennom evaluering, akkreditering og godkjenning av kvalitetssystemer, institusjoner og studietilbud, har til formål å kontrollere og utvikle kvaliteten ved norske høyere utdanning sin institusjoner.

NOKUT er et uavhengig organ i den forstand at departementet ikke kan gi pålegg ut over det som har hjemmel i lov eller er fastsatt i forskrift. Departementet kan heller ikke gjøre om vedtakene som NOKUT gjør og kan ikke gi tillatelse til å etablere studietilbud som ikke er gitt akkreditering eller godkjenning. NOKUT har også myndighet til å trekke tilbake en akkreditering eller godkjenning dersom vilkårene ikke lenger er oppfylt.

(Kilde: NOKUT)

FOKUS Fusjon

- Studentene oversett Klovner

OVERSETT: Studentstyreleder Øyvind Johnson og Studenttingsleder Guro Fosse vil høres mer.

Tekst: EMILIE EKEBERG
Foto: INGRID HALVORSEN

Universitetsstudentene er mer kritiske til fusjon enn høgskolestudentene.

- Det er ingen tvil om at studentene har vært for lite inne i prosessen. Jeg håper at studentene blir tatt mye mer med videre i prosessen. Selv om vi ikke har fått uttale oss formelt, har ledelsen ved Høgskolen likevel vært flinke til å snakke med oss om fusjonen og ta våre innspill med videre, forteller leder for studenttinget ved Høgskolen, Guro Fosse. Hun understreker at Studenttinget ikke i utgangspunktet er mot fusjonen. - Universitetsstudentene er helt sikkert mer kritiske enn vi er.

Ved Universitetet har Studentstyrets arbeidsutvalg (AU) fremmet forslag til Studentstyret om følgende vedtak: "Studentstyret stiller seg kritisk til en fusjon mellom UiTø og HiTø på nåværende tidspunkt." På førstkommande studentstyremøte skal Studentstyret ta stilling i saken.

En vedtatt sannhet?

Etter at styrene ved både UiTø og HiTø på parallelle styremøter 14. september vedtok en programerklæring for den forestående fusjonen, skal saken nå ut på høring. Ifølge universitetsrektor Jarle Aarbakke vil høringsinstansene, inklusive

studentstyret, ikke bli hørt i forhold til hvorvidt en fusjon i seg selv er en god ide. - Vi skal ha en høring om hvordan vi skal fusjonere. Det har styrene bestemt. Vi er kommet lengre i prosessen enn spørsmålet om vi skal fusjonere.

Etter høringen av de berørte enhetene ved Universitetet og Høgskolen skal styrene i november ta endelig stilling til fusjonen. Likevel har uttalelser fra både universitetsrektoren og høgskolerektoren i blant annet avisene Nordlys og Tromsøflaket gitt inntrykk at fusjonen allerede før høringen er endelig vedtatt. Frode Henriksen i universitetsstyret mener dette er helt bevisst. - Det er åpenbart at det ligger strategiske vurderinger bak uttalelsene til rektorene ved begge institusjonene. De har interesse i å få fusjonen til å fremstå som en vedtatt sannhet allerede, sier han. Jarle Aarbakke avviser dette: - Vi fremstiller det akkurat som det er, en prosess.

Vil ha kvalitetsuniversitet

Studentstyreleder Øyvind Johnson er kritisk til høringsprosessen: - Jeg mener selvfølgelig at man også burde høres i forhold til om man bør fusjonere. Administrasjonen har utredet i fem år, og fortsatt er det ingen som helt skjønner hvorfor man skal fusjonere. AU stiller seg kritisk til at studentene har blitt oversett i prosessen, sier han. I saksfremlegget

til Studentstyret heter det blant annet: "I stedet for å satse på å bli et nytt universitet anser AU det som viktigere at Universitetet i Tromsø fokuserer på å være et kvalitetsuniversitet som tilbyr høy faglig kvalitet til studentene."

Ensidig negative

Studentrepresentant i universitetsstyret, Frode Henriksen, mener studentstyret er for kritisk. - Jeg mener forslaget fra Studentstyrets AU er ensidig negativt, og studentrepresentantene i universitetsstyret kommer til å foreslå et alternativt vedtak, sier han. Han er heller ikke enig i at høringsprosessen burde vært annerledes. - Ved enhver institusjon er det naturlig at det er styret som tar de strategiske beslutningene for institusjonen. Nå skal saken på høring, slik at de berørte enhetene får mulighet til å være med å forme en institusjon som er gunstig for dem, og faglig ansvarlig.

Nettopp den faglige ansvarligheten er studentstyrelederen bekymret for. - Det er en strategisk posisjonering, man vil ha 10.000 studenter, men man er ikke så fokusert på hva som skjer inni organisasjonen, sier han og legger til: - Jeg er overrasket over at det er så lite engasjement rundt fusjonsprosessen. Man har snakket om fusjon lenge, så folk har vendt seg til tanken. Jeg tror ikke folk tar inn over seg hva dette egentlig betyr for Universitetet i Tromsø.

Tekst: CLEMET ASKHEIM
Foto: ASGEIR MORTENSEN

- Det kan være greit å ha en klovnenese for hånden, sier Anne Eriksen, lærer ved Avdeling for praktisk, estetisk lærerutdanning ved Høgskolen i Tromsø. Hva er høgskolens særegenhet?

Lunchtid og kantina på avdeling for lærerutdanning syder av liv. Enkelte klasser sitter sammen og spiser og snakker. Studenter fra faget Dans 1 skal straks ha en liten oppvisning utenfor vinduene og folk stimler sammen for å se. Studentene har jobbet med bokstavkoreografi. Høgskolen i Tromsø viser seg fra sin beste side, folk er hyggelige og hjelpsomme og virker stolte av å vise frem høgskolens mange tilbud. Vi er her for å fange høgskolens særegenhet og har vært så heldige og fått lov til å komme inn i en drametime.

- Disse nesene kan dere få. Ikke det at de er så dyre, men det kan være greit å ha en klovnenese for hånden, sier Anne Eriksen, høgskolelektor i drama, og deler ut en rød nese til hver av de fire studentene som har møtt opp til dagens undervisning i Drama 2 på Avdeling for praktisk, estetisk lærerutdanning ved Høgskolen i Tromsø. I dag skal det klovnes i dramasalen under ledelse av Eriksen.

- Gå og ta på dere kostymene, så fortsetter vi der vi slapp i stad! beordrer hun.

En etter en kommer de ut av omkleddingsrommet: slipp klovnene fri, det er høst.

- Har dere prestasjonsangst nå som vi har fått besøk?

- Neida, svarer studentene kjekt. Foreleseren rekapitulerer hva de har gjort og hva som er poenget med klovneøvelsen. Studentene har tatt utgangspunkt i seg selv og i hver enkelts naturlige gange og måte å føre seg på. Deretter har de plukka ut noen elementer og forsterka disse til det ugjenkjennelige for så å bygge en klovnefigur rundt det. De har også tatt med seg en ting hjemmefra som på en eller annen måte betyr mye for dem. Den har de fortalt hverandre om, og nå skal den utgjøre et element ved klovnefiguren. Målet med øvelsen er å finne kroppen og oppdage måter å bevege seg på.

- Kroppen er det sanneste språket vi uttrykker oss gjennom, fastslår Eriksen.

Improvisert klovneri

Dramasalen er et stort rom med stor takhøyde, mye lys og mye varme. Svarte scenetepper henger fra skinner i taket og diverse utstyr som matter, puffer og stoler står rundt omkring i rommet.

- Forsøk å improvisere videre på det dere begynte med i stad. Hvem vil begynne? Spør Eriksen.

- Jeg kan godt begynne sier Anne Nymo Trulsen. Hennes figur er en klovn kledd i grønn heldekkende drakt, rød afro-parykk og lilla hønsefjærboa. På føttene har hun noen grønnaktige sko med stillethæler og

ulturkollisjon

KLOVNERI: Studenter på Dans1 fremfører bokstavkoreografi, og studenter på Drama2 spiller klovner.

hennes attributt er en gitar. I tillegg har hun en tamburin på hodet. Hun starter med å gå vrikkende rundt i rommet på de høghælte skoene og vifte litt med sin gitar og sin boa. Klovnen elsker sin gitar, som faller i gulvet og skader seg.

- Videre tenkte jeg at gitaren kunne bli frisk dagen etter slik at jeg kunne begynne å spille.

Stilen og faktene gir umiddelbart assosiasjoner i retning Chaplin, slapstick og tivolimusikk, men improvisasjonen er lydløs. Enkelte utrop, men ingen fortellerstemme eller replikker. Kun en klovneskikkelse med en liten historie som utspiller seg ved hjelp av mimikk, kostymer, noen enkle kulisser og et rom.

- Hadde det vært bedre om jeg hadde hatt bryllkretsveis under hatten? spør May Liss Jene etter å ha fullført sin improvisasjon. Den bestod i en skikkelse som ser på musikalen *Grease* i smug og som imiterer John Travolta. Når man er kledd i tøfler, rosa jakke, klovnehatt og i tillegg har rød nese på, og forsøker å danse som John Travolta gjør i *Grease*, må man bare trekke på smilebåndet.

- Dette her er jo liksom ditt hemmelige liv, fantaserer Eriksen.

Forsøkskaniner

Studentene mener alle at noe av det beste med å studere på en høyskole er det praktiske aspektet og det gode forholdet man får til de som underviser

- Det å tilhøre en klasse er dessuten veldig fint og det at man blir godt kjent med de andre i klassen. Også er det mye gruppearbeid og prosjektarbeid som gjør at man blir godt kjent, sier Trulsen.

Så dere vil ikke ha mer teori?

- Nei, vi har jo en del teori og det er viktig, men det er også viktig å ha praksis som man kan henge teorien på, svarer Helle

Jensen, en av de andre studentene.

Hva mener dere er negative sider ved høyskolen?

- Hehe, vi kan ikke svare på det nå, læreren er jo tilstede, flirer Trulsen

Praktisk, estetisk lærerutdanning er et av studieprogrammene ved høyskolen som prøver ut en samlingsbasert undervisningsmodell.

- Det er litt dumt at det er samlingsbasert, særlig siden vi ikke visste det da vi begynte, sier Kamilla Kleppe, kledd ut som fransk kunstnerklovner for anledningen.

- Kunnskapsløftet gjorde oss til forsøkskaniner, så vi prøver ut en samlingsbasert modell. Jeg tror ikke høyskolen selv visste det da vi begynte, sier Helle

Siste klovner ut av skapet er en underlig skruet med store boots, busserull, skinnsekk og sykkelhjelm. Han samler på duppeditter og finner en på bakken. I det han får øye på den ser han samtidig en edderkopp rett ved siden av. Han setter i et støkk og glemmer seg bak en stol. I sekken finner han diverse ting som han vil fjerne edderkoppen med. Når han finner en teip kaster han seg frem og teiper edderkoppen og plukker opp dingsen.

- Kanskje det med den duppedingsen kunne bli litt tydeligere? Spør Eriksen og fortsetter - Du kan prøve å forsøke å ta tingen, for så å bli skremt av edderkoppen.

- Morsomt at du har så mange dingser i sekken, sier en av de andre studentene

- Figuren min er litt inspirert av MacGyver, det er hans store helt, sier Helle.

- Er det din helt og? Spør Trulsen og ler.

- Nei

Drama som metode

Første del av timen er over og de går over til å sitte i grupper og diskutere videre

utvikling av prosjektet.

- Den kan jo bare være vennen din, den eneste vennen?, foreslår Helle

- Jeg tror jeg har gått litt bort ifra at jeg er verdensstjerne og skal være flink til å spille gitar. Jeg får jo ikke lyd i den uansett. Vi er heller "friends for life". Høres det greit ut? Sier Trulsen til læreren i det hun kommer bort.

- Ja, det høres da greit ut det, svarer hun.

- Poenget er at jeg er veldig glad i den, avslutter Trulsen.

- Skal dette noen gang framføres?

- Nei, ikke i utgangspunktet. Det er bare en øvelse. Men i fjor fremførte noen studenter sine klovner på julebordet til de ansatte. Vi manglet et underholdningsinnslag så vi spurte klovnerne, forteller Eriksen.

- Først og fremst skal dette være en start på det å jobbe med seg selv skuespillermessig, men klovnen er jo en figur man kan ta fram og anvende seinere. Det er jo en fin metode for å jobbe med barn og som student på praktisk, estetisk lærerutdanning skal man lære å lage forestillinger for barn og med barn. Det er greit å kunne litt klovneri når man skal være lærer, er det ikke? spør hun studentene.

- Ja, men innen visse grenser, svarer Trulsen.

- Drama er ikke noe eget fag i grunnskolen, så det er mer som en metode. For eksempel i matematikk så kan man leke butikk for å lære enkel pluss og minusregning, sier Trulsen.

- Drama har begynt å få litt mer anerkjennelse. Det er jo ikke en akademisk disiplin, men for ikke lenge siden fikk vi en professor i Drama i Oslo, utnevnt på kunstnerisk grunnlag, forteller Eriksen.

Kulturforskjell

Samtalen dreier igjen over på

høyskolens egenart og forskjellene mellom en høyskoleutdanning og en universitetsutdanning.

- Se hvordan det er å komme bort på universitetet! Det er jo så fint der, nesten som et slott med fontener og kunst og det ene med det andre. Her har vi danseforestilling foran vinduene i kantina i lunsjen i stedet for skulpturer. Det er vår kunst, mener Trulsen.

- Om fem minutter kan dere få sminke dere litt, så kan dere improvisere litt hver for dere før vi tar en gjennomkjøring til slutt, sier Eriksen.

Studentene forbereder seg og begynner å improvisere litt hver for seg og vi får tid til å snakke litt med Eriksen om sammenslåing med universitetet.

- Vi som driver med fag som drama er litt reddet for å drukne og lurer på hvordan slike ting vil bli verdsatt. Hvis det blir et eget kunstfaglig fakultet, så kan det hende endringen ikke blir så stor. Vi samarbeider mer og mer med teorifagene her, for eksempel samfunnsfag, og bruker drama som undervisningsmetode, mener Eriksen.

- Tror du det er en kulturforskjell mellom de to institusjonene?

- Ja, det tror jeg. Men det er viktig at vi lar sammenslåingen få en sjanse og at vi har en positiv innstilling i forhold til forandring, selv om det kan bli vanskelig.

I bakgrunnen høres stønning, lyder og hyl fra de fire studentenes klovneskikkelser

- Det er veldig gøy å jobbe med så motiverte og flinke studenter. Disse har jo valgt det selv ut i fra egen interesse, skryter lærer for så å heve stemmen og komme med dagens siste instruks:

- Nå tar vi det en gang til, uten å kommentere så mye, så kan dere sove på det.

PORTRETTE Tadatashi Akiba

There is still time, brother!

BORGERMESTER FOR FRED: Hiroshimas ordfører, Tadatashi Akiba, mener det er viktig å finne en god balanse mellom å se tilbake og se fremover.

TEKST: HANNE BJERTNÆS
FOTO: RUTH HELEN THORHEIM

Tadatashi Akiba er borgermester i Hiroshima. Hans største kampsak er at alle atomvåpen må utryddes fra verden. Det brennende engasjementet begynte da han så en film der verden blir utslettet av en atomkatastrofe.

"Those who cannot remember the past are condemned to repeat it". Med disse ordene starter han foredraget sitt for fredsstudentene i Tromsø, mannen som er borgermester i byen som for over seksti år siden ble målet for den første av de to atombombene som ble sluppet over Japan mot slutten av andre verdenskrig. Han er opptatt av at ingen skal behøve å oppleve noe liknende igjen.

Det er ennå tid

Han er ikke født i Hiroshima, Tadatashi Akiba. Han ble født i Tokyo i 1943, hvor han bodde helt fram til han dro til USA som utvekslingselev, og bodde hos en amerikansk familie utenfor Chicago. Selv om han kom som en totalt fremmed til Hiroshima, mener han at hans engasjement for de som overlevde atombomben er sterkere enn

hos gjennomsnittet av de som er født og oppvokst der. Han sier at utvekslingsåret i USA hadde stor betydning for ham som person, men en annen ting som virker å ha hatt like stor betydning for hans liv, er en film.

- Jeg så en film som heter "On the beach", som ble utgitt i 1960. Du kan si at den på en måte avgjorde min framtidige karriere, forteller Akiba.

Med ivrige gestikulasjoner og engasjert stemme, prøver han å forklare oss hva det er med denne filmen som gjør et så sterkt inntrykk at en får lyst til å jobbe så dedikert for en verden fri for kjernekravtåpen. I filmen har en atomkrig ødelagt hele den nordlige hemisfære, og hele menneskeheten er utryddet bortsett fra i Melbourne, der det fortsatt finnes liv. I bakgrunnen ser han et banner med påskriften "There is still time, brother!"

- Det er det som er budskapet, ikke sant? At hvis vi havner i en atomkrig, vil alt liv bli utryddet. Men vi har fortsatt tid til å bekjempe en slik skjebne. Jeg tok dette budskapet svært alvorlig, og det er derfor jeg jobber med kjernefysisk avrustning og utrydding av atomvåpen i dag, forklarer han.

Fra matematikk til kamp mot atomkraft

Etter å ha studert og jobbet ved forskjellige universiteter i USA i 18 år, dro han tilbake til Japan for å undervise ved

universitetet i Hiroshima. Få år senere valgte han imidlertid å legge professor-karrieren i matematikk på hylla, og endret kursen til å jobbe med politikk og fredsarbeid. Etter ni år i det japanske parlamentet, er han nå inne i sin andre periode som borgermester.

Oftest tenkes det kanskje på japanere som litt reserverte, mennesker som ikke viser følelsene sine så tydelig utenpå. Denne karakteristikken passer på ingen måte på Akiba, som småpratet om vær og vind, møtet med fredsprisvinner Wangari Maathai, japansk film – og ikke minst japanske produkter.

- Hvilket merke er den diktafonen din? Olympus? Ja, det er bra, det er japansk det, vet du. Det er det jeg har også. Men jeg har hørt at Sony skal ha bedre lyd. Vi bør nok prøve det neste gang, foreslår han.

Men jobben hans består selvfølgelig av langt viktigere ting enn å reklamere for japansk elektronikk og anbefale landet som et vakkert feriemål. Som borgermester av Hiroshima, er han også leder for organisasjonen Mayors for Peace, en organisasjon som i dag har 1416 medlemsbyer i 120 land verden over, og som har som mål å jobbe internasjonalt for å vekke bevissthet rundt utryddelse av atomvåpen. Ved å øke bevisstheten blant innbyggere og ledere i byer, håper de å kunne påvirke statsledere til å ta standpunkt mot å bruke kjernekravtåpen. Målet med dette er kort og godt en verden fri for

atomvåpen innen 2020.

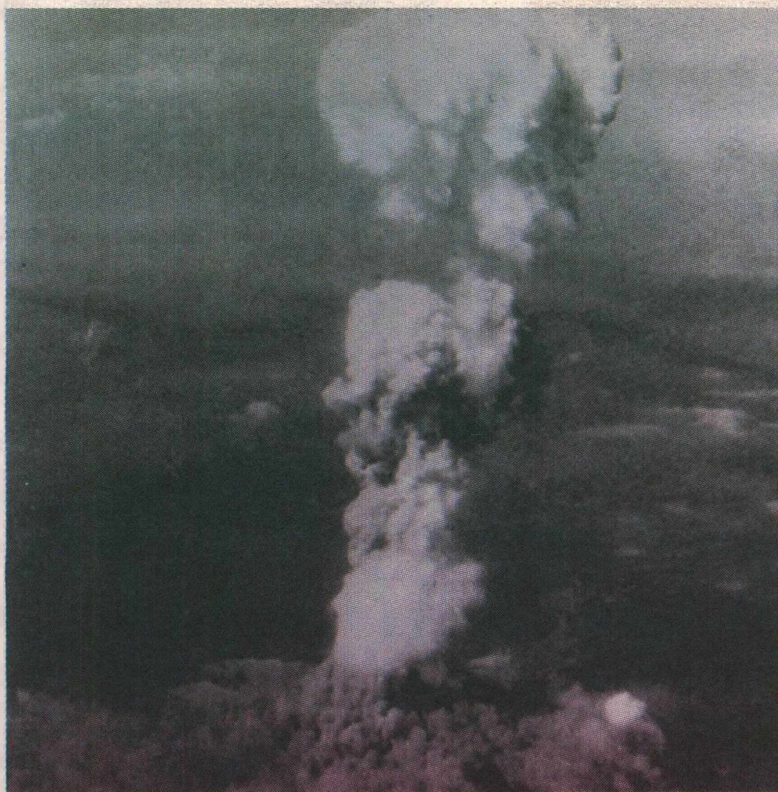
Sammen kan vi forandre verden

I de tjue minuttene Utopia får avsatt til intervju, er det tydelig at Akiba liker bedre å snakke om saken som opptar han, enn han liker å snakke om selg selv. Likevel trenger man ikke å snakke lenge med han for å forstå at han er en veldig idealistisk mann, med stor tro på menneskehetens evne til å endre verden ved hjelp av samarbeid og sunn fornuft.

- Hva synes du om situasjonen i verden i dag?

- Vel, på mange måter er den patetisk. Men det gjelder også å huske hva vi mennesker har oppnådd opp gjennom historien, og utnytte det. Vi må ikke bare henge oss opp i problemene, det er mange gode prinsipper som har blitt utviklet også; slik som internasjonale menneskerettigheter, regler for oppførsel i krig, og sivilisasjonen generelt har utviklet seg. I stedet for å ignorere disse prinsippene, er det viktig at vi går tilbake til å respektere dem, forklarer han.

Alle kan gjøre et bidrag i kampen for å utrydde atomvåpen, det gjelder bare å våkne opp og ta ansvar, mener Akiba. De fleste er imot atomvåpen, men det er ikke så mange som velger å uttrykke denne motstanden. Derfor gjelder det å vekke følelsene i folk, og det gjelder å være kreativ. Se på filmer, arranger rockekonsserter, hold kunstutstillinger – det er engasjementet som er viktig. Og uansett hvilke land som bryter de

FØR OG NÅ: 6. august 1945 ble Hiroshima nesten utslettet av en atombombe. Idag er millionbyen en flott og moderne by.

prinsippene vi sammen har kommet fram til, eller om det er terrorister for den saks skyld, må vi forklare dem at det å ty til vold ikke hjelper. Hele menneskeheten kan jobbe sammen for heller å forhandle og bruke hodene våre, for å inngå kompromisser slik at menneskeheten vil overleve. Og jeg er sikker på at vi kan klare å gjøre det.

Historien må ikke repeteres

Den 6. august 1945 falt den mye omtalte atombomben ned over Hiroshima. Den etterlot en by i ruiner, og over halvparten av befolkningen døde momentant. Bildene Akiba viser i forelesningen, taler for seg selv. Eksplosjon, trykkskader og varme påførte titusener av mennesker nesten utenkelige lidelser, og mange av de som overlevde angrepet tok selvmord like etter, fordi de ikke klarte å leve med opplevelsen.

- Vi må huske at bildene ikke kan fortelle hele historien. Bildene viser ikke lukten som bredte seg over byen. De overlevende sier at det var det som var det verste, lukten av mennesker som brant, forteller borgermesteren. En historie som denne kan ikke, og skal heller ikke glemmes.

- Hvis vi glemmer det som skjedde, de forferdelige lidelsene atombombene førte med seg, er det lettere at noe liknende kan skje igjen. Og minnene og følelsene til "Hibakusha", de overlevende etter atombomben, må respekteres. Likevel er det også viktig å se framover. Hiroshima i dag er en flott og moderne by, forteller Akiba.

Selv om det fortsatt er 80 000 av millionbyens innbyggere som opplevde den katastrofale dagen i 1945, er det viktig å finne en balansegang mellom det å se tilbake, og det å utvikle en by for framtiden. I dag er Hiroshima en kompleks by, som ikke lever på minnene alene. Akiba legger vekt på at den vakre og kompakte byen også skal være et

livlig og energisk sentrum, der kreativitet er respektert og verdsatt. Fra å en gang ha vært en by i ruiner, er den i dag nær ved å være den eneste storbyen der man kan bade i elvene som renner gjennom sentrum. I hvert fall så snart man har blitt kvitt de plagsomme E.colibakteriene, kan han stolt berette.

- *Tror du noe liknende som det som skjedde i Hiroshima for 60 år siden kan skje igjen?*

- Ja, det er jo en fare for det, men vi jobber jo hardt med å unngå det da. Og derfor må vi utrydde atomvåpen, for når en atombombe brukes, er det også mer sannsynlig at flere vil bli brukt. Det ville betydd slutten for hele menneskeheten, fastslår Tadatoshi Akiba.

Hiroshima

Hiroshima er hovedstad i provinsen ved samme navn, og den største byen i regionen Chugoku i det vestlige Japan.

Byen er blitt kjent over hele verden som den første byen som ble utsatt for kjernefysisk krigsføring, da USA mot slutten av andre verdenskrig, 6. august 1945, slapp en atombombe over byen. Ca. 200 000 mennesker ble drept og mer enn 100 000 såret, og ca. 80 prosent av byens areal ble ødelagt.

Kilde: Aschehoug og Gyldendals Store Norske Leksikon og Wikipedia

driv

KONSEPTER

Lille lørdag:

hver onsdag

Torsdagsvin:

hver torsdag

Lørdagsdisco:

alle lørdager

FREDAGSJAM: 6. OKTOBER

TOGAPARTY: 29. SEPTEMBER

HUGINS REPORT: 12. OKTOBER

SCHNYTT PÅ NYTT: 3. OKTOBER

Lørdagsuniversitetet:

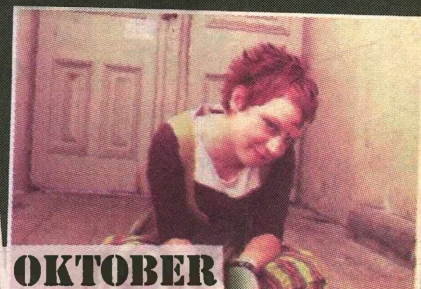
30. september: "Improvisasjon i jazz – mellom panikk og kjedsomhet. Kommunikasjon i situasjonsbasert handling"

7. oktober: "Mening på norsk og japansk. Om språkets betydning i mellommenneskelige forhold"

KONSERTER

MARIT LARSEN: 12. OKTOBER

MARIA SOLHEIM: 27. SEPTEMBER

WWW.DRIV.NO

Medlemskapet kan føre til mye mer enn din første jobb

Tekna er organisasjonen for deg som planlegger en master innen teknisk-naturvitenskapelige fag. Som studentmedlem i Tekna får du en rekke fordeler som blant annet:

- Kurs, aktiviteter og nytt nettverk.
- Gratis forsikring. Velg mellom PC, ulykke eller innbo med sykkel.
- Hjelp når du søker jobb eller sommerjobb.

Blant våre 45 000 medlemmer er 7000 studenter, meld deg inn du også på www.tekna.no

KULTUR

Fra Rykestrasse til Circa

TEKST OG FOTO: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Hanne Hukkelbergs nye plate, Rykestrasse 68, er oppkalt etter hennes tyske adresse i Berlin. Men musikken har hun brakt med seg til Tromsø. 17. september lyste hun opp Circa.

Utopia har fått sneket til seg tjue minutters backstage med Hanne Hukkelberg. For et snaut kvarter siden beviste hun for et knippe publikummere på Kafé Circa at hun for tiden er en av landets mest interessante artister og at musikken hennes fortjener langt flere plater å utvikle seg på. Hitil har hun kun gitt ut to plater, og hun er nå på Norgesturné med nummer to, *Rykestrasse 68*.

Urbant lydbilde

Rykestrasse 68 var Hukkelbergs adresse da hun bodde et halvt års tid i Berlin, hvor hun også lagde råstoffet til plata. Adressens leilighet ligger rett ved veien, og mange av de urbane lydene derfra har hun prøvd å putte inn blant skivas ni svært smakfulle låter. Kafé Circas beliggenhet var derfor perfekt for kveldens konsert. Hukkelberg selv er storfornøyd med hele konserten.

- Vi har gledet oss til å spille i Tromsø helt siden vi var her i fjor. Da var det i

forbindelse med min første plate, *Little Things*.

Hukkelberg har gode minner fra sin forrige konsert i Tromsø og mener selv at kveldens konsert var enda litt finere.

- Stemningen her er så bra, og jeg liker svært godt intimiteten mellom bandet og publikum, uttrykker Hukkelberg.

Bortskjemt?

Når Hukkelberg og hennes band spiller, er det akkurat som man blir dratt inn i en slags dynamisk drøm man aldri vil våkne

opp fra, og musikken vagger fra lange rolige partier til intens rytmikk. Bandet er skreddersydd til både hverandre og musikken. Det er kanskje ikke så rart. 27-åringen har selv håndplukket sine akkompagnører.

- De musikerne jeg spiller med har jeg selv kontaktet, og jeg føler meg heldig som har fått akkurat de jeg vil ha med meg, sier Hukkelberg og innrømmer at hun generelt er en tanke bortskjemt.

- Det er ingenting jeg savner i livet mitt. Jeg har alt jeg vil ha, slår hun fast. ->

KULTUR

omtale

En større utfordring

Konserten på Circa åpnet med låta, "Berlin", og Hukkelberg og hennes band klarte allerede her å trolle publikum. De holdt fast ved grepet gjennom hele konserten, og selv ikke etter endt repertoar var de begeistrede tilhørerne mette. De som kjente til den unge artisten fra før, merket med en gang en vesentlig forandring fra den første skiva. Selv føler Hukkelberg også at mye er annerledes med *Rykestrasse 68*, sammenlignet med *Little Things*.

- Den er langt roligere i gemyttet og har færre og lengre låter. *Little Things* har mye kortere og lettere låter. Den er liksom litt blidere til sinns, mens *Rykestrasse 68* til tider har et litt melankolsk preg. Denne plata var mye mer utfordrende å lage enn den første, konkluderer hun.

Hva var den største utfordringen med å lage Rykestrasse 68, i forhold til Little Things?

- For det første hadde jeg mye dårligere tid å gjøre den ferdig på. Med *Little Things* kunne jeg på en måte kjenne låtene komme i sitt eget tempo, og mange av dem hadde jeg jo skrevet for flere år siden, helt uvitende om at de skulle komme til å havne på plate, forteller Hukkelberg. Hun legger til at kravet om å bli ferdig til en bestemt tid ikke nødvendigvis er et negativt aspekt.

- Det er jo en fin måte å strukturere og disiplinere seg på, mener hun.

- Det er jo ikke bra med for mye tid heller.

Dynamisk låtskriving og inspirasjonskilder

Etter å ha hørt *Rykestrasse 68* var det, på konserten, lett å merke at låtene fortsetter å leve og utvikle seg på scenen, og at hele bandet aktivt bidrar til dette. Hukkelberg opplever derfor ofte at musikken tar overraskende vendinger i livesammenheng.

- Men musikerne er så dyktige at det heller bare blir gøy og utfordrende når dette skjer, forteller hun.

Videre sier hun at det blir gjort planlagte endringer på låtene underveis og at bandet da får mulighet til å ta stor del i dette.

- Men jeg gir retningslinjene, påpeker hun.

- Break my body, hold my bones, synger Hukkelberg. Arrangementet er svært originalt, men Utopia merker at vi nå lytter til Pixies á la Hukkelberg. Helt siden kongsbergjenta var tre år gammel har hun latt seg inspirere av utallige kilder, men Pixies er kanskje noe av det mest overraskende i den sammenheng. Ved siden av "Break my Body" ble også The Kinkslåta, "Tired of Waiting for You", covret i stor stil.

Hva annet vil du trekke frem som sentrale inspirasjonskilder?

- Jeg lytter til og lar meg inspirere av alt mulig, forteller hun.

Men til tross for at inspirasjonene er mange, vil ikke Hukkelberg sammenlignes med noen bestemte musikere. Men hun trekker frem Anja Garbarek som en hun har hentet mye fra.

- Det er jo ulike inspirasjoner for ulike aspekter, fortsetter hun. Noen musikere inspirerer meg i selve låtformingen, andre til tekstskriving, og noen andre igjen til akkord- og vokalbruk.

Det er tydelig at inspirasjon fra så mange ulike hold kan gi et meget spennende uttrykk. Scenen på Circa er full av instrumenter av ulike typer. Blant annet finner vi en gammel sykkel, skrivemaskin, kjetting, trekkspill og diverse gitarer. Alt blir tatt flittig i bruk, og ut kommer en vakker signatur man vil kjenne igjen så fort Hukkelberg er i nærheten, ikke minst i kraft av hennes meget bergtagende stemme.

Nytt og gammelt

Det ble ikke bare spilt fra *Rykestrasse 68* på Circa. "Cast Anchor", fra *Little Things* ble et kjærkomment innslag, med vakkert trekkspillakkompagnement fra Kåre Chr. Vestheim, som også er produsent på begge Hukkelbergs utgivelser. Bandet bak konserten på Circa tilhører hennes faste grunnmur av musikere, selv om hun påpeker at hun, som soloartist, ikke er bundet til noen.

- Jeg liker å spille med så mange som mulig, men bandet jeg har nå har jeg jo spilt med i noen år nå, og vi begynner å bli godt kjent. De kommer jeg til å fortsette å bruke fremover også. Bandet består av, foruten Hukkelberg (vokal, tangenter, fele og bolle) og Kåre Chr. Vestheim

(tangenter og trekkspill), av Lena Nymark (klokkespill, vokal og fløyte), Henning Sandsdalen (bass, gitar og lapsteel), Asle Karlstad (lyd) og Peter Baden (trommer). På Circa måtte Baden få vikar i Erlend Dalens skikkelse, som også trakterer skrivemaskin på høyt nivå.

- Det er kjempestas å ha han med, og det funker kjempebra, sier hun begeistret, men understreker at hun ikke har planer om å erstatte Baden for godt.

- På platene har jeg jo mange flere med, men på turné er det stort sett oss, forteller Hukkelberg.

Før og nå

Veien til å bli musiker var staket ut for Hukkelberg omtrent fra fødselen av.

- Jeg kommer fra et hjem hvor begge foreldrene mine er musikere, og det å bli musiker var aldri noe kjempeskritt for min del.

Hun begynte å spille da hun var tre år gammel, har gått musikklinje ved St. Halvard i Lier og er utdannet til Cand. mag ved Musikkhøyskolen i Oslo. Hun behersker også trommer, bass, piano og gitar.

- Men det er på vokal jeg virkelig kan utfolde meg, slår hun fast.

Har du noen klare ambisjoner videre?

- Jeg føler jeg har kommet langt allerede, og jeg har ingen drøm eller ønske om å bli popstjerne, sier hun bestemt.

- Men jeg håper å nå inn til flest mulig med musikken min og vil derfor øve på å spise uttrykket og budskapet mitt for å fortelle bedre hva jeg mener i musikken.

- Jeg har heller ingen bestemt målgruppe. Det har jeg ikke noe behov for, fortsetter hun.

Konserten på Circa vitner om at Hukkelberg har nådd langt i sine ambisjoner, og etter to ekstranumre måtte hun og de andre musikerne forlate scenen mens publikum tryglet om en låt til. Det fikk vi ikke.

Fra "Skrivebordet"

Fitter Happier

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

- Fitter, happier, more productive, comfortable, not drinking too much, regular exercise at the gym (3 days a week), getting on better with your associate employee contemporaries, at ease, eating well (no more microwave dinners and saturated fats)....

- Radiohead-

Sakte, men sikkert har det skjedd en uheldig utvikling i vårt land, som ofte blir omtalt som "det beste land å bo i". Vi har velferdsordninger til høyre og venstre, og skulle noen utsettes for skade, gud forby, har staten ordningene klare. Men paradokset i dette finner vi i den hurtig voksende ansvarliggjøring av enkeltindividet. Gjennom mediekanalene blir vi gjort oppmerksomme på stadig ny forskning som forteller oss hva som er bra og hva som er død og elendighet. NB! Det er ditt eget ansvar å plukke opp kunnskapen og ta dine forhåndsregler. All denne nyvinningen av kunnskap, hvis den tas til følge, fører visstnok til et mye sunnere og bedre liv. Kunnskap er makt, og sannheten skal sette deg fri, halleluja! Men kanskje må dette bildet nyanseres en smule. Hvis alle visste hvor mange veier forskningen har staket ut til en sikker fremtid i et forfallende helsehelvete, ville vi gått til grunne alle mann, og det bare ved tanken. Det kan av og til virke som at for eksempel ja-mat og neim-mat er i ferd med å utarte seg til en russisk rullett, med fullt magasin. En side av saken er at ditt og datt ikke er bra å spise, gjøre og så videre. Men at det forventes av oss at vi skal kjenne til alt dette, gjør at terskelen for å søke hjelp i helseapparatet, når helsa av ulike årsaker skranter, blir nærmest uoverskuelig. Det er rett og slett litt flaut.

- Du har kreft, men hadde du gjort slik og ikke slik, ja, da skulle du sett at det gikk deg vel.

Er dette en mentalitet vi ønsker å bygge opp rundt oss? Kanskje virker all kunnskapen om en helsebringende livsstil mot sin virkning. De færreste av oss, kanskje ingen, makter uansett å oppfylle alle de kravene forskningen stiller for en sunn og meningsfull tilværelse.

Jeg vil kunne prate i min mobil og spise det brødet jeg liker uten å få en advarende og moraliserende pekefinger på samvittigheten og som skriker

- Du, det der må du ikke gjøre, du kan få kreft!

Jeg ønsker ikke dermed å leve totalt uvitende om hva som er sunt og godt for meg selv og mine medmennesker. Å ta litt ansvar er ikke for mye for langt, bevares. Men jeg vil, hvis behovet skulle melde seg, kunne ha rett til å oppsøke lege, psykolog eller annen hjelp, uten å måtte føle meg som en uansvarlig lort fordi jeg ikke hadde fått med meg at for eksempel kålrabi nå var i gal ende av matpyramiden. Kunnskap er makt, men "det får da være grenser".

Peaceful poems

To celebrate the International Peace Day, arranged by ISU and NSU, a poem competition was held. The students of The University of Tromsø were invited to participate, and this poem won the first prize:

Peace

*one morning i woke up
and something was different*

*i looked into the mirror -
i saw love*

*i hugged myself -
i felt care*

*i smiled to my neighbour -
i felt happiness*

*i helped an old lady to cross the street
i shared my last piece of bread with my friend...*

*i felt at peace in my heart
as i reached to
the promised harbour*

*i understood that it is all about giving -
you are born with nothing
and you die without anything
the only thing you take with you - is -
what you have experienced -
what you have given -
what you have expressed
within your soul*

*the core of peace
is wisdom -
knowing that it is all there -*

we are all one

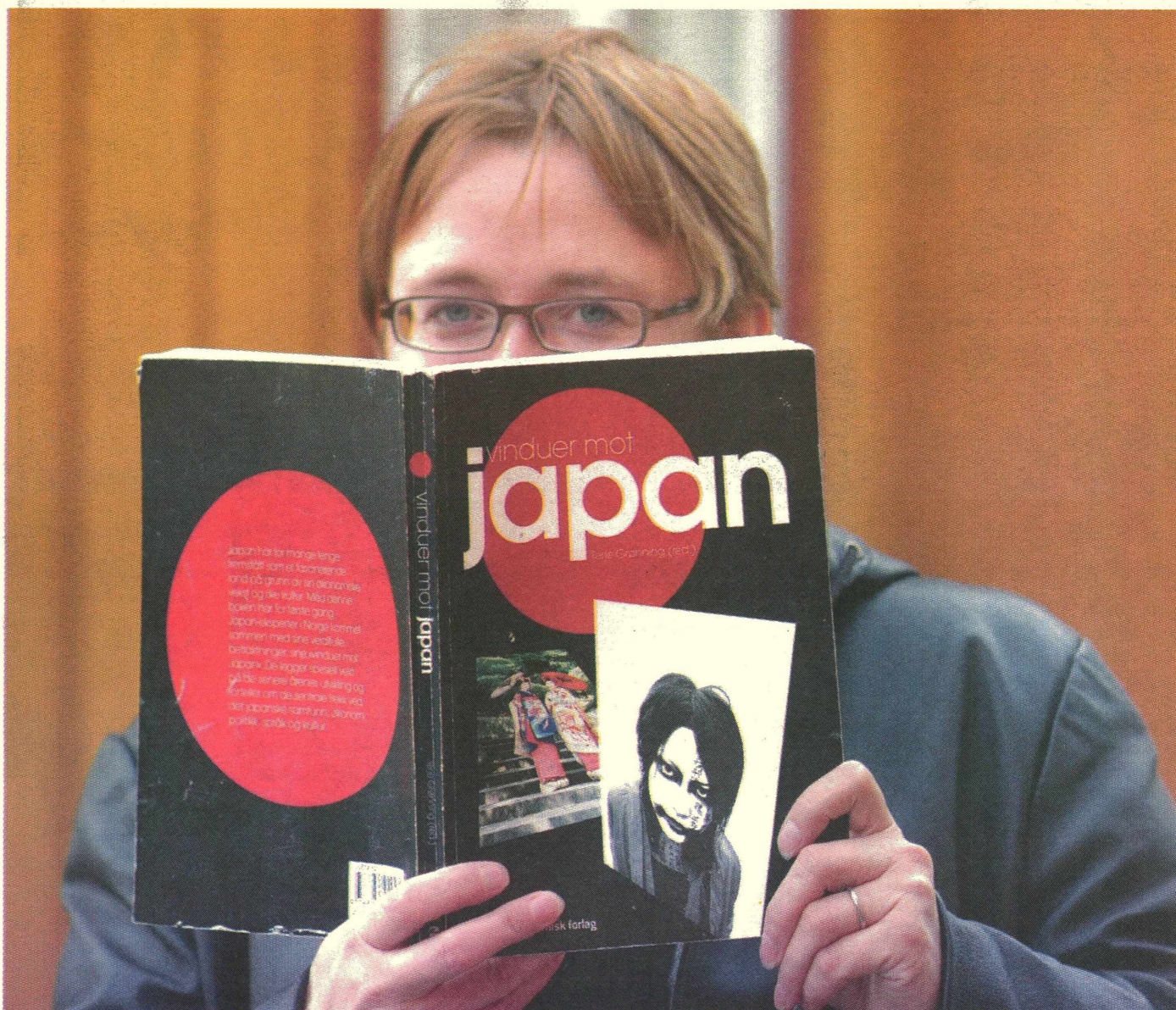
*whether in norway
russia or lebanon*

*we are swimming in the peace ocean
there is nothing to look for
just open your eyes -*

*you are it
no reason
to travel the world
you are it
it is you -
the peace -
a gift from the lord*

By : Kätlin Roovik

Japansk ordfest i Tromsø

TEKST OG FOTO: VIKTOR EMMANUEL SANDEN

Fra Tromsø til Tokyo er det 7383 kilometer. Nå er Tokyo på vei til Tromsø.

Ordkalotten Internasjonale Litteraturfestival er rett rundt hjørnet, og kommer til byen torsdag den 5. oktober og varer til søndag den 8. Årets festival bærer navnet Kokoro, som er et japansk navn for hjerte og sinn.

Japan i Tromsø

- Japansk kultur vil prege årets festival, blant annet ved innslag av konserter, japansk film og anime, faglitteratur, japanske manga-tegneserier, seminarer ved Universitetet i Tromsø, tradisjonsrike tresnitt, og en håndfull japanske forfattere, sier prosjektleder for festivalen, Hilde Katrine Eriksen.

Den siste måneden har det vært stor pågang med litteraturfestivaler rundt om i landet derav Kapittel og Bjørnsonfestivalen i henholdsvis oljebyen Stavanger og rosebyen Molde. Eriksen forteller at Ordkalotten skiller seg fint ut fra de øvrige festivalene, og påpeker at man ikke har som mål om å bli en stor festival.

- Ordkalotten ønsker heller å skape et best mulig arrangement for alle som bor i Tromsø, så her er vi ikke snever, smiler

Eriksen lurt.

Samuraier besøker samer

- Forfatterne som kommer til Tromsø er svært kjente i Japan, og har stor anerkjennelse i hjemlandet sitt. De finner Norge og Tromsø så eksotisk at de gleder seg veldig til å komme, og for oss er det en ære å få ha dem på festivalen, forteller Eriksen.

- Vi er unike, fortsetter hun.

- Tromsø altså. Du må lete lenge hvis du skal finne et liknende sted i verden hvor man bor så langt nord som vi gjør, men likevel så bra.

Et av arrangementene Eriksen anbefaler er mestermøtet, hvor vår egen Jan Erik Vold møter Japans Shuntaro Tanikawa, et møte som er moderert av professor ved Universitetet i Tromsø, Ole Karlsen. Mestermøtet finner sted på Sånn, Kulturhusets kafé, på lørdagskvelden klokken sju. Mestermøtet blir etterfulgt av høytopplesning med blant annet Tanikawa, Yotsumoto, Tawada og Joy Kogawa, som også, ifølge Eriksen, blir verdt å besøke.

Lite sushi, men rock på Driv

På spørsmål om det blir sushiutdeling til fattige studenter er hun litt mer tilbakeholden, men håper på at det vil bli mulig å få sushi på de forskjellige restaurantene i Tromsø. Derimot kan hun love at det blir supert når det japanske jentebandet eX-Girl inntar studenthuset

Driv, med de tøffe tromsøjentene i Gestapo Bitches som oppvarmingsband. Jentebandet eX-Girl består av trioen i kostymer som hevder at de er fra planeten Kero Kero. Med Yoko på trommer, Keikos på gitar og Kirilo på bass og synth så kan dette bli en potensiell japansk superbombe.

Fusjon

Ordkalotten er både en organisasjon og et årlig arrangement. Festivalen skifter navn hvert år i henhold til temavalg. Fjorårets festival bar navnet Polarisert. Historien bak arrangementet kan kort og brutalt beskrives som to forskjellige seminarer satt i fusjon.

Nordland Akademi for Kunst og Vitenskaps markering av 100-årsdagen for Zapffes fødsel, og Nordnorsk Forfatterlags planlegging av Lars Bergs hundreårsjubileum, forente krefter og det ble i felleskap lagt planer for et litteraturseminar i 2000. Etter forslag fra professor ved institutt for filosofi, Viggo Rossvær, ble navnet Ordkalotten valgt.

Etter to år med gode erfaringer, ble Ordkalotten Tromsø internasjonale litteraturfestival grunnlagt og registrert som en formell organisasjon som en selveiende ideell stiftelse. I perioden fra 2002 til 2006 har festivalen engasjert en prosjektleder i 50% stilling, som da ble

KULTUR

Bilder, bøsser og TV-aksjon

UTSTILLING: Leger uten grenser viste utstillingen Kriser uten overskrifter for universitetsstudentene. Solveig Busk Halvorsen og Marianne Nilsen håper studentene vil gå n

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD
BILDE: RUTH HELEN THORSHEIM

22. oktober går årets TV-aksjon på lufta. Leger uten grenser oppfordrer studentene å gripe til bøsene.

Inntektene fra årets TV-aksjon går i år til Leger uten grenser sitt arbeid under temaet *Utenfor mediernes søkelys - medisinsk hjelp uten grenser*. Pengene skal gå til medisinske prosjekter i blant annet Uganda, Haiti, Burundi, Somalia og Den demokratiske republikken Kongo. Leger uten grenser, som vant Nobels fredspris i 1999, håper landets studenter og ansatte ved utdanningsinstitusjonene vil engasjere seg i årets TV-aksjon ved å melde seg som bøssebærere. Organisasjonen har vært i Tromsø for å rekruttere og informere.

Midt i krisen

En svær semitrailer står parkert utenfor Teorifagsbygget, og rundt på plassen er det satt opp store, gripende svart-hvitt bilder. Bildene er fra kriserammede områder, hvor Leger uten grenser for tiden er ute og bistår med feltarbeid. Inne i traileren er det satt opp en større utstilling under tittelen, *Kriser uten overskrifter*.

Utstillingen er en del av Leger uten grensers arbeid med å rette oppmerksomheten mot verdens glemte kriser og er også med på å skape blest rundt årets TV-aksjon.

Prosjektleder, Marianne Nilsen og feltarbeider Solveig Busk Halvorsen, forteller gjerne hva utstillingen går ut på.

- Meningen er å gi besøkende et inntrykk av hvordan det er å jobbe i en flyktningleir, og hva Leger uten grenser sine feltarbeidere konkret foretar seg, sier Halvorsen.

Hun har selv vært ute i felten blant annet i Kashmir og Indonesia og påpeker at selv om utstillingen gir et realistisk bilde av forholdene, så er virkeligheten langt mer kaotisk.

- Kolerapasientene kommer jo ikke i tur og orden, men gjerne mens man er midt oppi noe annet.

- Utstillingen er utarbeidet av franske logistikere, og bildene er tatt av Harald Henden og Espen Rasmussen. Dette er bare en av fire slike trailere som kjører rundt til ulike plasser, forteller Halvorsen.

Feltpartner?

Før man kommer inn i selve traileren får du valget mellom å besøke utstillingen enten i rollen som sykepleier, logistiker eller lege. Så blir du overrakt et headsett, hvor en stemme setter deg i riktig stemning og geleider deg deretter gjennom traileren, som er bygget opp av fem poster; et skur som flyktningene tar hjem i, medisintelt, vannpost, ernæringscenter og kolereavdelingen. Hver post består av bilder og kulisser, og

stemmen fra headsettet informerer om hvilke utfordringer Leger uten grenser konfronteres med på de ulike stasjonene. Når Utopia har vært gjennom rundturen, som tar rundt et kvarter, møtes vi av Nilsen og Halvorsen, som er interessert i å verve deg som feltpartner.

Er det ikke etisk betenkelig å gå frem så aktivt i å verve folk til å gi pengestøtte, før seerne har rukket å fordøye inntrykkene?

- Nei, jeg har ingen etiske problemer med det, sier Halvorsen.

- Min erfaring er at mange ønsker å gi sin støtte, men har ofte ikke funnet ut hvordan det kan gjøres. Jeg vil heller si at vi gjør folk en tjeneste ved å tilgjengeliggjøre muligheten til å vise sin støtte, slår hun fast.

Hvordan har responsen på utstillingen vært?

- Den har vært kjempebra, forteller Nilsen. Så langt har vi hatt nesten syv tusen besøkende, og mens traileren har vært her på universitetet har cirka hundreogfemti personer vært innom.

To hundre bøssebærere

Halvorsen er, på same måte som Nilsen, godt fornøyd med oppslutningen rundt utstillingen, men bekrefter, på spørsmål fra Utopia, at bevisstheten rundt Leger uten grenser og TV-aksjonen er for lav.

- Dette er noe vi må ta vår del av ansvaret for, innrømmer hun. Markedsføringen har

vært for dårlig, men så langt har vi rett og slett ikke hatt kapasitet, sukker hun.

Halvorsen håper at TV-aksjonen og utstillingen kan rette på dette, slik at flere får et større innblikk i organisasjonen og hvordan den opererer.

- TV-aksjonssekretariatet og fylkesaksjonslederen har ansvaret for å følge opp informasjonsarbeidet og legge opp strategien for å spre informasjon.

Fylkesaksjonsleder for TV-aksjonen i Troms, Lena G. Nymark, forteller at det har blitt gjort mye allerede for å bringe verdens glemte kriser på dagsorden.

- Jeg har hatt kontakt med både studenttinget og studentrådet, og både Universitetet og Høgskolen har sagt seg villig til å skaffe hundre bøssebærere hver.

Til sammen håper Nymark at til sammen seks tusen personer i fylket vil gå søndagstur med solidaritetens bøsser i hånden.

Er ikke hundre bøsser fra hver av byens utdanningsinstitusjoner et beskjedent mål?

- Nei, hvis de til sammen skaffer to hundre bøssebærere er dette til stor hjelp, konkluderer Nymark, som samtidig roser HiTø og UiTø for et imponerende engasjement.

KULTUR

Ikke bare leger i Leger uten grenser

INVITERER: Runa Halsør, leder i IFMSA, vil ha Leger uten grenser til Tromsø.

TEKST OG FOTO: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

6. september ble det holdt et møte om TV-aksjonen, initiert av Nymark, hvor også nettverkskoordinator, Øyonn Holen, var til stede. De oppmøtte var i all hovedsak studenter fra det medisinske fakultet, med unntak av en representant fra studentstyret.

På møtet ble det diskutert hvilke tiltak som kunne gjøres for å sette fokus på årets TV-aksjon, hvor blant annet ideen om å sette opp et feltskykehus på torget dagen før aksjonen. Dette vil også bli et innslag i selve TV-sendingen.

- Alle studenter er velkomne til å være med på dette, men det vil primært være medisinstudenter som vil ta seg av dette, sier Holen.

Å bryte ned myten

Det er en gjengs oppfatning blant svært mange at Leger uten grenser er forbeholdt leger. Hva kan gjøres for å bryte ned denne myten?

- Vi trenger mange andre yrkesgrupper enn leger i organisasjonen. Blant annet er vi helt avhengige av psykologer, logistikere, administratører, ingeniører, arkitekter og vann- og sanitærekspert, opplyser Holen.

- Vi prøver å få i stand åpne informasjonskvelder, hvor alle som vil kan komme og høre om Leger uten grenser og stille spørsmål, men å få i stand noe i løpet av dette semesteret vil nok bli vanskelig, fortsetter hun.

Solveig Busk Halvorsen forteller at hun kommer til å aktivt jobbe med å rekruttere

ikke-medisinere ved å holde tilsvarende møter som det Holen nevner.

- Da kan man lære om hva som skal til for å reise ut i felt, karrieremuligheter og så videre, forteller hun ivrig.

Info-møter

Leder for International Federation of Medical Students Associations (IFMSA) Tromsø, Runa Margret Sægrov Halsør, er medisinstudentenes kontaktperson til TV-aksjonen. Hun synes det er rart at ikke Leger uten grenser gjør mer for å spre informasjon om seg selv, og vil i løpet av høsten invitere organisasjonen til Tromsø.

- IFMSA har et samarbeid med Leger uten grenser, og det vil derfor være naturlig å invitere dem opp hit for å holde et informasjonsmøte, mener Halsør, som samtidig påpeker at det ikke er deres oppgave å selv fortelle folk om Leger uten grenser. Det ansvaret ligger på dem selv. Men IFMSA ønsker å stå som arrangører for møtet.

- Vi arrangerte et slikt møte i fjor, hvor vi inviterte studenter og ansatte fra medisin- og helsefag og sykehuset, forteller Halsør.

- Dette ble en stor suksess med stappfullt auditorium, fortsetter hun.

- Denne gangen vil vi også invitere studenter fra andre relevante fag.

Halsør mener at Leger uten grenser bør klare å sende folk opp til Tromsø for dette møtet, hvor hun mener at organisasjonen har mye å hente.

Har du en oppfordring å komme med til sentralledelsen på universitetet i forbindelse med årets TV-aksjon?

- Jeg synes at universitetsstyrets representanter bør gå foran som et godt eksempel og melde seg som bøssebærere, konstaterer Halsør.

Hun synes heller ikke det ville vært for mye for langt om universitetet, som har en klar bistandsprofil, hadde gitt pengestøtte til aksjonen.

Universitetsrektor, Jarle Aarbakke uttaler til Utopia at det enda ikke er gjort noe vedtak om pengestøtte til TV-aksjonen, men at universitetet uansett vil bistå i form av engasjement fra studenter og ansatte. Nøyaktig hva dette innebærer er enda ikke klart, men han vil kontakte fakultetene for å høre om hvilke tiltak som iverksettes.

Burde det ikke vært gjort noen mer konkrete tiltak fra sentralt hold?

- Det burde det sikkert, avslutter Aarbakke.

Høgskolen tar aksjon

På HiTø er den generelle bevisstheten rundt TV-aksjonen noe større enn på universitetet. Høgskolerektor, Ulf Christensen, forteller at han og prorektor i møte med Lena G. Nymark forpliktet høgskolen til å aktivt delta i årets TV-aksjon.

- Siden årets tema for TV-aksjonen har nær forbindelse til flere av fagene på høgskolen, eksempelvis helse- og lærerutdanningen, falt det seg naturlig å legge ekstra vekt på dette i år, mener Christensen.

Han ble umiddelbart interessert i tanken da han ble kontaktet av Nymark og påpeker at engasjementet ved HiTø er det breieste institusjonen har iverksatt noen sinne under en TV-aksjon.

Men heller ikke Christensen vil ta stilling hvorvidt det vil bli donert pengestøtte fra høgskolens hold.

Hva vil bli gjort av konkrete tiltak?

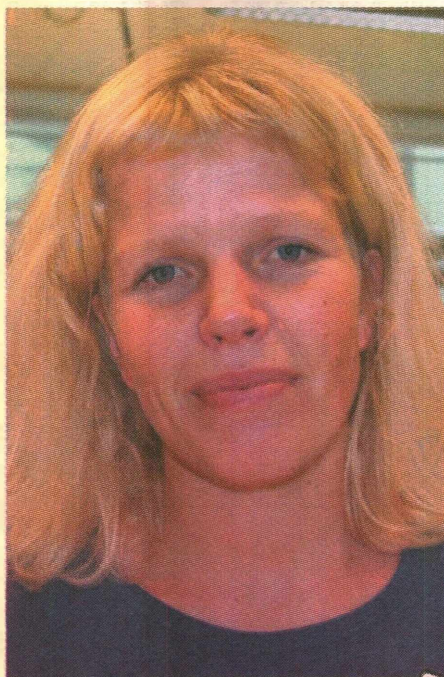
- Jeg gjorde temaet til et lite hovedpoeng i åpningstalen i høst, og har også diskutert mye med studenttinget, hvor vi har kommet frem til at høgskolens studenter vil bemanne en av de nye rodene på Sørøya. Dette var et av de kritiske områdene, hvor det trengtes bøssebærere, opplyser Christensen.

- Det ligger også en del informasjon om aksjonen på våre nettsider, og ved å ha brukt Leger uten grenser til å holde foredrag for helseprofesjonsstudenter og allmennlærerutdanningen, håper jeg dette har bidratt til ytterligere engasjement, fortsetter han.

- Å engasjere seg i andre ting enn akkurat det faglige er en del av å være et helt menneske, og dette er en flott måte å gjøre det på, avslutter Christensen.

KULTUR

Ønsker flere studenter på bibliotekhemsen

TOMME PLASSER: Faglig leder Iren Syvertsen ønsker at flere, som Natalie Godeseth, vil benytte hemsen på Biblioteket i Tromsø som leseplass.

TEKST OG FOTO: MARIANNE ELOISE WILLEMS STØRSETH

Biblioteket i Tromsø har en egen hems for studenter. Det er få studenter som bruker den som leseplass. De andre etasjene tas derimot hyppig i bruk av studenter.

Fin atmosfære

Denne majestetiske bygningen er et tilfluktsted for flere innbyggere i Tromsø. Noen studenter har allerede oppdaget bibliotekets mange bruksområder. Atmosfæren inne i bygget er luftig og trivelig. Veggene er bygget opp av store buede vinduer som slipper inn rikelig med dagslys. Disse vinduene gir bygget sin karakteristiske form. Hovedbygget er delt inn i fire plan, hvorav det fjerde planet er en hems. Denne hemsen er spesielt viet til studentene. Her er det plass til cirka 40 studenter. Skrivebordene har lave skillevegger, og stolene er enkle. Hvert bord har egen lampe.

Mange muligheter

Bibliotekets faglige leder Iren Syvertsen, sier at mange studenter kommer flere ganger i uken.

- Det virkes som studentene ikke vil bruke hemsen så mye, fortviler hun.

- De som kommer her er mest interessert i å jobbe i grupper.

Stemningen er fredelig, men det er likevel lov å snakke sammen uten å få stygge blikk.

- Her får studentene sitte i fred, og de føler seg ikke overvåket, sier Syvertsen og smiler.

Hun sier også at dette er et folkebibliotek som skal være åpent for alle. Hvis det er behov for å ha det helt stille er det mulig

å bestille et av de tre grupperommene. De ansatte har bare fått positive tilbakemeldinger på biblioteket. Utenom hemsen er det i de andre etasjene mulig å sitte i noen moderne stoler. Det spesielle med disse stolene er at de har en slags pult som vokser ut fra siden. De er velplasserte i tredje etasje, med utsikt mot Tromsdalen og gata.

Hemsen; studentenes leseplass

Natalie Godeseth er en flittig bruker av biblioteket som studieplass.

- En av grunnene til at jeg liker meg her, er fordi her er det lov å hoste, og lage lyd, smiler hun.

Natalie Godeseth begynte å gå på biblioteket i byen fordi det var nærmere der hun bor enn universitetsbiblioteket. Etter å ha funnet ut at det var vanskelig å konsentrere seg på kafeer og hjemme, var hun glad da hun fant sin leseplass.

- Den første gangen jeg var på biblioteket prøvde jeg ut de forskjellige planene. Jeg fant ut at studentplassen passet meg best. Det er så fint å sitte der under taket, uttrykker hun begeistret.

Hun anbefaler biblioteket som leseplass, men vil ikke at det skal komme mer folk her. Natalie liker at det er litt folk rundt, bare det ikke blir for mye.

- Jeg liker ikke å ha det helt stille, og det er fint å høre på musikk mens jeg leser. Ettersom det er et bibliotek, er det interessant å vite om studenten bruker det som mer enn bare en leseplass.

- Jeg har spurt etter bøker to ganger, men da hadde de ikke det jeg spurte om, forteller hun.

Vannlekkasje

Biblioteket måtte stenges i sommer, på grunn av vannskader. Paul Henrik Kielland er bibliotekssjef, og forklarer hva

som var årsaken.

- Det begynte å brenne i en papirbøtte inne på et toalett. Så snart temperaturen steg til sytti varmegrader ble sprinkelanlegget utløst. Hundre liter vann i minuttet flommet ut av sprinkelanlegget.

- Det tok litt tid før brannvesenet kom, så det endte med mange hundre tusen liter utover gulvet, opplyser Kielland.

- Heldigvis ble ingen bøker ødelagt, men 500 kvadratmeter med gulv måtte skiftes ut, fortsetter han. Biblioteket måtte dermed stenge i seks uker, for å kunne skifte ut den ødelagte parketten med ny parkett.

Mye å se fram til

Kulturkommissjonen har lagt ut en bibliotekplan som skal forbedre tilbudet til brukerne. Noen av sakene det skal arbeides med, er blant annet å styrke medietilbudet til publikum, og holde søndagsåpent. Satsingsområdene vil gi et bedre tilbud til en større del av befolkningen. I 2007 er det planlagt innkjøp av en bokbuss. Film og musikktilbudet vil bli bedre, og det multikulturelle biblioteket vil binde Tromsøs befolkning sammen uansett språk og bakgrunn.

Biblioteket i byen har et inkluderende miljø, som er varmt og trivelig.

Atmosfæren passer nok best for de mer avslappa studentene, som ikke trenger å ha det helt stille for å konsentrere seg. For de som setter pris på en fin utsikt og flott arkitektur, og ikke blir forstyrret av andre mennesker, er dette absolutt en plass å vurdere.

FAKTA:

-Biblioteket ble offisielt åpnet 3. august 2005.

-500 kvadratmeter med gulv måtte skiftes ut på grunn av vannskader, noe som resulterte i at biblioteket måtte stenge i 6 uker.

-Besøktallet har økt med 50 prosent etter åpningen av det nye biblioteket.

-Et av målene for biblioteket er at de ønsker å være et ressurssenter på nordsiden.

-En stor del av biblioteket er et lokalhistorisk senter.

-Det er over 170 000 titler å velge mellom

-400-500 000 besøkere biblioteket årlig.

Fordeler:

-Beliggenheten er en stor fordel.

-Det finnes sittekroker for enhver smak.

-De ansatte er hyggelige, og ganske avslappet.

-Det er fin utsikt.

-Det er åpent på lørdager.

-Atmosfæren er avslappende, det er lov å snakke.

Ulemper:

-I og med at veggene er vinduer, blir det veldig varmt.

-Persiennene dekker ikke alt, og solen er sjenerende noen plasser.

-De fine rene linjene i arkitekturen hjelper ikke når det ligger fast-food og søppel der du skal lese.

-Stolene ser kule ut, men er ubehagelige. Kakesmuler på leseplassen er heller ikke så delikat.

-Snakkingen fra barneavdelingen kan være forstyrrende for enkelte.

Ninja Power!!!

COWABUNGA: Medlemmene i TSI Ninja lærer å kjempe med sverd.

TEKST: FINN-HENNING JOHANNESSEN
FOTO: TIM DASSLER

De svinger seg fra tak til tak, de løper opp vegger og forsvinner i en sky av røyk. De er NINJAER!

Fantastiske kampsport-utøvere, som har trent seg opp i skyggeteknikker og kan bruke dem til deres egne ønsker. Slik er det vi gjerne forestiller oss ninjaer. Men er det en rot av sannhet i slike myter? Visste du at man faktisk har muligheten til å trene seg opp til å bli en ninja i Tromsø? Utopia var på trening for å teste arven fra The Teenage Mutant Ninja Turtles.

Basis først!

Det viste seg at det var en god del nybegynnere i dag. Og på grunn av dette ble Utopia fortalt at man gikk bare gjennom det som var basis. Det som slo oss først var at det var ingen oppvarming før hardtreningen, til tross for et kaldt treningsrom. Basisen bestod av generelle slag, rullinger og kast. Ikke noe som var spesielt imponerende. Det virket som at det gikk hardt for seg, mange klarte ikke helt rullingen og fikk vondt i skuldrene. Her trådte senseien (instruktøren) fram og sa at man skulle passe på å krøke seg sammen som en stein for å fullføre rullingen bedre. Gjennom hele treningen merket undertegnede at det såvissst ikke var så lett å gjennomføre de grunnleggende teknikkene.

En smak av avansert!

Ikke noe spesielt eller vanskelig ble lært til nybegynnerne. Men siden Utopias utsendte var tilstede begynte læremesteren å vise oss noen mer avanserte teknikker, sammen med en lavere rangert lærling. Vi syntes litt synd på han, der han ble kastet mot bakken flere ganger, og litt skummelt var det da de demonstrerte bruken av sverd (av tre vel og merke). Det var sikkert mye han ikke visste oss. Men det som ble vist imponerte iallefall Utopia.

Sensei!

Etter treningen fikk vi endelig muligheten til å prate med læremesteren, Tom Arne Danielsen. Han hadde på seg en svart drakt sammen med et svart belte, noe som representerer at han er ganske høyt oppe i rangstigen. Han forteller oss at han har trent i cirka 5 år. Og i løpet av denne tiden har han klart å bli 1. Dan. Dette er graden som gir folk svart belte. Før dette har man grønt belte. Utopia får også vite at den høyeste rangen er 15. Dan. Og når man klarer å komme til 5. Dan må man til Japan for å gå videre opp rangstigen.

Hvor mange medlemmer er dere?

-Jeg er usikker på hvor mange medlemmer som finnes i hele Midt-Troms. Men i Tromsø er vi 8 medlemmer, forteller Danielsen.

-Det er mange som kommer og går,

studerer i noen år, for så å slutte av en eller annen grunn, fortsetter han. Vi tar hyppig inn nye studenter, og man kan egentlig bare møte opp på en av treningstidene våre for å teste ut Ninjutsu.

Hva er spesielt med Ninjutsu? Hva skiller det fra andre kampsporter?

- For det første er ryktene og ideen om at Ninjutsu omfatter personer med mystiske krefter og som fordufter i luften, falske, påpeker Danielsen. Dette er et resultat av amerikanske 70-talls filmer med ninjilla. De blåste alt helt ut av proporsjoner. Ninjutsu (eller Bujinkan Budo Taijutsu) er egentlig nærmere en kunst enn en kampsport.

Kunst?

Kampsport har egentlig den tendensen å fokusere på å kjempe mot andre innenfor samme gren. Ninjutsu, på den andre side, velger å mene at alt er mulig å skje. Når du er så uheldig å bli angrepet på gata er det lite sannsynlig at han stiller seg opp, bukker og posisjonerer seg som man gjør i Ninjutsu og andre kampsporter. Vi trener på å kunne takle angrep fra alle sider og fokuserer mer på å forsvare oss selv enn å angripe. Man skal også kunne lære seg å benytte omgivelsene man er i. Derfor trener vi ofte ute. Vi har for eksempel trent ved Prestvannet, informerer Danielsen.

Så er det ingenting mystisk i det hele tatt med Ninjutsu?

Beklageligvis er det ikke noe særlig mystisk med Ninjutsu. Det eneste er vel det med elementer. Vi sier ofte at vi tar posituren eller holdningen til et av elementene. For eksempel, når vi snakker om vann så er vi mer i bevegelse med overkroppen.

Har dere en sensei/forbilde/lederME?

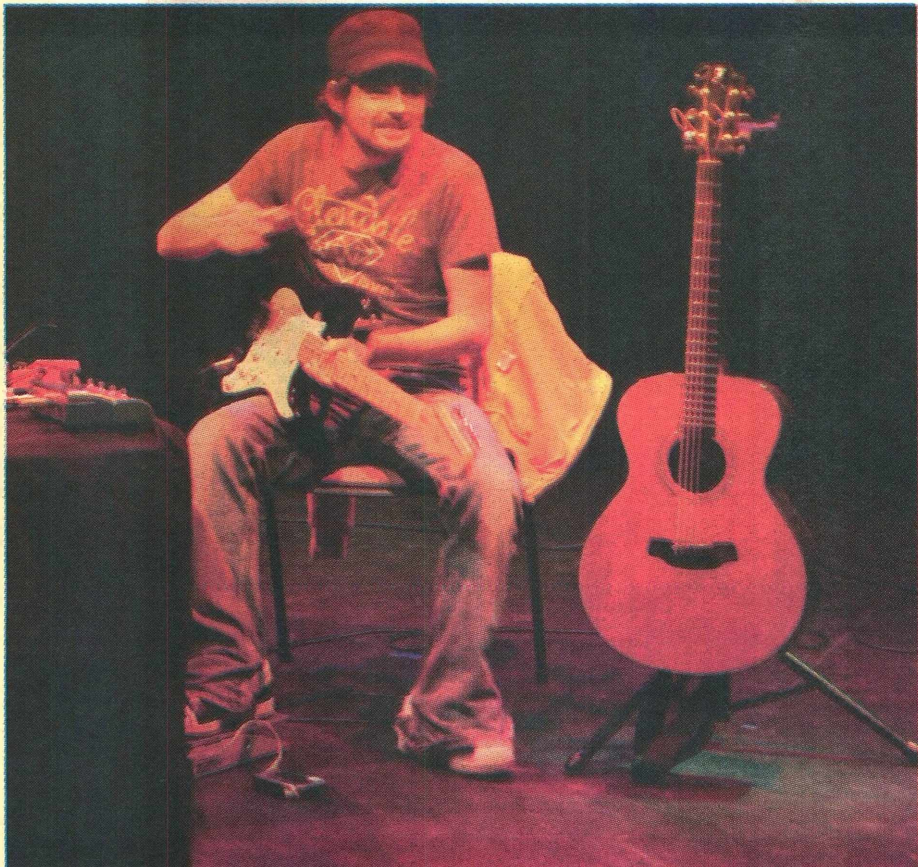
Absolutt, Dr. Masaaki Hatsumi. Han har ingen rang men er den som står øverst av oss alle. Når en lærling kommer til 5. Dan så blir man personlig student av Hatsumi.

Utopia takker for intervjuet. Det er bare å innrømme at vi var litt skuffet over at Danielsen ikke forsvant i en røyksky, men heller bare valgte å gå forsiktig vekk som en helt normal person.

Denne kampsporten, eh beklager, kampkunsten burde de fleste lære seg. Hvis man virkelig vil kunne forsvare seg, forstår jeg at dette er det beste man kan få. Og i tillegg lærer man å bruke sverd. Det er jo litt mystisk og stilig. Så Utopia tror at ninjutsuens mystiske ånd er der. Men du må lete grundig.

KULTUR

Folkemusikkcocktail

FOLKEMUSIKK PUB: Tore Bruvoll og folkemusikkgruppa, ALGA, underholdt på Lillescenen på Kulturhuset.

TEKST: INGA B. TØLLEFSEN
FOTO: INGRID HALVORSEN

Ta en scene. Fyll denne med dyktige og scenevante musikere. Rist godt. Tilsett et entusiastisk publikum, pynt og drikk. En småfull Utopia-utsending går på folkemusikkpub.

Leder og konferansier, Marte Frihetsli, snakker varmt om folkemusikkpuben, en uformell arena hvor publikum kan komme på konsert med gode artister, og så selv være med å danse og spille etterpå. Startet opp av ildsjeler og på eget initiativ har folkemusikkpuben blitt en sosial happening, og trekker publikum både fra folkemusikkmiljøet, og også fra byens mange studentmiljøer. Puben skal være åpen for alle, gammel og ung. Til og med du som trodde du ikke likte folkemusikk kan komme til å skifte mening etter et besøk på Kulturhuset!

Bruvollspelet

Kveldens første artist er Tore Bruvoll, gitarist med bakgrunn fra Konservatoriet, som møter oss med "det vage begrepet Bruvollspelet" – hans One Man Band går inn under det utvidede folkemusikkbegrepet, og spiller flere låter, basert på norske folketonar. Og det er ingen tvil, Bruvoll er en strålende gitarist, både teknisk og musikalsk. Folkemusikken ligger i bunn, men fokuset er klart på det moderne. Komposisjonene har også elementer av både pop og jazz, med stemninger fra både Østen og Arktis. Vi får høre både slårter, marsjer og storbyutopier, fine låter med relativt enkle oppbygninger – men som også blir levende og bevegelige på scenen. Jeg blir spesielt imponert over en religiøs folketone fra Telemark, nærmere bestemt mellom Seljord og Høydalsmo. Bruvoll

trakterer både halvaktisk-, elektrisk- og slidegitar, samt diverse elektroniske duppedingser. Og, det hele ender opp med mannen i samspill med seg selv. Min ærefrykt for elektroniske innovasjoner når nye høyder i det vi får "oppleve stereo" sammen med han – og her kommer vi til selve poenget i anmeldelsen og det som preger både folkemusikkpuben og utøverne: det uformelle, tryggheten og formidlingsevnen. Bruvoll viser oss en trygghet på scenen som læres gjennom mange års musikervirksomhet, og som finnes hos folk som virkelig liker det de holder på med. Han er nonchalant, samtidig som han er morsom – og ikke minst en meget dyktig musiker. Ikke dårlig det.

Høstens gjester

Utopia spurte Frihetsli og Bruvoll hvem som er det neste store innen folkemusikken. Egentlig hadde vi kunne sjekket folkemusikkpubens høstprogram. I samarbeid med nettverket Norske Folkemusikkscener kommer landets beste folkemusikere til Tromsø, i utgangspunktet siste fredag i måneden. I oktober kommer Sve, og i november er det duket for søndags-storkonsert med Frigg, i samarbeid med Kulturhuset.

(I forhold til å være det neste store er det lov å drive litt reklame, og duoen Bruvoll/ Halvorsen er i gang med en ny plateproduksjon etter forrige utgivelse for to år siden. Hurra! Også Hekla Stålstrenga er et band på vei opp og fram, blant annet som Ungkunstnere under FINN og med konserter i Tromsø).

Humor og formidling

Konsertens andre innslag er fire tøffe damer, godt kjente i Tromsøs musikkmiljø. De kaller seg ALGA; Anne Berit Buvik Larsen (vokal), Lene Buvik Larsen (fiolin, piano og vokal), Guri Nymo (fiolin, gitar og vokal) og ikke minst Anne

Nymo Trulsen (vokal, piano og gitar.) Ensemblet kom sammen nå i høst, og konsentrerer seg om norske og irske folketoner. Som basis ligger den musikken artistene har med seg hjemmefra, og vi finner nydelig arrangerte kulokker og stev, flerstemt sang og felespill. Vi får høre en masurka fra Målselv, hvor vi blir tatt med inn under skinnfellen i en hesteslede, som skyter fart over furumoene... Dette er absolutt velspilt, men et aber er at musikere med lang klassisk utdanning ofte blir for tekniske og for kontrollerte i møtet med denne musikktradisjonen. En del av ALGAs framførelse mangler den råskap som er en del av folkemusikkens uttrykk, selve suget musikken skaper i kroppen kommer ikke godt nok fram. Dette kan bero på lite øving nettopp i samspillsituasjonen, for alle disse er musikere med lang fartstid i ulike sjangre.

Men, som tidligere nevnt, er også ALGAs styrke nettopp formidlingen. Publikum møter stor spilleglede, og her må særlig Anne Nymo Trulsens enestående tilstedeværelse på scena trekkes frem. En nydelig stemme og morsomme låtvalg, framført med sjølironi og humor, faller i smak hos publikum. Irske låter om den peneste jenta i byen, låter om Venezuela og stev om gammelkatta framføres på strak arm; Anne Nymo markerer seg igjen som en scenepersonlighet med et humor som også smitter over på ensemblet. Utopia gleder seg til å høre disse damene igjen, med litt mer øving og større reper toar – dette er virkelig folkemusikk; tilgjengelig og underholdende for en bred aldersgruppe.

Mellom tradisjon og modernitet

Så kanskje vi ser en oppadgående trend for folkemusikken? Greia begynte med Gåte for noen år siden, og har fortsatt med band som Lumsk – i grenselandet mellom tung rock og folkemusikk. Fremdeles har ikke folkemusikken noen

ledende posisjon i norsk kulturliv og får neppe det. Det finnes også få steder å oppsøke folkemusikken (men om du er interessert har BUL Tromsø leikøvinger på Saga Hotell på torsdagskveldene), og en målgruppe som i stor grad (sorry!) består av gamlinger. MEN – det betyr ikke at folkemusikken ikke kan ha en viktig funksjon i samfunnet og i skoleverket. Folkemusikkpuben blir en sosial og uformell møteplass for folk som liker god musikk, og Den Kulturelle Skolesekken skal vise ei folkemusikkforestilling for fylkets sjetteklassinger i høst. Dette er arenaer for videreføring av tradisjoner, men også for å skape nytt, steder for den grenseløse folkemusikken i det moderne Norge. Unger lærer på en annen måte med sang og musikk, og kanskje vekkes nye interesser, som igjen kan skape neste generasjon av ildsjeler til driften av folkemusikkpuben.

Min kollektivkamerat påpekte akkurat hvor farlig det er med opera. Man kan, som vi kjenner fra både historien og populærkulturen, ikke sjelden slumpe til å bli skutt i operaen. Eller utenfor operaen. Faren er ikke like stor på en folkemusikkpub... Selv om man i gamle dager kunne risikere å bli litt knivstukket på bygdefest har vi i dag en noe mer urban men like fullt rik, nordnorsk tradisjon. Miljøet er relativt lite, men vitalt og undertegnede ser i alle fall fram til en høst med friske og spennende band.

En (marginalt mer enn)småfull Utopia-utsending ble i alle fall grepet av stemninga på Lillescenen, og vil med dette invitere alle lesere med på folkemusikkpub i oktober. Ta me rei fela og kom!

Foto: Thomas Bruun

Du vet, disse muslimene...

... hvis du fører en person med Koranen et par år, gir ham mat, trygghet og alt han trenger, vil han nok få et godt bilde av menneskeheten. Da er det like stor sjanse for at han blir terrorist som at jeg skulle bli millionær på Bjerkebanen! Men hvis han først blir undertrykt og diskriminert, og deretter føres med litt islam, kan det han leser bli misbrukt til å legitimere vold. Det som skaper ekstremisme er gale forhold, ikke sant? Det holder ikke å si at terroristene må stoppes. Vi må tenke gjennom hva slags forhold som skaper ekstremisme. Her støtter jeg fullt ut det Basim Ghozlan sa til Simen Sætre i artikkelen om islam i Morgenbladet nr 34/2006. Kvittering?

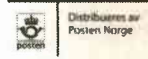
Tilbud til studenter!
For kr 90,- får du Morgenbladet i posten i seks uker.

Bestill på abonnement@morgenbladet.no eller 21 00 63 00.

Tilbud til studenter og ansatte ved universitet og høyskoler

- 6 ukers studentabonnement kr. 90,- *
- 3 mndr. studentabonnement kr. 220,-** / ordinær pris kr. 290,-
- 6 mndr. studentabonnement kr. 395,-** / ordinær pris kr. 540,-
- 12 mndr. studentabonnement kr. 740,-** / ordinær pris kr. 980,-

Morgenbladet betaler for sending i Norge

Svarsending 1091
0090 Oslo

Morgenbladet AS
Sentrum
0109 Oslo

NAVN	ADRESSE	
HUS/LEIL.NR	OPPGANG	ETASJE
POSTNUMMER	POSTSTED	
TELEFON	EPOST	
SIGNATUR		

* Tilbudet gjelder kun nye abonnenter, og fram til 31.10.2006.
** Ved studentabonnement må kopi av studentbevis oversendes.
Bestill gjerne avisen på www.morgenbladet.no eller abonnement@morgenbladet.no.
Abonnementet løper til det sies opp.

Gründerskolen

Søk på www.grunderskolen.no før 15. oktober

Gründerskolen er et samarbeidsprosjekt mellom alle universitetene og en rekke høyskoler i Norge. Programmet er på mastergradsnivå og koordineres av Senter for entreprenørskap ved Universitetet i Oslo.

Programmet

- kombinerer jobb og studieopphold
- erfaring fra å jobbe i en oppstartsbedrift
- utenlandserfaring
- faglig og sosialt nettverk

Målsetningen er å gi deg kunnskap om og erfaring med internasjonal forretningsutvikling, med fokus på høyteknologiske oppstartsbedrifter.

Johannesburg

Boston

London

San Francisco

Singapore

Shanghai

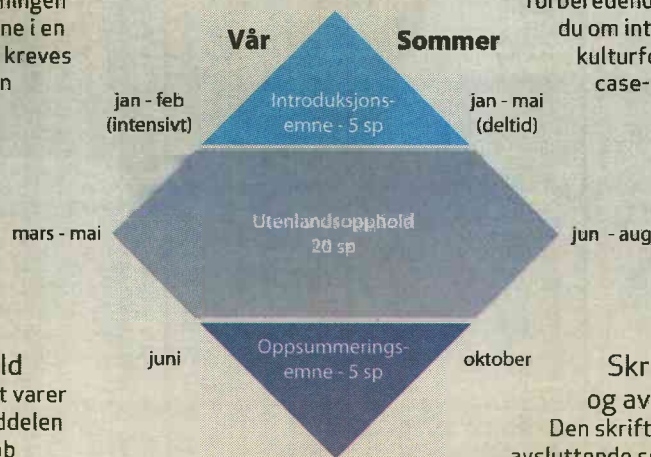
Programmets oppbygging

Introduksjonsemne

Introduksjonsemnet gir deg innføring i innovasjonsprosesser og bedriftsetablering. Undervisningen tar for seg elementene i en forretningsplan. Det kreves ikke at du har en egen forretningsidé.

Forberedende seminar

Før du reiser til utlandet vil du møte alle de andre studentene på et forberedende seminar. Her lærer du om internasjonalisering, kulturforskjeller og case-metodikk.

Utenlandsopphold

Oppholdet i utlandet varer i tre måneder. Hoveddelen består av fulltidsjobb med forretningsutvikling i en teknologibasert oppstartsbedrift. Jobbfordelingen foregår i konkurranse med dine medstudenter. I tillegg til å jobbe følger du undervisning 1-2 kvelder i uken.

Skriftlig oppgave og avsluttende seminar
Den skriftlige oppgaven og det avsluttende seminaret har som formål å få deg til å reflektere over dine erfaringer, og analysere hvordan du kan implementere internasjonale dimensjoner ved innovasjon i Norge.

Senter for entreprenørskap, Universitetet i Oslo, Pb. 1169 Blindern, 0318 Oslo | E-post: info@grunderskolen.no, Telefon: 22 84 01 00

www.grunderskolen.no

KULTUR

kinotid

Breie og smale
naser og nisjar

Då mi veninne spurte om eg ville ha ein konsertbilet, sa eg naturleg nok ja.

- Kva for ein konsert er det, spurde eg nyfiken og lukkeleg over denne uventa gåva.

- Noko jødisk-tyrkisk, fekk eg nølande til svar.

Jødisk-tyrkisk i Praha, kva i all verden kan dette vere for noko? Etter eindel fundering var det einaste eg kunne komme på, i fare for å bli dømd som rasist og antisemitt, store nasar. Alle dei tre folka er kjende for å ha særleg markante snyteskaft, men kva har musikk og nasar med kvarandre å gjere?

Eg hadde ein mistanke, nemleg at det ikkje hadde noko med nasar å gjere i det heile. Då eg så nærare på billetten såg eg at konserten var støtta av ikkje mindre enn fire aviser, to radiokanalar, to nettsider, eit reisebyrå, og to ambassadar, i tillegg til støtta frå det jødiske kulturåret, byen Praha og det jødiske museum. Imponert over det kulturelle samvitet til så mange institusjonar sette eg meg godt til rette for å vente på kva desse spennande stornasa musikaner kunne by på.

Før konserten starta kom ei jente på scena, for å fortelje korleis alle desse sponsorane hadde gjort denne konserten mogleg, først på tsjekkisk, så på engelsk. Då vi så hadde kome oss gjennom alle 14 sponsorane på bae språk kunne vi endeleg setje i gang. Musikaner spelte og jamma, det var ein fin konsert. Etter at magedanserinna hadde smygde seg over scena med lure vrick for siste gong, var dei eksotiske artistane ferdig for kvelden. Berre ein ting var att på programmet. Den israelsk-tyrkiske perkusjonisten måtte gjennom den lange takketalen til alle dei som hadde gjort konserten mogleg, lydmenn og konsertsal, og på ny, dei 14 sponsorane.

Det var kanskje ikkje interessa for smal nisjekultur som hadde overtydd sponsorane, det var nok store mengder utrøleg billeg reklame. Å få namnet sitt lovsunge i ein stor konsertsal full av entusiastiske og merksame lyttarar i tillegg til løpesettlar og plakatar over heile byen, var nok ei god investering. Men skal det ikkje vere noko grense for kor stor del av kulturlivet som skal vere ein reklamearena? Kor mykje reklame skal til før fokuset ikkje lenger er på musikaner, men på sponsorane? Som alle andre er musikaner nøyde å selje seg og sitt produkt, men eg trur dei må bli flinkare til å verdsetje seg sjølv og den arena dei gjev sponsoren. Ein treng ikkje 14 sponsorar for å få spele ein konsert i Praha, så langt er det ikkje frå Istanbul. Det ein treng er krevje den rettferdige prisen frå sponsorane. På den måten vert tilskodarane skjerma frå ufrivillig reklame, og musikaner frå masse arbeid og å selje si sjel.

Men store nasar hadde dei, alle i hop.

TALE SEVERINA HALSØR

Kommentatoren er stud.praktikant v/ den Kgl. norske ambassaden i Praha

A Prairie Home
Companion

REGI: ROBERT ALTMAN
MED: WOODY HARRELSON, TOMMY LEE JONES, GARISON KEILLOR, KEVIN KLINE, LINDSEY LOHAN, MERYL STREEP

Robert Altmans siste film kan vel sies å være en musikalsk komedie. Fitzgerald Theatre er vertene for et live radioprogram i Midtvest USA. Programmet er det siste av dens sort og i kveld er aller siste sending.

Den klassiske historien om en rik eier som har kjøpt opp og skal ødelegge det lille flotte teateret er ikke noen ny ide, men dette er ikke en helt vanlig film heller. Her får du masser av country og gospel nummer, framført av flere fra Meryl Streep (som sliter litt med sangen, men spiller meget godt) til Garrison Keillors med sin behagelige stemme. Han har skrevet manus til filmen, som delvis er basert på hans eget liv i radiobransjen..

Høydepunktet i filmen for min del var den utrolig artige "Bad Jokes" framført av cowboyene Dusty (Woody Harrelson) og Lefty (John C. Reilly)

Detektiven Guy Noir, stilistisk og artig framført av Kevin Kline er fortelleren i stykket. En kul 30 talls type med dress, hatt, og selvfølgelig sigaretten i den ene hånda og drinken i den andre. Så her er det nok av forskjellige typer karakterer og ta seg til!

Filmene har et interessant aspekt. Et radioprogram framført live i en teater sal og på film! Det er varierende prestasjoner på låtene, men måten de blir satt sammen på av programlederen G.K holder filmene i hop og det blir en underholdende musikalsk film, som er både artig, fin, menneskelig og også litt melankolsk.

TOBIAS STEIN EILERTSEN

Dyrisk hekkeløp

OVER THE HEDGE
REGI: TIM JOHNSON, KAREY KIRKPATRICK
STEMMER: BRUCE WILLIS, GARRY SHANIDNG, STEVE CARELL, NICK NOLTE

Vi møter en gruppe dyr som våkner opp fra dvalen sin, bare for å oppdage at nesten hele skogen deres er borte, og at menneskene har tatt over resten. Det eneste som skiller dem og menneskenes verden er en enormt stor hekk. Lederen i gruppen, den sindige skilpadden Verne, våger seg ut på andre siden. Møtet med menneskene er så skremmende at han bestemmer at de aldri skal over hekken igjen. Så kommer den verdensvante vaskebjørnen RJ.

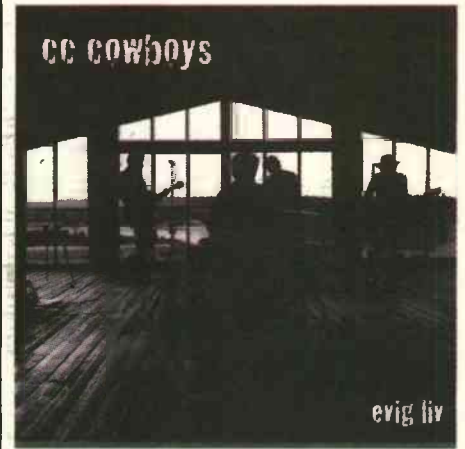
RJ er godt integrert i menneskenes univers. Der skogsdynere spiser nøtter og bær spiser han smultringer og potetgull. Vaskebjørnen har kommet i klammeri med en psykopat av en brunbjørn og må på én uke skaffe en hel tralle med mat.

Det mest fremtredende temaet i filmen er konflikten mellom generasjonene. Konflikten er personifisert i skilpadden Verne, og vaskebjørnen RJ. For RJ går alt fryktelig fort, og han nøyer seg sjeldent med det nest beste. Han elsker junk-food og TV-spill, og risikerer gjerne å miste alt, om det er innsatsen som må til for å få det ekstra han kan. Verne derimot representerer dem som arbeider jevnt og trutt.

Filmene er morsom. Men et par av sangsekvensene klarer jeg ikke å like. Animasjonene er heller ikke helt maks. Moralen er lett å få tak i, uten at den blir for påtrengende eller munnfrende. Ønsket om lykke, ofte i et litt kortsiktig perspektiv, og det å ikke tenke på konsekvensene av det man gjør, er nok noe alle kan kjenne seg igjen i. Alt i alt en morsom film, med god moral og helt vanvittig dårlige sanger.

KJERSTI HELLESØY

plate

Som en liten flik
av paradiset

CC COWBOYS
EVIG LIV
EMI CATALOGUE (2006)

Atter igjen er gutta fra Fredrikstad tilbake med ny skive. CC Cowboys debuterte med albumet *Blodsbrødre* i 1990, og gav oss hit på hit, helt til de takka for seg med skiva *Himmeltitter* i 1996. Siden den gang har de gitt ut samleplata *Ekko-CC Cowboys beste*, som solgte mer enn 100.000 eksemplarer (and still counting), og albumet *Lyst* fra 2003. *Evig liv* er deres syvende studioalbum, og førstesingelen "Kom igjen" har vært en gjenganger på radio i hele sommer.

Noe forandrer seg aldri, og *Evig liv* representerer alt CC Cowboys har gitt oss opp gjennom årene. Svevende, vakker, behagelig og umåtelig positiv musikk. Jeg faller øyeblikkelig for tittellåta, som med en gang bringer frem følelsen av ren og skjær lykke. Samme følelse følger gjennom hele resten av skiva, og spesielt med sanger som "Legen din sa", "Holder ikke ut", "Sentimental" og "Snøen". Dette er helt klart en feel-good-skive av samme sort som alt annet CC Cowboys har gitt ut.

Hvis jeg skulle si noe negativt om *Evig liv* er det at det muligens blir litt for mange rolige låter. Jeg savner fort flere av de sangene man kikker skikkelig på, og gauler med av full hals. Hiter i stil med "Tigerdutt", "Vill, vakker og våt", og "Nå kommer jeg og tar deg" er mer eller mindre fraværende på denne skiva. Likevel - Er man blodfan av CC Cowboys har dette svært lite å si. Skiva er i bunn og grunn bare utrolig avslappende og herlig. *Evig liv* er med andre ord verdt å bruke noen lapper på. Magnus Grønneberg & co har herved klart det igjen.

TRUDE THRONES HØITORP

KULTUR

plate

Musikalsk adresse

HANNE HUKKELBERG
RYKESTRASSE 68
PROPELLER RECORDINGS (2006)

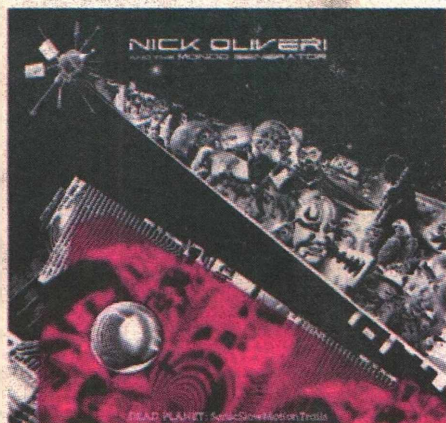
Rykestrasse 68 er Hanne Hukkelbergs tidligere leilighet i Berlin og er utgangspunkt for dette som er hennes andre skive. Der hun på førsteskiva *Little Things* hadde melodiene i fokus er denne skiva mer preget av eksperimentering og musikalsk utprøving av spennende musikalske ideer. Dette medfører ikke at låtene er svake, men at ikke alle låtene er like iørefallende og umiddelbare som tilfelle var på debut. Hukkelbergs opphold i Berlin har spilt en viktig rolle for låtene på skiva, og i låta "Berlin" har hun brukt lyder fra utenfor den nevnte adressen som lydmessig bakgrunnstappe.

Samplinger og lydopptak er viktig i Hukkelbergs verden, og vi får også en porsjon av malingen til katten Obelix i låta med samme navn. Men selv om samplinger brukes er det nok av reelle instrumenter på plata og ting og tang som normalt ikke blir sett på som musikkinstrumenter, som for eksempel skrivemaskin, sykkelhjul, søppelbøtte, lekepiano og eggdeler.

Men alt dette tar ikke bort fokus fra Hukkelbergs særdeles vakre stemme, som ligger et sted i mellom Stina Nordenstam og Anja Garbarek. Lydbildet av de sære og mer tradisjonelle instrumentene som blir truktert av få mennesker, holdes mesterlig sammen av produsent og kapellmester, Kåre Chr. Vestrheim, både på konserter og plate. Samtidig som duppedingsene blir truktert, er produksjonen svært naken og klar: det låter aldri pålesset, men snarere veldig fokusert. *Rykestrasse 68* er et bevis på hvor flott og delig pop i et eksperimentelt jazzinspirert landskap kan være.

GLENN FAGERVIK

Rar stonerrock og punkmix

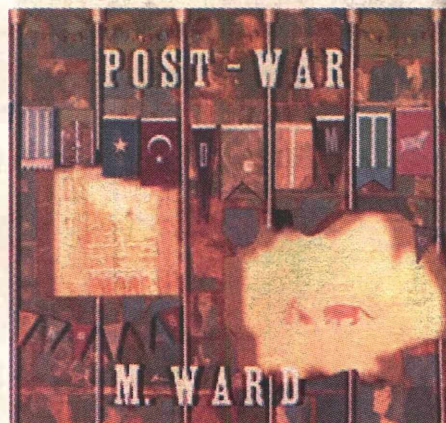
NICK OLIVERI AND THE MONDO GENERATOR
DEAD PLANET: SONIC SLOW MOTION TRAILS
MOTHER TOUNGE/INDIE (2006)

Dead Planet er Nick Oliveris første fullengder etter at han i 2004 sluttet som bassist i Queens of the Stone Age. Oliveris band, The Mondo Generator, har tidligere gitt ut to skiver, *Cocaine Rodeo* fra 2000 og *A Drug Problem That Never Existed* fra 2003, hvor blant annet både Josh Homme og Brant Björk var med. Etter å ha hørt denne plata sitter jeg med en smule forvirret inntrykk. For med bakgrunn fra overnevnte Queens of the Stone Age og stonerrock-legendene Kyuss, er Oliveri utvilsomt en dyktig musiker, hvis prosjekter er verdt å holde øye med. Likevel er jeg noe usikker på *Dead Planet*, for dette er ganske rare saker til tider.

Så hvis man forventer stonerrock slik Oliveris tidligere band har levert, blir man nok litt overrasket. Til tross for at skiva åpner med det svake, merkelige og smått slitsomme sporet "Like A Bomb", er det en rekke låter som gjør plata hakket bedre enn førsteintrykket. Særlig singelen *I Never Sleep* og andresporet "All The Way Down" er låter hvor Oliveris bakgrunn fra stonerrockscenen kommer godt fram. Det musikalske bildet er svært variert, hvor alt fra New York 70-talls punk til semi-akustisk psykedelia er representert. Dette kan man framheve som et positivt aspekt, men samtidig er *Dead Planet*s nærmest schizofrene sjangerreferanser litt for mye for undertegnede. Det er åpenbart at Oliveri har fått friere tøyler musikalsk sett etter Queens of the Stone Age. Jeg vil si at *Dead Planet* er en helt grei skive; den er mer punk enn stonerrock, det er variert mellom psykedelisk sjangerkryssinger og mer streite låter. Liker man det The Mondo Generator tidligere har gitt ut, er denne skiva verdt å sjekke ut.

JØRN NORMANN PEDERSEN

Pent, enkelt og symfonisk

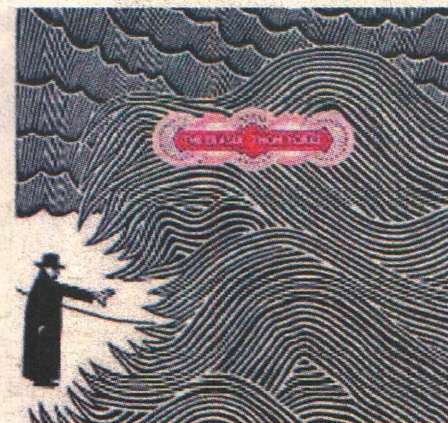

M.WARD
POST-WAR
MERGE RECORDS (2006)

M.Ward er enda en låtskriver som hittil har fått ufortjent lite oppmerksomhet i vårt lille land. Hans nyeste og tiende fullengder, *Post-war*, vil forhåpentligvis snu på dette. På linje med Arcade Fire har M.Ward begitt seg inn i landskapet mellom folk, country, blues og rock. Resultatet er et elegant og smakfullt lydbilde. For at ikke strykkarrangementene, som pynter opp låt på låt, skal bli pompøst og ekkelt, har Ward, som også er produsent for plata, grumset opp sounden og slik farget det hele med en slags 70-talls profil. Dette gjør lyttingen til en reise gjennom vakre, men enkle scener, med en litt frekk og skitten undertone. *Post-war*s største attributt er at, med avansert, men minimalistisk komposisjon, så bærer samtlige låter store kvaliteter med seg, musikalsk så vel som lyrisk. Samtidig som arrangementene er nærmest majestetiske i sin utforming er alt en smule dempet. På denne måten har M.Ward unngått å skli over i en abstrakt sjanger han ikke behersker, men holder seg i stedet trygt innenfor den eksperimentelle delen av landet, Poprock. Men, denne skivas sterke kvalitet er også dens svakhet. Grepene, som har blitt gjort for å holde plata i bakkekontakt, er for stramme. Mange av låtene, som for eksempel åpningssporet, *Poison Cup*, fortjener mer rom å utfolde seg i. Dette sporet, i likhet med flere, stanser der høydepunktet begynner. Dette innebærer at der ejakulasjon av musikalsk orgasme skulle ha inntruffet, oppstår heller avbrutt samleie. M.Ward kan, med fordel, slakke litt på fortøyningen og la låtene flyte en tanke løsere. *Post-War* har gitt han råd til det.

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

New Yorke

THOM YORKE
THE ERASER
XL RECORDINGS/PLAYGROUND (2006)

Vokalisten i Radiohead har gitt ut soloplate, hvor han videreutvikler noe av det han begynte med på Radiohead sine plater *Kid A* og i enda større grad, *Amnesiac*. Med andre ord er det snakk om elektronisk musikk med vokal, piano og innimellom gitar. Dette gjør han med minst like stort hell som på de tidligere nevnte Radiohead-platene. Tempoet er jevnt over ganske høyt i alle låtene, og de bærer med seg et suggererende driv.

Samtidig er det noe ved tekstene som er nytt i forhold til Yorke sine tidligere poetiske bragder. For eksempel i låte "And it rained all night", der han leker seg med språket i strofer som "and the worms come out to see what's up" og "one small leak becomes a lake". Dessuten virker det som om Yorke er eller har vært berørt av amors pil under arbeidet med dette prosjektet, for mange av temaene er relatert til den type relasjoner.

Blanding av akustiske og elektroniske elementer gjør det vanskelig å sjangerbestemme utgivelsen, men den er tydelig planta i det elektroniske landskapet. Det mest framtrekkende trekket ved plata er at så å si alle låtene bæres av en bestemt rytme som, med enkelte variasjoner, går gjennom mesteparten av låta. Oppå denne ligger Yorke sin milde og monotone, men karakteristiske stemme. Til sammen utgjør alt en minimalistisk collage av elektroniske lyder, rytme, vokal, gitar og piano.

CLEMET ASKHEIM

savnerne

savner du noen?

Du er aldri langt unna med widerøes ungdomsbillett.

fra 483,- en vei

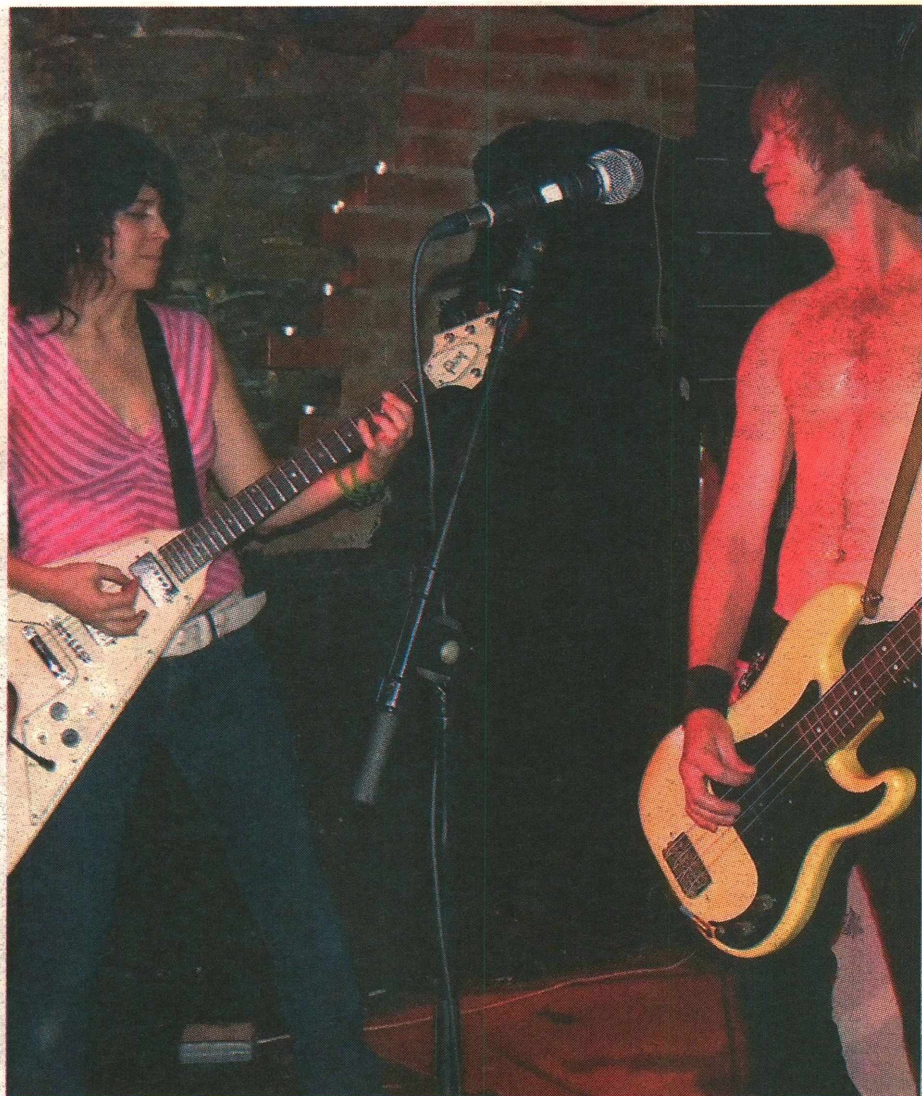
Se wideroe.no/savn widerøe

KULTUR

konsert

Music too tough to die

Mørk og aggressiv garasjepunk

DEAD MOON
BLÅ ROCK
24.09.06

TEKST: JOEP AARTS
FOTO: THERESE M. LINDSETH

Blå rock, søndagskveld. Dead Moon-frontmannen Fred Cole sitter sløvt på dansegulvet mens lokalet fylles av spente publikummere i alle aldre.

Det går noen halvlitere før 58-åringen med hans jevngamle kone, Toody og trommisen Andrew Loomis, går opp på scenen. Trommesettet står tett opp til salen og eneste pynt er en Jack-Daniels-lysstake som minimalistisk lysshow.

Dead Moon har holdt det gående en stund, debutskiven *In the graveyard* kom i 1988. Bandet har klart å skaffe seg en trofast skare med fans i Europa siden den første konserten i Nederland i 1990. Bandet har en helt særegen stil som kjennetegnes av lo-fi garagelyd, enfoldig sangstruktur og Fred Cole sin karakteristiske stemme over det hele.

Bandet har akkurat sluppet en dobbel samleskive, *Echoes of the past*, og den gir absolutt et godt inntrykk av hva Dead Moon er, med låter som dekker hele bandhistorien. En perfekt introduksjon for folk som ikke har hørt Dead Moon før.

På Blå rock i kveld får ordet oppriktighet nye dybder idet man ser de tre trøtte typene forvandles til deres essens. Ærlig og ekte rock'n'roll så det holder. Publikum er begeistret, men litt slapt til å begynne

med. Det må en coverlåt av AC/DC til for å vekke publikummet til livs. *Long way to the top* setter folk i bevegelse og stemningen forblir høy under resten av konserten.

På samme måte som Lemmy personifiserer hard rock, så må vel Toody Cole være en legemliggjørelse av rock. Toody synger ikke med stemmen, men med kroppen, ansiktet, munnen. Under hele konserten er hun den peneste og tøffeste damen på denne jordkloden. Måten publikumet støtter opp under hennes skjøre vokal er rørende. *I won't be the one who walks away*, man blir pent nødt til å tro på det hun synger.

At bandet ikke er en gjeng med 20-åringer, tvinger dem til å ta en liten pause, for de fleste en ypperlig mulighet til å bestille noen halvlitere til før neste omgang. De holder det gående i to timer, og en særdeles spenstig coverversjon av *Ring of fire* av Johnny Cash er med på å holde stemningen opphetet.

Andre høydepunkter utgjør *It's O.K.*, westernballaden *I hate the blues* og *Running out of time*. At det ikke alltid klaffer musikalsk, at stemmen til Toody ofte faller ut, at tekstlinjer blir glemt, alt blir til bagateller. Dette er Rock.

RIVER CITY TANLINES + THE CONSIDERATE LOVERS (SUPPORT)
KAOS
13.09.06

TEKST: JØRN NORMANN PEDERSEN
FOTO: TRUDE THORNES HØITØRP

River City Tanlines, en trio fra Memphis, USA, gjestet tirsdag 13. september Kaos for å levere litt ekte garasjerock-extravaganza. Bandmedlemmene har lang fartstid i rockescenen i hjembyen og omegn, og særlig gitarist og vokalist Alicja Trout har hatt en finger med i mye bra gjennom årene. Blant annet har hun spilt i Lost Sounds, et band som best kan beskrives som en sinnsykt kul og psykedelisk kryssning mellom garasjerock, punk og death metal. Referansene er i orden, altså – også når det gjelder resten av trioen, som utenom River City Tanlines etter sigende har herjet med en rekke andre prosjekter, blant annet med Jack Oblivian, og spilt sammen i over 15 år.

Først ut er det lokale bandet The Considerate Lovers. Til tross for at den vanlige kassegitaren koblet gjennom en fuzz-pedal var hjemme grunnet sykdom, tilsvarte oppvarmingsshowet til forventningene. Med flanelleskjorter og en, i positiv betydning, skranglete sound leverte The Considerate Lovers en god

kombinasjon av aggressiv rock og mer rolig blues-influerte toner. Med gode primalskrik og en stadig større katalog med bra og variert låtmateriale, er The Considerate Lovers absolutt verdt å følge med på fremover.

Kveldens hovedattraksjon, amerikanerne i River City Tanlines, leverte bredbeint rock fra første stund. For de som hadde forventet mer eksperimentelle saker alé Alicja Trouts overnevnte Lost Sounds, var nok dette mer straight – uten at det må forveksles med noe negativt. Musikalsk kan River City Tanlines minne om landsmennene i Reigning Sound og The Lords of Altamont. Det er mørkt, det er hardt, det er catchy og det er en rimelig knall kombinasjon mellom 60-talls garasje og klare punkelementer. Som en tornado av aggressivitet og tightness fra undergrunnen, tror jeg River City Tanlines ga et svært positivt inntrykk til de om lag 50 fremmøte. Rockefoten svingte i alle fall godt for undertegnedes del, i bandet leverte straight up, upolert garasjepunk med en sinnsykt tøff attitude. Når det gjelder frontkvinne Alicja Trout, er hun et kapittel for seg sjøl – herregud for ei kul dame!

KRONIKK

Drømmen om et sterkt FN, illusjon eller realitet?

AV ØISTEIN HARSEM
BACHELORSTUDENT I STATSVITENSKAP VED UITØ
ILLUSTRASJON: MARIANNE ELOISE STØRSETH

FN-reformer

Etter den kalde krigens slutt, og i en verden med økende globalisering, ser stadig flere et sterkere FN som løsningen på internasjonale konflikter. FN er helt klart blitt noe mer enn bare en møteplass for stormaktene etter den kalde krigen. Det hevdes fra flere hold at FN fremdeles har en lang vei å gå, før organisasjonen kan karakteriseres som effektiv og handlekraftig. Det sentrale spørsmålet er likevel ikke hvor langt man har igjen eller hvilken reformer som må på plass, heller hvorvidt et sterkt FN er oppnåelig, og ønskelig i dagens verden?

I over ti år har arbeidet med å reformere FNs sikkerhetsråd pågått, likevel har man fortsatt ikke kommet frem til noen endringer i sikkerhetsrådets sammensetning. Dette skyldes i all hovedsak at de fem faste representantene

” Å påstå at FN blir bedre rustet til avverge framtidige masse mord og borgerkriger ved å begrense vetoretten, blir litt for enkelt.

i sikkerhetsrådet, USA, Frankrike, Storbritannia, Russland og Kina, ikke har vært villige til å gå med på forandringer. Kravene om å reformere FNs sikkerhetsråd er mangeartede. Det hevdes fra flere hold at sikkerhetsrådet burde gjenspeile dagens internasjonale

politiske landskap, altså at land som Tyskland og Japan burde få faste plasser i rådet. Samtidig mener enkelte at både Afrika og Sør-Amerika burde få én fast plass hver. De mest radikale stemmene ytrer ønske om en avskaffelse av vetoretten.

Fra norsk side er det liten tvil om at man ønsker et sterkt FN. Statsminister Jens Stoltenberg uttrykte seg klart ved å si: ”Regjeringen ønsker seg en FN-ledet verdensorden, og ikke en verden der den sterkeste tar seg til rette”. Dette utsagnet er interessant i seg selv, fordi Stoltenberg tar utgangspunkt i et av de mest grunnleggende spørsmålene i internasjonal politikk, hva slags verdensorden er mest stabil? Er stater eller en internasjonal overnasjonal organisasjon best egnet til å ivareta en mest mulig stabil og fredelig verden?

Rent teoretisk kan et mer balansert sikkerhetsråd være fornuftig, ved for eksempel å avskaffe de faste medlemmenes vetorett. Tar man derimot et nærmere blikk på FN og spesielt sikkerhetsrådet, blir en radikal reform mer problematisk. For det første er det slik at de som ønsker å avskaffe vetoretten, ønsker et FN hvor stater er likestilte; altså at stater, uavhengig av regime, størrelse og befolkning, skal ha like mye å si. Alle stater skal i tillegg ha lik rett til å delta i FN-opdrag. Eksempelvis ble Sudan valgt inn i FNs menneskerettighetskommissjon, og Irak skulle, under

Saddam Hussein, lede en FN-konferanse om nedrustning.

Blant annet mener Torbjørn Jagland at vetoretten til ”de fem faste” bør begrenses. Argumentet hans er at vetoretten forsinker FN-reformer, samt muligheten til å avverge katastrofer. At ”de fem faste” begrenser reformene er i og for seg riktig, men å påstå at FN blir bedre rustet til avverge framtidige masse mord og borgerkriger ved å begrense vetoretten, blir litt for enkelt.

Muligheten til å intervenere når menneskerettigheter blir brutt, dreier seg ikke kun om et mandat fra sikkerhetsrådet. Det er også et spørsmål om ressurser. Her kan krigen i det tidligere Jugoslavia trekkes frem. Da manglet FN ikke bare en formell godkjenning fra sikkerhetsrådet, men de europeiske landene som tok til orde for gripe inn i konfliktene, hadde heller ikke de nødvendige militære ressursene. Nok en gang var man tvunget til å be USA lede en NATO-basert koalisjon.

Poenget mitt er at dersom FNs sikkerhetsråd skal demokratiseres, baserer dette seg på en tro på at middels store stater kan bidra tilstrekkelig militært for å avverge slike konflikter. Troen på en demokratisering baserer seg på ønsketenkning, snarere enn en realitet. Realiteten er at av de demokratiske stater, er det kun USA som er sterk nok til å lede en større militær allianse. Så lenge USA ikke er villig til å gi etter for et flertall av medlemmene i sikkerhetsrådet, vil det nødvendigvis ikke være lurt å sette sin

lit til Russland, Kina eller for den saks skyld EU. EU kan med tiden gripe i større grad inn og løse konflikter, men i den nærmeste framtid er dette ikke realistisk. Selv i konflikter hvor man ikke trenger supermakten USA, så har ikke de resterende medlemmene av sikkerhetsrådet vært villig til å handle. Å karakterisere USA som den verste i gruppen av stater som hele tiden vil handle unilateralt, uten et mandat fra sikkerhetsrådet er problematisk. Det er et faktum at både Frankrike og Russland har handlet unilateralt når deres nasjonale vitale interesser har stått på spill. Frankrike og Russland var også land som flittig sikret seg milliardkontrakter med Irak under Saddam Hussein.

Å sette sin lit til USA er heller ikke noe man kan i enhver situasjon, men realiteten er den at USA er nå, og i den forsikkelige framtid den eneste som realpolitisk sett har muligheten til å kunne avverge store menneskelige tragedier.

Poenget mitt er ikke å fremstille USA som verdens reddende engel, noe de absolutt ikke er. Men de som tror og mener at FN, ved å reformere organisasjonen, herunder sikkerhetsrådet, vil være i stand til å avverge borgerkriger og humanitære tragedier i fremtiden, baserer seg mer på håp og tro, enn en politisk realitet. Som en britisk ambassadør til FN en gang sa: ”there is nothing wrong with the UN Charter, only with the members”.

MENING Aktuelt

Staten Israel og den politiske ideologi: Sionismen

Israel

Kolonistaten Israel er ein rasiststat, bygd på den sionistiske ideologi om at jødar har ein eksklusiv rett til Palestina. I praksis betyr det at ein norsk jøde automatisk får statsborgarskap i Israel, medan mine vener i flyktningeleirane i Libanon ikkje får vende attende til landsbyane foreldra deira flykta frå for snart 60 år sidan!

Den politiske sionismen vart født i imperialismens mest ekspansive fase og etterkvart alliert med dåtidas leiande kolonimakt Storbritannia. Sionistane, med Teodor Herzl i leiinga, tenkte å bygge ein nasjonalheim for jødar og var inne på både Argentina og Uganda. Men i 1897 vedtok dei å satse på Palestina.

Altså; mange år før Hitler og Holocaust hadde sionistane byrja å planlegge og bygge ein stat med same midlar som i dag: Væpna makt, terror, eit jødisk nasjonalfond for å kjøpe opp jord, jødiske settlerkoloniar. Dei som alt budde der var i vegen og måtte bort.

FNs delingsplan i 1947 gav 56 % av mandatområdet Palestina til ein jødisk

stat. Føresetnaden var at den arabiske befolkninga som budde i området skulle bli buande. På den tid utgjorde jødane ca 30% av befolkninga. Delinga av Palestina var djupt urettferdig og medførte væpna motstand frå den arabiske befolkninga. FNs meklingsmann Folke Bernadotte peika på denne uretten, men vart myrda av ei israelsk terrorgruppe. Krigen i 1948 førte til ei rekke massakre på palestinske sivile, mest kjent er Deir Yassin. 750000 palestinarane vart fordrivne frå heimane sine eller flykta frå krigshandlingar og massakre.

FN slo allereie i 1948 fast flyktningane sin rett til å vende heim, i resolusjon 194. Den vart stadfesta på nytt i 1949, då Israel vart teken opp i FN, under føresetnad av respekt for internasjonale avtaler! Som kjent har Israel verdsrekord i brot av internasjonale avtalar og konvensjonar. I 1949 hadde Israel teke 78% av landområdet Palestina og i 1967 okkuperte Israel resten av Palestina (Gaza og Vestbreidda).

Nye FN-vedtak fastslo flyktningane sin rett

til å vende heim. I dag, snart 60 år etter, har talet på palestinske flyktningar auka til 3-4 millionar. Dei får enno ikkje vende heim. Israel okkuperar heile Palestina og delar av Syria (Golan) og Libanon (Sheeba). Israel har teke halvparten av Vestbreidda til eigen befolkning, i strid

” Sionisme er fortsatt rasisme!

med Genevekonvensjonen! Palestinarane har att berre 10 % av si opprinnelege jord, oppdelt i mange små områder, ikkje levedyktig som ein stat.

I 1975 vedtok FNs generalforsamling å sidestille den politiske ideologien som staten Israel er bygd på; sionisme med rasisme, fordi sionismen krev diskriminering av alle ikkje-jødiske innbyggjarar i Israel. Då USA i praksis vart eineherskar i FN på 90-talet syrgja dei for å slette denne resolusjonen. Mange

antisionistiske jødar og andre protesterte utanfor FN-bygningen under parolen: Sionisme er fortsatt rasisme!

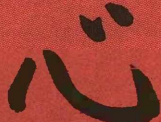
Me som protesterer mot Israel og sionismen, vert ofte skulda for antisemittisme, og det er nøye planlagt frå Israel si side: På verdssionistkongressen i 2002 vedtok dei som eit strategisk mål å sverte antisionistane ved å sette likheitsteikn mellom antisionisme og antisemittisme. Men antisionisme betyr motstand mot Israels politiske ideologi sionismen, som hevder at alle verdas jødar har førsterett til jorda i det historiske Palestina, på bekostning av ikkje-jødane som bor der og mine venner som snart har budd 60 år i eksil i Libanon!

Elisabet Sausjord

Tromsø internasjonale litteraturfestival

Tromsø 5. - 8. Oktober 2006

KOKORO [kåkårå] bokus på Japan

ordkalotten

Perpetuum

Tromsø Kommune

NORSK KULTURRÅD

TROMSØ fylkeskommune ROMSSA fylkeskommune

panske og nordiske forfattere, oversettere, forelesere, minarar og opplesningar, manga-salong, poesislam, japanske økelsesfortellinger, japansk film/anime, mangautstilling, teaterverksted, mangaverksted, origamiverksted, nysirkus, norsk musikk og kunst, aikido-oppvisning, noh-lesing på Hålogaland Teater, Klubb Kuiper

forelesninger ved Universitetet i Tromsø: fredag 6. oktober 2006

15 til 11.00
Tawada: Is Europe western?
rom E0104, Humanistisk Fakultet

15 til 12.30
Kogawa: Reflections on 'Gently to Nagasaki'
novel in progress.
pre Auditorium, Centre for Peace Studies, Lower Pavilion

15 til 15.30
Thelle: Apocalypse then and now:
Hiroshima and Japan's memories of war.
pre Auditorium, Centre for Peace Studies, Lower Pavilion

program på www.ordkalotten.no

vi har jobbene!

Spennende vikariat (hel-/deltid) og faste stillinger innen mange ulike områder. Våre kunder er solide, anerkjente bedrifter. Registrer deg på adecco.no i dag!

Vil du vite mer? Ring 77 60 01 60.

Hilsen oss i Adecco Tromsø

Adecco

better work, better life

adecco.no

MENING Aktuelt

"Fasitfilosofi"

Filosofi

Viggo Rossvåg refererer i sitt innlegg i Utopia 13. september til saken rundt valg av pensum til etikkdelen av ex.phil. Med dette debattinnlegg ønsker jeg ikke å diskutere berettigelsen av instituttleder Måseides forklaring av begrepet 'faglig ansvarlig,' men vil heller uttrykke mitt synspunkt på den aktuelle sak. Saken gjelder instituttstyres valg av en engelskspråklig lærebok i etikk i stedet for et kompendium bestående av utdrag fra originaltekster som blant annet Platons *Gorgias*.

Med all respekt for instituttstyret til tross, så mener jeg at de her gjorde en feil beslutning, og for å illustrere mitt synspunkt vil jeg foreta en sammenlikning med faget matematikk. Som tidligere elev i den videregående skole hvor jeg blant annet beskjeftiget meg med matematikk, så vet jeg av erfaring at det finnes i det minste to metoder å løse en matematisk oppgave på, enten "forsøkmetoden" eller "fasitmetoden." Forsøkmetoden består i å forsøke å løse oppgaven uten først å ta fasiten i øyesyn, mens fasitmetoden ganske enkelt består i å skrive av fasiten

uten å forsøke å løse oppgaven først. Ettersom forsøkmetoden ikke utelukker at man kan se på fasiten dersom man ikke helt forstår hvordan man skal gå fram for å løse oppgaven, så jeg vil ikke hevde at

” Et originalverk representerer en *åpenhet* for flere ulike interpretasjoner.

man ikke kan lære noe av fasiten, verken ved bruk av den ene eller den andre metoden, men derimot at man lærer så mye bedre hvis man først kjenner, og har forsøkt å løse, oppgaven.

Det finnes selvsagt et vidt spekter av filosofiske lærebøker med ulike perspektiver og innfallsvinkler, men felles for dem alle er at de innebærer en interpretasjon av de enkelte filosofers verk. Slik "fasitfilosofi" mener jeg er vel og bra, men jeg er bekymret for at slike bøker velges *i stedet for* (og eksempelvis ikke *i tillegg til*) originalverk.

For mens en lærebok, slik jeg ser det, i det store og hele representerer en *lukket* interpretasjon, så representerer et originalverk en *åpenhet* for flere ulike interpretasjoner. Og nettopp her påtreffer vi et sentralt skille mellom matematikk og filosofi, for mens fasiten i matematikk nødvendigvis gir et korrekt svar (og hvor det er svært begrenset hvor mye rom det finnes for andre løsninger og oppgaveinterpretasjoner), så finnes det intet nøytralt ståsted i filosofi hvor man en gang for alle kan si at "her har vi Løsningen."

Derfor ser jeg med bekymring på instituttstyres beslutning, selv om jeg er trygg på at når valget først falt på en lærebok, så er dets medlemmer i besittelse av en så høy kompetanse på dette feltet at de helt sikkert har funnet fram til det best egnede verk. Likevel tror jeg at originalverkene hadde vært bedre ettersom jeg mener at det er mer lærdom i å lese "oppgaven" og på egenhånd forsøke å artikulere argumentasjonen for de ulike tesene som presenteres, enn i å lære "fasiten" å kjenne. For slik som fasiten først blir interessant i lys av dens

oppgave, så er "Svaret" i egentlig forstand ikke så interessant hvis man ikke først forstår det spørsmål som svaret er et svar på! I tillegg vil jeg hevde at det er langt større sjanse for at et originalverk enn en lærebok vil vekke interesse for filosofi hos studentene, og ettersom ex.phil. kanskje utgjør den viktigste rekrutteringskilden for fagstudiet i filosofi, så er bare *det* grunn god nok til å bekymre seg.

Min personlige mening er altså at instituttstyret har gjort urett i denne saken. Like fullt kan det godt hende at instituttstyret har rett i at de aktuelle tekstutvalgene er for vanskelige i forhold til det som kreves til ex.phil. I så fall ville valget av originaltekstene ført til at studentene ville lide urett, men som det heter i Platons *Gorgias*, så er det "bedre å lide urett enn å gjøre urett!"

Fredrik Nilsen
Mastergradsstudent i Filosofi

Karikert karaktersetting: Svar til Måseide

Filosofi

Instituttleder Atle Måseide gjør et tappert forsøk på å oppklare omstendighetene rundt C-en jeg fikk på et mastergradseminar i filosofi i fjor ("Fakta versus fiksjon", Utopia 13.09.06). Kort sagt slår han fast at siden første sensor og de to klagesensorene tilfeldigvis var samstemte om å gi C, må C være korrekt.

Imidlertid er det andre faktorer som kan bidra til å nyansere bildet. Måseide nevner at de to klagesensorene ikke fikk vite opprinnelig karakter, i samsvar med reglementet. Men på hvilket grunnlag satte de den nye karakteren? Siden de andre karakterene på kurset, satt av veileder og opprinnelig sensor i fellesskap, var tre A, tre B og én C, må jo det bety at min oppgave plutselig var blant de dårligste. Det er ikke utenkelig, men det er i hvert fall langt unna veileders vurdering. Minst to andre muligheter eksisterer: 1) Manglende sensorveiledning. 2) Et ønske fra administrativt hold om å "presse ned karakterene".

Klagesensorene fikk nemlig ingen sensorveiledning. Hvorfor er det slik på filosofi? (Jeg er blitt fortalt at sensorveiledning er en selvfølge på f.eks. jus.) Den for

” Det er uskyldige individer som må lide overlast.

teller sensorene noe om hvordan kurset er lagt opp, hva foreleser har vektlagt, og hva han forventer bør være tilstede i eksamen-

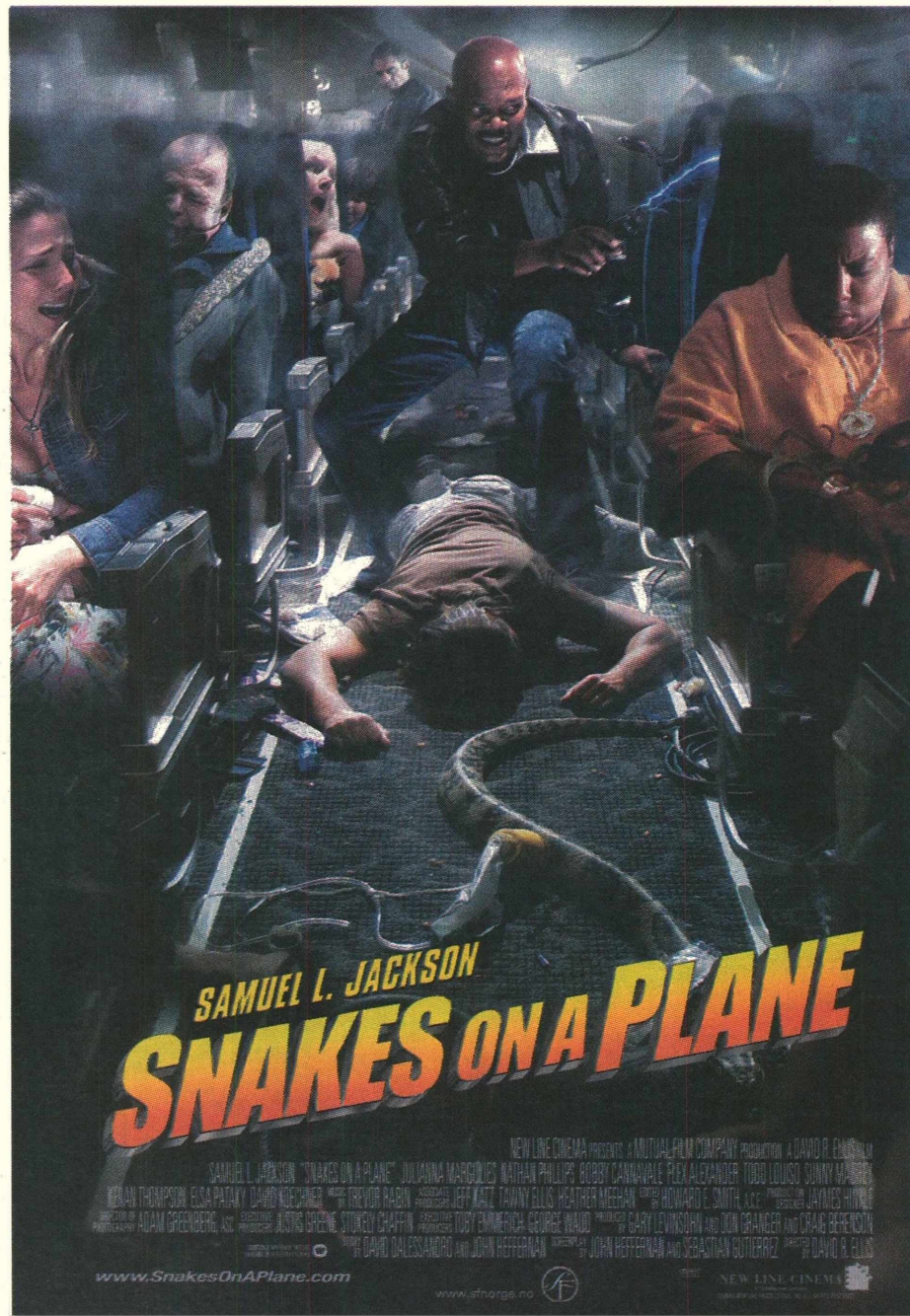
soppgaven. Hvis disse sensorene kun leste min oppgave og veileders oppgavetekst, er det ikke sikkert de forstod mine valg, min måte å løse oppgaven på.

Omvendt betraktet: Hvis kun eksterne sensorer skal få sette karakteren etter en klage, er det helt uforståelig hvorfor veileder skal få lov til å delta ved førstegangssetting. Hvilke karakterer hadde vi fått se hvis alle hadde klaget? Tre C, tre D og én E? Ville det ha vært de rettfærdige karakterene? Var det bare fordi jeg og en annen var dumme nok til å klage, at vi måtte bære rettfærdighetens byrde alene?

Jeg ser imidlertid ikke bort ifra at noen ønsket å presse ned karakterene, for det var mange som så misbilligende på at høyeregradsstudentene ved Institutt for filosofi jevnt over scoret så høyt. Overvekt av A og B høsten 2003 førte til krav om å bruke "hele skalaen", og da er det ikke usannsynlig at den første sensoren måtte slåss med veileder om å få sette ned karakterene, mens de to eksterne sensorene fritt kunne dele ut et par C-er uten å møte motstand.

Men når man skal gjøre den kollektive statistikken pen for diverse høye herrer, er det uskyldige individer som må lide overlast. Og det er noe man tydeligvis lett glemmer i den byråkratiske verden.

Stian M. Landgaard
Masterstudent i filosofi og forfatter av romanen *Herrer i åndenes rike*

Nafstads lederegenskaper

Filosofi

Dekan Petter Nafstad vil at jeg skal dokumentere min beskrivelse av hans lederstil i siste nr av Utopia. Han må derfor finne seg i at jeg gjør det så presist jeg kan.

Jeg sier der at han godtar galskapen som Måseide har innført på Institutt for filosofi, og at Nafstad selv skriftlig har gitt uttrykk for at hans oppgave som dekan er "å gi Atle Måseide handlingsrom" i form av en blancofullmakt til å gjennomføre de beslutninger som Måseide synes er nødvendige.

Dokumentasjonen ligger i en brevveksling som fant sted på instituttet sist sommer mellom et par kolleger av den anklagede og Nafstad. Kollegene etterlyser Nafstads holdning til det som er skjedd i forbindelse med den såkalte arbeidsnektssaken, hvor en av lærerne på filosofi ble utsatt for anklage om arbeidsnekt av Måseide, slik at NTL ble koblet inn.

Brevskriverne understreker at det bør være dialog mellom partene i saker som angår fordeling av arbeidsoppgaver ved vårt institutt og at man ikke kan operere med udiskutable beskjeder på e-post.

De kritiserer særlig at Det samfunnsvitenskapelige fakultet fulgte opp arbeidsnektssaken uten at den anklagede ble gjort kjent med sakens gang og heller ikke med

utfallet av fakultets behandling av den, før vedkommende selv tok kontakt med fakultetsdirektøren.

Brevskriverne etterlyser Nafstads personlige ansvarsforhold til det som er skjedd ut fra sin oppfatning om at saken viser grove overtramp av Måseide. Nafstad poengterer imidlertid at det brevskriverne fremmer er mistanker som det ikke finnes noen måte å bekrefte eller avkreftede innholdet i. Derfor konkluderer han med at det heller ikke er særlig løsningsrettet å fremsette dem overfor ham.

I sitt svarbrev kommenterer Nafstad overhodet ikke brevskrivernes kollegiale anliggende, men setter det i parentes ved å dele saken opp i fem momenter som han kommenterer hver for seg. Det er i dette brev punkt 4. kalt "Lederstil ved Institutt for filosofi" at Nafstad klart avslører seg selv:

"Ad. 4. Det er positivt at misnøye angående dette blir artikulert åpent, og som dere nå gjør, gjennom de riktige kanalene. Det er min plikt å diskutere saken med instituttlederen. Det forandrer imidlertid ikke realiteten i den aktuelle saken. Det er etter mitt syn også viktig ikke å blande sammen misnøye om lederstil og uenighet om innholdet i avgjørelsene. Det må også

understrekes at en del av mine plikter i forhold til instituttet består i å bidra til å sikre instituttlederens handlingsrom og mulighet til å treffe avgjørelser."

De misnøyde må etter dette fortsatt leve i sin "verden av mistanker" uten å kunne få gehør for ønsket om diskusjon og prøving av sine sterke meninger som en legitim del av sitt arbeidsforhold, for eksempel gjennom en betimelig diskusjon med fakultetets dekanus. Nafstad svarer ikke

" Her viser Nafstad seg som en retorisk ansvarsfraskriver av rang.

på deres spørsmål, men avviser dem som mistanker. Dermed gir Nafstad i den aktuelle saken Måseide en blancofullmakt til å styre videre som leder uten å bli forstyrret av brevskrivernes krav om demokrati og diskusjon.

Her viser Nafstad seg som en retorisk ansvarsfraskriver av rang. Ved å gi skinn av vilje til å søke løsning, ser vi at han lar ansvaret fordampe ut av saken. I stedet for å forklare brevskriverne hva hans eget syn går ut på og begrunne det som en form for administrativ klokskap ut fra betrakt-

ninger om hva som bør være grunnlaget for akseptable arbeidsforhold på instituttet, søker han systematisk å oppløse og bortforklare den form for medansvar som brevskriverne etterlyser hos Måseide og ham selv.

Dersom det oppstår et problem på arbeidsplasser på Det samfunnsvitenskapelige fakultet bør man i hvert fall ikke ta kontakt med dekanen. Det innså også til slutt de to brevskriverne som konkluderte med "Av ditt (Nafstads) svar fremgår det med all tydelighet at videre kommunikasjon om denne saken ikke har noen hensikt."

Jeg er derfor bekymret for hvordan arbeidsnektssaken vil utvikle seg videre. Så lenge ingen med ansvar griper inn vil den kunne forsette å være kateball mellom fakultet og Institutt for filosofi i lang tid fremover. Og de ulykkelige som havner i klemme på denne måten, får kanskje aldri prøvd sin sak før de får høre - etter å ha vært plaget over flere semestre - "Det har aldri vært noen sak".

Viggo Rossvær
Professor i filosofi ved UiTø

Tas NOKUT på alvor?

Filosofi

Da NOKUT for noen måneder siden godkjente kvalitetssikringssystemet ved Universitetet i Tromsø forelå det en rapport fra den sakkyndige komiteen som hadde besøkt institusjonen.

I denne rapporten kommer sakkyndig komité under konklusjonen med fire tilrådinger. Den første av disse var - "Å synliggjøre og konkretisere tillitsvalgte studenters rolle." Punkt tre lyder som følger: - "Å systematisere bruken av medarbeider-samtaler med faglærere/ vitenskapelige ansatte. Dette gjelder både generelt, og i forhold til evalueringer og kvalitetssikring spesielt."

I dette ligger det at man skal ha klare kanaler for innspill fra studentene, det er i tillegg lovfestet at studentene skal ha en viss representasjon i alle beslutende

utvalg. Det er også meningen at lederne for de ulike enhetene må snakke med sine tilsatte og sitt fagmiljø. NOKUTs Sakkyndig komité fikk under sitt besøk ved Universitetet i Tromsø inntrykk av at

" Det bør være en selvfølge at de ansattes meninger blir hørt.

kvalitetsarbeidet var forankret i ledelsen. Men "komiteen har [også] merket seg at faglærere og vitenskapelig ansatte er lite synlige som gruppe i beskrivelsene av kvalitetsarbeidet". Faglærerne har en sentral plass i evalueringa av emner, dette inkluderer selvsagt kommunikasjon med studentene. Det bør da være en selvfølge

at disse ansattes meninger blir hørt, særlig i spørsmål av faglig art, som for eksempel valg av pensum.

De færreste kan ha unngått å få med seg den senere tids kommunikasjonsproblemer ved institutt for filosofi. Her har man etter min vurdering ikke fulgt opp tilrådingene fra NOKUT. Ved institutt for filosofi, som ligger under SV-Fak, har en del av den beslutende makten instituttstyret i utgangspunktet hadde, blitt overført den til instituttlederen. Her kan da én person i prinsippet bestemme hva som skal være pensum i et fag, dette vil naturligvis også gjelde i en rekke lignende saker. Instituttlederen er altså formelt sett faglig ansvarlig. Instituttlederen velger heldigvis å sende saker til instituttstyret der det kan treffes en såkalt demokratisk beslutning. Men hvis man i forkant unnlater å lytte

til fagmiljøet, og ikke minst studentene vil ikke dette representative demokratiet være mye verdt.

Tilrådingene fra NOKUT var nødvendige for å gi en tilbakemelding til universitet om hvordan man videre kan sikre det systematiske arbeidet for kvalitet i utdanninga. Hvis man ikke tar kommunikasjonen med den faglige kompetansen og studentene alvorlig, kan vi fort risikere en dårligere utdanning. Sokrates hevdet en gang at det eneste han visste, var at han intet visste. Kanskje det var derfor han brukte så mye tid på å snakke med andre?

Lone Dybdal
Svennegradsstudent i filosofi

Mens vi venter på Nord-Norgebanen

Onsdag 27.09.06

Sci-fi

Arctic sector viser Andromeda og Battlestar Galactica

Lille Auditorium, Mat. Nat. Kl 1800

Forskningsdagene

Det 21. århundrets globale energiproblemer og mulige løsninger

Foredrag v/ Professor i fysikk Egil Lillestøl

Auditorium 1836, teorifagbygget hus 1 kl.19:00

Film

Tromsø Filmklubb viser Gategutter, debutfilmen til Arne Skouen

Verdensteateret kl. 19:00

Konsert

Johnossi
Kaos kl 2200

Konsert

Maria Solheim
Driv

Torsdag 28.06.09

Åpent møte

Sosialliberalt BYforum inviterer til møte på TviBit med temaet: Hvordan skal fremtidens Tromsø se ut? v/byantikvar Johanne Sognæs og TviBit 3.etg på Driv kl. 20:00

Internasjonalt Seminar

Uro og venstrevind preger Mexico nå. Høyresiden beskyldes for valgfusk. Zapatistene revurderer strategien sin. Hva kommer til å skje i USAs naboland? Innleder: Antoine Libert Amico fra CIEPAC, Forskningscenter for økonomiske og politiske studier, Mexico

Lillescenen i Kulturhuset kl. 20:00

Konsert

Badlands – skate fast, play loud
Åpningsfest for Tromsøs nye skatesjappe badlands
Med Turdus Musicus, box of mothers mfl.

Fredag 29.06.09

Film

Barnefilmklubben viser 6 kortfilmer
Verdensteateret kl. 12:00

Konsert

Steve Hackett – Acoustic trio
Supergitaristen fra Genesis gjester Storsalen i Kulturhuset kl. 19:30

Show

Two Sevens Clash
Dj Bob Benoni vil spille den fengende roots reggae-, dancehall-musikken som forteller om Marcus Garveys filosofi. Perkusjonisten Mongo Mikkel fra Danmark vil gjøre musikken levende med congas-spill og rytmeinstrumenter.
Kaos

Togaparty

Gratis inngang for de togakledde
Driv kl. 22:00

Lørdag 30.09.06

Lørdagsuniversitetet

Improvisasjon i jazz – mellom panikk og kjedsomhet. Kommunikasjon i situasjonsbestemt handling. Foredrag v/Bjørn Alterhaug, Nordnorsk musikkonservatorium

Studenthuset driv (4. etasje) Kl. 13:00

Film

Tromsø Filmklubb viser en

Overraskelsesfilm

Verdensteateret kl. 15:00

Konsert

Ribz
Hip hop
Kaos

Konsert

Global Village
Med mål om å utvide Tromsøs repertoar på dance og clubfronten inntar de Lillescenen i Kulturhuset kl. 22:00

Søndag 1.10.06

Forskningsdagene

Åpen dag på Tromsø Museum, gratis adgang
Ny utstilling "Forskning i fin form"

Onsdag 4.10.06

Tromsø Filmklubb viser Chihiro og heksene av Hayao Miyzaki

Verdensteateret kl. 19:00

Torsdag 5.10.06

Ordkalotten

Åpningskonsert med blant andre den japanske sangerinnen Sizzle Ohtaka. Ordkalotten varer frem til 8. oktober og består av en rekke arrangement. For program, se www.ordkalotten.no

Lillescenen i Kulturhuset kl. 21:30

Teater

Premiere på Gengangere av Henrik Ibsen, regi Øyvind Osmo Eriksen. Stykket spilles frem til 5. november.

Hålogaland Teater kl. 18:00

Konsert

The Considerate Lovers og The Love Cramps spiller på Kaos kl. 22:00

Fredag 6.10.06

Internasjonalt Seminar

Urfolk, nasjon, naturressurser og identitet
Gjester fra Sør-Amerika samtaler med Professor i moderne historie Lars Thue
Skaidi kafé på sas-hotellet kl. 18:00-21:30

Konsert

Jack Vreeswijk
"Fra James Dean til nasjonalskald" – en hyllest til Cornelis Vreeswijk
Storsalen i Kulturhuset kl. 19:30

Konsert

CC Cowboys
Tungvektene i norsk rock på turné med nytt album
Verkstedet i Kulturhuset kl. 22:00

Lørdag 7.10.06

Bruktmarked

Strandtorget kl. 11:00

Film

Barnefilmklubben viser Det levende Slottet av Hayao Miyzaki
Verdensteateret kl. 12:00

Ordkalotten/Film

Tromsø Filmklubb viser Tokyo Fist av Shinja Tsukamoto som en del av Ordkalotten

Verdensteateret kl. 15:00

Tirsdag 10.10.06

Konsert

Ex-Girl fra Japan med oppvarming fra Tromsøbandet Gestapo Bitches
Driv

AB VIA

Hørt på desken:

Det er Paul McCartney, for fucks sake!

Hørt på desken 2:

I am swimming in a peace ocean.

Utopia om 5 år:

Kaldfusjonen mellom UiTø og HiTø er enda et steg nærmere. – Vi har nå vedtatt et visjonsdokument, forteller en stolt Jappe Jålbakke.

Utopia om 10 år:

Papirreduksjonsutvalgsnotatet er nå like rundt hjørnet. Administrasjonen vil ha mer konsekvensutredning før notatet sendes ut på femte høringsrunde.

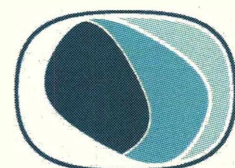
Utopia om 15 år:

Universitetsstudentene lover å skaffe 10.000 bøssebærere til årets tv-aksjon. – Vi skal skaffe 100 millioner!, roper høgskolerektor Gylf Kristensøn.

Søknadsfrist 15. oktober på www.grunderskolen.no

Informøte torsdag 5. oktober kl 1400
Kinoen i Teorifagbygget hus 6

Jobb i en oppstartsbedrift og studér
entreprenørskap i San Francisco,
Boston, Johannesburg, London,
Singapore eller Shanghai.

Gründerskol

